

Bilag 2 - Samlede høringssvar - Gudbjerg Solcellepark

Høringssvar i forbindelse med den offentlige høring af forslag til kommuneplantillæg 2021.15, lokalplanforslag 691, samlet miljøkonsekvensrapport og udkast til § 25 tilladelse.

Indhold

1.....	2
2.....	3
3.....	9
4.....	9
5.....	11
6.....	15
7.....	16
8.....	19
9.....	20
10.....	23
11.....	24
12.....	24
13.....	43
14.....	44
15.....	46
16.....	49
17.....	54
18.....	55
19.....	68
20.....	69
21.....	73
22.....	76
23.....	77
24.....	78
25.....	78
26.....	80

1

Til Svendborg Kommune

Vedrørende høring af forslag til kommuneplantillæg nr. 15 – Gudbjerg Solcellepark

Styrelsen for Grønarealomlægning og Vandmiljø (SGAV) fremsender hermed bemærkninger vedrørende kommuneplantillæg nr. 15 for Svendborg Kommune med fokus på beskyttelsen af nationale naturbeskyttelsesinteresser, særligt i relation til Habitatdirektivets bilag IV-arter.

Beskyttelse af bilag IV-arter

SGAV bemærker, at det er afgørende, at den økologiske funktionalitet for bilag IV-arters yngle- og rasteområder opretholdes på mindst samme niveau som hidtil. Dette skal sikres gennem nødvendige afværgeforanstaltninger. Såfremt levesteder nedlægges, skal der ske en erstatning på mindst 1:1. Det er desuden et krav, at erstatningslevesteder er fuldt funktionelle, inden de eksisterende levesteder nedlægges.

Observationer i området

SGAV har registreret observationer af springfrø og sno i og omkring planområdet (jf. arter.dk, 2022). Vi anbefaler, at disse oplysninger indarbejdes i planen, og at planen tilpasses, så alle relevante informationer og vurderinger fremgår tydeligt.

Habitatdirektivet og individbeskyttelse

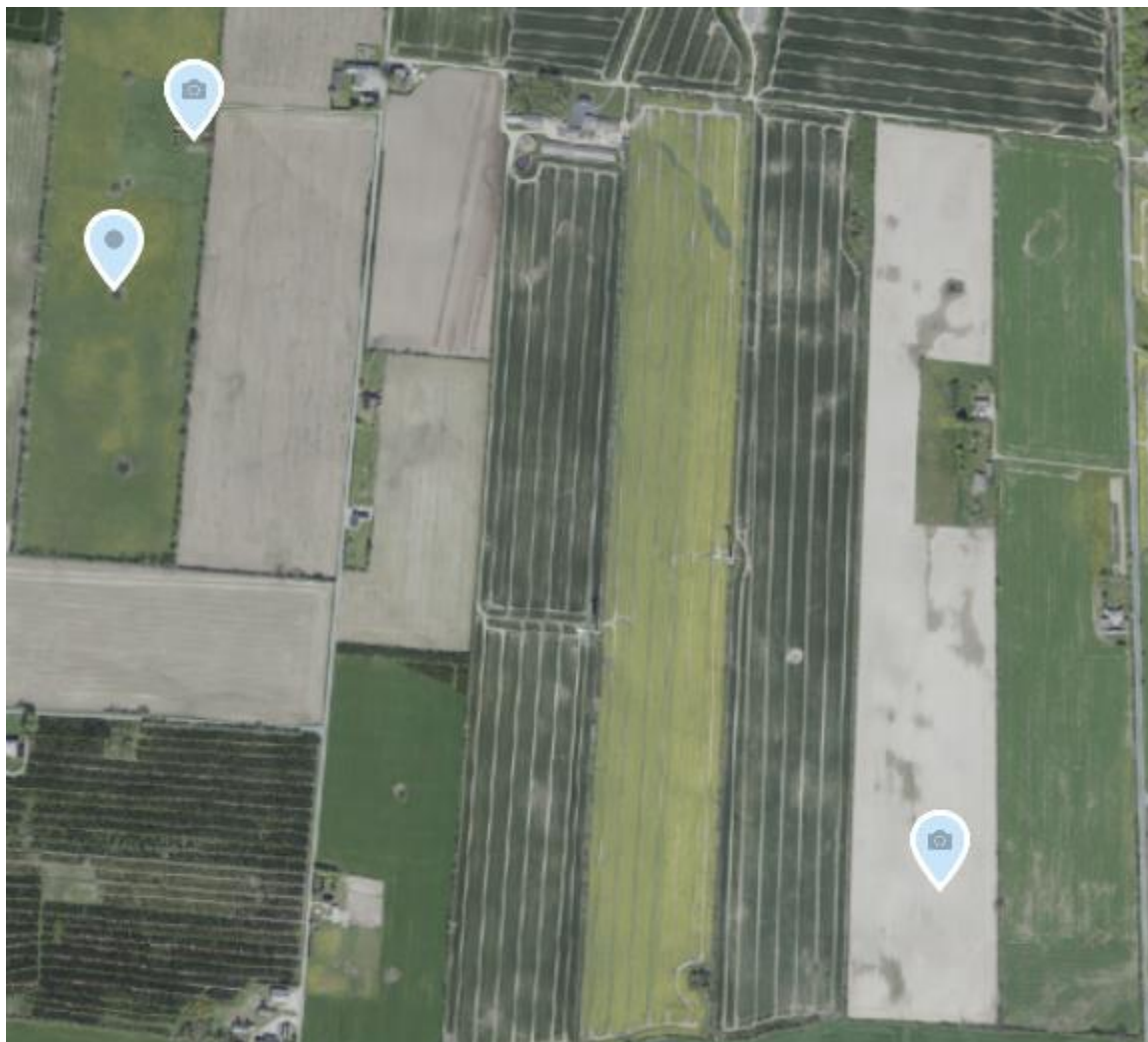
I henhold til Habitatdirektivets artikel 12, stk. 1, er bilag IV-arter beskyttet både på levestedsniveau og individniveau. Det er forbudt forsætligt at dræbe eller indfange bilag IV-arter, og nødvendige foranstaltninger skal gennemføres for at undgå dette. Hvis afværgeforanstaltninger ikke er tilstrækkelige, skal der ansøges om dispensation i henhold til artsfredningsbekendtgørelsen.

Skærpet praksis for bilag IV-arter

SGAV gør opmærksom på, at nyere afgørelser har medført en skærpet praksis for beskyttelsen af bilag IV-arter. Såfremt det ikke kan udelukkes, at der er levesteder for bilag IV-arter inden for projektområdet, skal disse erstattes 1:1 både kvalitativt og kvantitativt.

Kommunens vurdering og anbefalinger

Det er kommunens ansvar at sikre, at de forslag, der fremgår af den fremsendte rapport, lever op til kravene om 1:1 erstatning og individbeskyttelse for bilag IV-arter. Vi understreger, at nødvendige afværgeforanstaltninger skal implementeres for at undgå tab af individer. Hvis der er behov for at flytte individer, skal der søges dispensation.

2

Høringssvar - Offentlig høring af forslag til kommuneplantillæg 2021.15, lokalplanforslag 691, samlet miljøkonsekvensrapport og udkast til § 25 tilladelse.

Generelt

Kampen for natur og klima kan forenes, hvis man tænker sig om og gør sig umage. Det kan Svendborg kommune lære af. Både at gøre sig mere umage med at inddrage lokalområdet, stille miljøkrav ved udvælgelse af VE-projekter og at lokalplanen sikrer mere natur både inden for og uden for projektområdet.

Svendborg kommune skal ikke vælge den lette løsning, hvor en lodsejer og en udvikler kan blive enig helt uden hensyntagen til lokalområdet. Der bør i planlægningen tages mere hensyn til de mange naboer, der udover dårlige oplevelser undervejs i beslutningsprocessen kan se frem til betydelige værditab på deres ejendom og tab af herlighedsværdi ved projektets realisering.

Udbygningen af vedvarende energi kan og bør ske under hensyntagen til, at vi også har en natur, som er i krise. Det er derfor ikke ligegyldigt hvordan arealerne, hvorpå solcellerne ønskes placeret, forvaltes – heller ikke når der er tale om naturmæssigt forarmet landbrugsjord. Det er

solcellers opgave at producere grøn strøm. Men projekterne kan samtidig løfte kvaliteten af den danske natur og åbne landskabet op for naboerne. Etablering af VE-anlæg skal ske i dialog med naboer og grønne organisationer – ægte dialog – hvor såvel naboer som grønne organisationer får reel indflydelse – stik mod den hidtidige praksis i Svendborg Kommune – borgerne og organisationerne høres, men der lyttes sædvanligvis ikke og projekterne gennemføres som de er tænkt fra starten.

Solcelleprojektet ved Gudbjerg og fremtidige VE-anlæg kan – under de rette betingelser – rette op på denne uheldige og enfoldige praksis.

Svendborg kommune opfordres derfor til at gøre sig mere umage med at inddrage lokalområder og stille miljøkrav ved udvælgelse af VE projekter. Lokalplanen bør sikre mere natur både inden for og uden for projektområdet, ligesom der eksplicit skal stilles krav til eventuel rengøring af solcellepaneler.

Svendborg kommune opfordres også til at sikre en bedre kvalitetssikring af plangrundlaget. Lokalplanen skæmmes af mange faktuelle fejl, som kunne have været undgået med en bedre kvalitetssikring. Alene den forældede landskabskarakteranalyse vidner om levn fra en svunden tid, hvor landbruget var væsentligt indtægtsgivende for nationaløkonomien. Dette er ikke længere tilfældet. Tværtimod. Så meget desto mere grund til at de landbrugsarealer som anvendes til VE-anlæg, forvaltes efter en fornuftig, demokratisk praksis.

Det fremgår at plangrundlaget er i overensstemmelse med Kommuneplan 2021-2033. Det mener vi er misvisende, da dette strider mod væsentlige bestemmelser i kommuneplanen. Vi mener, at det er udokumenteret og dermed misvisende, når det af høringsmaterialet fremgår, at "Projektområdet opnår en højere biodiversitet end den nuværende tilstand". Der er på ingen måde empirisk belæg for en sådan påstand. Det virker mere som et instrumentelt betinget udsagn for at få projektet til at glide nemmere ned. Og at der gror græs under et solcelleanlæg er ikke

tilstrækkeligt til at påstå at biodiversiteten øges – det skal eksplicit formuleres, hvilke tiltag der stilles som betingelse for at biodiversiteten øges.

Der er ikke gennemført undersøgelser i felten af forekomsten af flagermus, derfor mener vi, at Miljøkonsekvensrapporten ikke giver et tilstrækkeligt oplyst grundlag for at træffe en politisk beslutning om opførelse af solcelleanlægget. Se bl.a. notat fra DCE (https://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2025/N2025_07.pdf)

Lokalplanen

S. 19 Det fremgår om afstrømningsforhold, at "fra nord og nordøst vil regnvandet løbe over Højlandsvej og ende i vandløbet Stokkebæk". Fig. 14 viser imidlertid de eksisterende afstrømningsforhold, som fra den nordvestlige del af lokalplanområdet løber mod vest over Lakkendrupvej, hvor det slår en bue mod øst inden det når Stokkebæk. Angivelsen af afstrømning over Højlandsvej er fejlagtig.

S. 21 Af kommuneplanen 2021-2033 fremgår, at "Anlæggene bør undgå at placeres i kuperet

terræn og foretrækkes på plane eller skrående områder mod syd og vest". Ikke desto mindre placeres solcelleanlægget mod nord i et stærkt kuperet terræn, hvor der ses højdeforskel på 10 meter. Det omtales ikke i materialet, hvorfor retningslinjerne tilsidesættes. Derimod skrives der s. 22 "Lokalplanen er udarbejdet efter kommuneplanens retningslinjer både i placering og udformning.

S. 23 fremgår det, at "den del af det beskyttede landskab der støder op til planområdet i vest, er en plantage med nåletræer, som ligger i forlængelse af Dyrehaveskoven". Det er fejlagtigt, da der i dag er marker langs solcelleanlægget mod vest.

S. 23 fremgår det, "landskabsområdet er historisk og i dag primært landbrugsarealer, men har også fået tilføjet tekniske anlæg som vindmøller og højspændingsledninger siden opførelsen af jernbanen". De omtalte højspændingsledninger berører ikke området udlagt i lokalplanen. Desuden eksisterer der ikke en jernbane i landskabsområdet.

S. 26 står "Lokalplanområdet er ikke udpeget som indvindingsopland eller boringsnært beskyttelsesområde (BNBO). Nærmeste beliggende indvindingsopland er Lundeborg Vandværk, hvor der er grundvandsdannelse ca. 300 meter fra lokalplanområdet". Det er misvisende oplysninger, da nærmeste indvindingsopland ligger umiddelbart nord for området og forsyner Gudbjerg vandværk. Det nærmeste sårbare grundvandsdannende område er også ved Gudbjerg vandværk.

S. 27 står "Kommuneplanen udpeger landbrugsjord som særligt værdifuldt landbrugsområde, hvilket også gælder for lokalplanområdet. Disse særligt værdifulde landbrugsområder er afgørende for at bevare optimale betingelser for et bæredygtigt landbrug". Det fremgår af Kommuneplan 2021-2033, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at arbejde for, at kommuneplanen realiseres. Hovedstruktur, retningslinjer og rammer er bindende for Kommunalbestyrelsens planlægning og administrationens arbejde. Til trods for dette inddrages værdifulde landbrugsjord til opstilling af solenergianlægget. I lokalplan forslaget står, "det bemærkes, at den påvirkning dette medfører på de særligt værdifulde landbrugsområder, er midlertidig". Det fremgår dog ikke af plangrundlaget, som får retsvirkning, at lokalplanen er midlertidig. Derfor mener vi ikke, at kommuneplanens retningslinjer kan tilsidesættes.

S. 34 Der ses ikke i lokalplanen eller miljøkonsekvensrapporten at være dokumentation for, at "omlægningen af lokalplanområdet fra traditionel landbrugsdrift og oprettelsen af nye beplantningsbælter forventes derimod at have en positiv effekt på levestederne for disse arter, herunder flere paddearter samt flagermus". Vurderingen af solcelleanlægs betydning for biodiversiteten i landbrugslandet er ifølge professor i makroøkologi Carsten Rahbek, at

biodiversiteten går fra ingenting til ingenting. På LinkedIn skriver Carsten Rahbek "Jeg påpeger blot, at solcellemarker ikke giver biodiversitet - og ikke skal sælges som sådan". Kommunen bør derfor ikke, instrumentelt og uden at stille krav til biodiversitetsfremmende tiltag, anvende en sådan formulering.

S. 37-38 Af lokalplanen fremgår, at "mod vest støder Gudbjerg Skov, Dyrehaveskoven og Lakken-drup Skov op til plan- og lokalplansområdet, se Figur 20. Disse skove består hovedsageligt af nåletræer og udgør en sammenhængende plantage, der strækker sig fra Dyrehaveskoven". Det er misvisende, da skvområdet ikke støder op til lokalplansområdet, det kan konstateres, at der er dyrkede marker rundt om hele solcelleanlægget. Desuden er påstanden om, at skovene især består af nåletræer ikke korrekt.

Skovene er af Biodiversitetsrådet udpeget som særlige vigtige naturområder. Der henvises til Biodiversitetsrådets udpegning af de landområder, der på et biodiversitetsfagligt grundlag kan danne udgangspunkt for at skabe store, sammenhængende naturområder, som sikrer størstedelen af biodiversiteten på land og i ferskvand. Notat af 10. oktober 2024.

Bestemmelser:

Lokalplanen stiller ingen betingelser om, at de 3-4 vandhuller skal oprensnes og reableres, så biodiversiteten kan fremmes. Vi mener, at lokalplanen skal indeholde en sådan bestemmelse. Desuden er der ingen beskyttelse mod anvendelsen af pesticider og gødning. Der bør indsættes en bestemmelse om, at ingen arealer indenfor lokalplanområdet må tilføres gødning og sprøjtegifte. Der bør også være en garanti for, at arealet efter brug omlægges til natur.

S. 50 § 6.3 – 6.5 giver mulighed for at bruge to byggefeltet til tekniske anlæg op til 6.5 meter, som ikke skjules af levende hegn. Det bør i lokalplanen lægges fast, hvilke af felterne, der må anvendes, så naboernes værditab kan fastsættes mere sikkert.

S. 51 § 6.8 giver mulighed for at sætte 3 forskellige typer solceller op. Visualiseringen dækker ikke worst case. Det er nødvendigt at visualiseringen viser alle typer af solceller, så naboernes værditab kan fastsættes mere sikkert.

S. 52 § 6.11 står "Der kan placeres flere overdækninger/skure indenfor planområdet. Hver enhed må maksimalt have en størrelse på 30 m². Samlet set må der opføres 2 overdækninger/skure der tilsammen udgør et areal på 500 m², hvilket svarer til maksimalt 16 skure". Det er helt skørt, at et dyrehold inden for solcelleanlægget har brug for 500 m², hvilket svarer til to store parcelhuse. 2-3 skure á 30 m² burde være tilstrækkeligt.

S. 54 § 9.5 Byggefelt I og II tillader tekniske installationer op til 6.5 m. Det bør være et krav, at byggefeltet skal have beplantning på max. højde af bygninger og tekniske anlæg. Desuden bør der være en bestemmelse om, at ingen skærmende beplantning – hverken eksisterende eller nyetablerede må beskæres.

Miljøvurdering:

Det lægges til grund for vurderinger af biodiversiteten, at lokalplanområdet vil blive udyrket,

men der er ingen bestemmelser i lokalplanen, der sikrer, at området er udyrket og ikke sprøjtes og gødes.

Hegningens betydning for dyrelivet er vurderet i forhold til forekomsten af krondyr og rådyr.

Men der er ikke nogen bestand af krondyr i det område, der vurderes på. Desuden er bestanden af rådyr ganske lille. Derimod er der en stor bestand af dådyr, og dyrene fouragerer i flokke på mere end hundrede i området.

Der er ikke gennemført undersøgelser i felten af forekomsten af flagermus, derfor er det misvisende at konkludere, at de levende hegn omkring solcelleanlægget vil have en positiv effekt på flagermus.

DCE-Nationalt Center for Miljø og Energi, Århus Universitet, har gennemgået litteraturen og konkluderer: "Effekter af solcelleanlæg på flagermus, deres brug af landskabet og flagermusbestandes status er meget dårligt undersøgt. Der er fx ikke identificeret danske undersøgelser om emnet. De få europæiske studier viser, at områder med solcelleanlæg anvendes som fourageringshabitater af flagermusen. Undersøgelserne viser også, at aktiviteten af flagermus er lavere både over solcelleanlæg og langs levende hegn i og omkring anlæggene end kontrollokaliteter ved marker og levende hegn i det omkringliggende landskab. Artsdiversiteten af flagermus var den samme ved solcelleanlæg som kontrolområderne. I et ungarsk studie inkluderede kontrolområderne også skov og fiskedamme, da studiet også undersøgte solceller opstillet i lysninger i skov. De undersøgte solcelleanlæg var anlagt på tidligere landbrugsarealer (marker i omdrift og græsmarker), eller på tidligere industriområder og langs brinkerne af en kanaliseret flod.

Flagermusene flyver hurtigere, flyver mere retlinet og fouragerer mindre over solcelleanlæg end over omkringliggende landbrugsflader. Samlet indikerer resultaterne, at solcelleanlæg kan medføre en forringelse af kvaliteten eller tab af levesteder for flagermus i mosaiklandskaber. Hvorvidt den lavere aktivitet skyldes en lavere forekomst af føde over solcelleanlæg eller andre effekter, fx støj fra transformatorstationer, er uvist.

Store glatte overflader kan fungere som akustiske spejle. Det fænomen anvender flagermusene til at finde vandflader, når flagermusene skal drikke. Store glatte flader kan dog også forstyrre flagermusenes ekkolokalisering og øge risikoen for, at flagermus kolliderer med glatte overflader."

Kilder:

Gómez-Catasús J, Morales MB, Giralt D, m.fl. 2023. Solar photovoltaic energy development and biodiversity conservation: Current knowledge and research gaps. *Conservation Letters* 17, e13025

Montag H, Parker G, Clarkson T 2016. The effects of solar farms on local bio-diversity; A Comparative Study. *Clarkson and Woods and Wychwood Biodiversity*.

Szabadi KL, Kurali A, Kurali NAA, m.fl. 2023. The use of solar farms by bats in mosaic landscapes: Implications for conservation. *Global Ecology and Conservation* 44, e02481.

Tinsley E, Froidevaux JSP, Zsebők S, m.fl. 2023. Renewable energies and bio-diversity: Impact of ground-mounted solar photovoltaic sites on bat activity. *Journal of Applied Ecology* 60, 1752–1762.

Barré K, Baudouin A, Froidevaux JSP, m.fl. 2024. Insectivorous bats alter their flight and feeding behaviour at ground-mounted solar farms. *Journal of Applied Ecology* 61, 328–339.

Greif S, Siemers BM 2010. Innate recognition of water bodies in echolocating bats. *Nature Communications* 1, 107.

Greif S, Zsebők S, Schmieder D, Siemers BM 2017. Acoustic mirrors as sensory traps for bats.

Science 357, 1045–1047.

Russo D, Cistrone L, Jones G 2012. Sensory ecology of water detection by bats: a field experiment. PLoS One 7, e48144.

3

Svendborg Spildevand A/S har en hovedkloakledning liggende igennem området, som vist på vedhæftede tegning. (grøn stiptet linje viser lokalplanområdet og lilla stiptet linje viser det område hvor der kommer spildevand fra) Ledningen er tinglyst den 27/1-1997, og vedhæftet her. Ledningen ligger på østsiden af et af de fredede jord- og stendiger, hvor lokalplanen etablerer en respekt afstand på 2 meter, men da vores hovedkloakledning ligger 2,5 – 4 m fra diget, og der er en respekt afstand på hver side af ledningen på 2,5 m, skal der altså være en respekt afstand på op til 6,5 m på øst siden af det dige ledningen ligger langs med. Bygninger og andet anlæg i byggefelt I skal også overholde respekt afstanden i deklarationen til vores kloakledning. Jeg vil meget gerne at dette bliver nævnt i lokalplanen, altså at der ikke bare står at bygherre selv skal skaffe sig overblik over servitutter, da det er en offentlig hovedkloakledning det drejer sig om, og ikke "bare" et mindre kabel, som forholdsvis let kan flyttes. Vi mener at planen godt kan gennemføres med den placering af kloakledningen når bygherre bare tager hensyn til den fra starten.

4

Høringssvar vedrørende solcellepark Højlundsvej Gudbjerg. Jeg har boet her i over 40 år og fulgt markernes skiftende udseende, med de afgrødeskift der har været. Jeg har set gæs og ænder lande på markerne og spise under deres træk efterår og forår. Jeg har set svaner og traner gå omkring på markerne og spise, mens høg og havørne flyver over dem, i deres jagt på bytte. Jeg har set

rådyr og dådyr vandre frit fra mark til mark, sammen med harer, fasaner og agerhøns. Alt dette skal nu begrænses og i nogen grad ophøre, i den store grønne omstillings ånd. Som udgangspunkt, er vi ikke imod solenergi. Men nok mere stedet hvor der tiltænkes at placere en 48-60 hektar stor solcellepark. Eller er det et andet antal hektar det drejer sig om. Der flourer rigtig mange tal, selv fra kommunen. Vi mener at omkostningerne for de omkringboende borgere er alt for store. Vi har gjort os mange tanker, spørgsmål og bekymringer, ved udsigten til at der bliver opført en stor solcellepark under 200 meter fra vores ejendom. For en del år siden blev der, uden vi fik nogen oplysninger, rejst 2 styks 40 meter høje vindmøller på markerne mellem os og Gudbjerg. Pludselig stod de der bare. Og så måtte vi affinde os med støj fra vingerne og især ved vindskift. Nogle år efter besluttede amtet at kappe en masse drænrør i markerne omkring Sortemosen, for at få et større vådområde og et rigere fugleliv. Det ville ikke give ekstra problemer med hensyn til at aflede vandet fra området omkring Lakkendrup. Blev vi lovet. Men siden har vi ved kraftige og længevarende regnperioder fået massive vandproblemer i meget af byen og dens opland. Hvad kommunen også har været ude at se på. Men kommunen kan (vil) ikke hjælpe. Det må vi så også affinde os med. Det fugleliv man fik ved dette, er der nu udsigt til at blive forringet på grund af de manglende hektar med "spiseplads". Nu føler vi så at vi er ved at få presset et kæmpe solcelleanlæg ned, nærmest i vores forhave. Et anlæg som vil give store konsekvenser for hele området. Bare det synmæssige vil blive totalt forandret. Fra at kunne følge givtige marker, som der bliver dyrket på, til et kommende hav af genskinnende solceller. Hvor der nu dyrkes masser af korn, og hvor ploven nu løsner jorden og sørger for at regnen kan komme ned, vil der nok nu danne sig en hård skorpe, som vil lede endnu mere vand til vores vandplagede område. Skal vi se frem til at kunne høre støj fra et evt. drejeligt anlæg, samt støj fra transformer og hylende invertere? For slet ikke at tale om støjen under opførelsen af sådan et anlæg. Jeg ved ikke hvor mange tusind pæle der skal bankes mindst 2 meter eller mere, ned i jorden, men det vil nok tage mellem 6 – 8 måneder. Samtidig er der stor mulighed for at pæle bankes ned i drænrør, spildevandsrøret fra pumpestation i Lakkendrup til Gudbjerg renseanlæg, samt eventuelle fortidsminder. Det er jo nær "gudernes bjerg". Og et stort 60 kv anlæg skal der også opføres. Der er forekommet så mange fejl i informationer i denne sag og jeg vil gerne nævne nogle enkelte: Forvirrende udmeldinger om arealets størrelse. Blandt andet, er den spids af arealet mod sydvest, helt taget bort uden at vi er oplyst om det. Visualiseringen er forkert. F.eks. er det billede der er taget uden for vores hus (Lakkendrupvej 46) vist med solcelleanlæg på 2,7 meters højde. Men anlægget kan blive op til 3,5 meters højde, og så bliver det en hel del mere synligt. Fra 2 til 3 slags solpaneler. Fra starten var der to slag solpaneler. Et der vendte mod syd, og et der kunne følge solens gang. Nu er der tilføjet et dobbelt solpanel, der vender øst/vest med ekstra genskin til alle på Lakkendrupvej og Ørbækvej. Mulighed for op til 40 % lokalt medejerskab. Fra starten er vi blevet lovet at kunne købe aktier i et anlæg og derved få en økonomisk "kompensation" for at have anlægget liggende så tæt på. Man blev lovet at der kunne laves stier, grønne områder udsigtstårne m.m., men alt er ligesom forsvundet efterhånden som kommunen gav tilladelse til Ecosolar om omstilling. Og den grønne pulje, som man nærmest hørte, skulle gå til lokalområdet er nu nedstemt i Teknik og Miljøudvalget og i Økonomiudvalget. De penge der skulle mest fordeles i et område på omkring 1½ kilometers område fra anlægget, til gode ideer til forskønnelse, energifremmende ideer og lignende. Kunne man ikke bruge hele puljen ville der være muligheder for beboere inden for 4 kilometers radius, og så videre til resten af kommunen. Nu siger Ebsen at man kan ansøge, men man kan ikke love at blive hørt. Svendborg kommune og Henrik Mentz "levering af varen". En kommune og en person som man burde tro skulle være professionelle til deres arbejde, leverer fejl på fejl. Som skrevet ovenfor

og ydermere i Gudbjerg forsamlingshus, ikke er i stand til at svare på så enkelt et spørgsmål, som om man som opstiller måtte arbejde i weekenden!! Og som ved det første møde i forsamlingshuset, ikke helt viste hvor hun var. En som er ansvarlig for at tingene er i orden! En Henrik Mentz som direkte omgås sandheden. Han påstod at han ikke havde haft kontakt med vindmøllejerne om evt. højere vindmøller, og når Bent Hougård så ringer til møllejerne, så har Mentz haft kontakt til dem netop for at høre om dette. I vores stue i december 2024 sad Henrik Mentz og sagde til os "at hvis vi nu boede et par meter eller deromkring, udenfor de 200 meter, var det noget han så stort på. Og da jeg sagde det til ham i Forsamlingshuset, havde han aldrig sagt det. En mand der, da han hørte at Mie Bauch var min datter, forsøgte at bruge mig som "løftestang" til at få Mie og Allan i tale eller få dem til at overveje at flytte. Direkte usmageligt og uprofessionelt. Desuden må man ikke udtale sig til andre omkringboende, da som han skrev på en mail til mig "jeg skal samtidigt sikre at resten af mine erstatninger til naboerne ikke bliver undermineret". Alt dette burde Svendborg kommune og Ecosolar v/ Henrik Mentz have meget røde ører over. Bare det at man skal stå og tage stilling til et anlæg, som man ikke ved hvordan det kommer til at de ud. Og samtidigt vide at det skal stå der i mindst 30 år. At være kommunalpolitiker kan gøre at man skal være med til at forvalte andres lykke og ulykke. Og i denne situation, at bestemme at hvis en solcellepark bliver til her, må nogen se deres drøm blive smadret. At det endeligt at finde den rette bolig, vil vise sig nærmest at blive et helt uforudset mareridt. Man skal også være med til at bestemme at andres opsparing i deres huse, pludselig vil smuldre, når priserne på deres ejendomme uvilkårligt vil rasle ned. Vi havde selv sat en deadline på et salg af vores hus på 2 år, på grund af helbredet, men med de udsigter til et sådant anlægs tilblivelse i vores hus nærhed, gør at vi nok nærmest bliver "stavnsbundet" til stedet. Vi har allerede haft potentielle købere der har sagt fra på grund af den kommende solcellepark. Dette er nogle af de ting som vi har fået, til at gå og tumle med. Men også som man som politiker skal stå til ansvar overfor for. Men man kan næsten føle at man som borger udenfor Svendborg by, må finde sig i de mere "sure" ting og dog stadig betale til en masse forbedringer i Svendborg by.

5

Generelt Kampen for natur og klima kan forenes, hvis man tænker sig om og gør sig umage. Det kan Svendborg kommune lære af. Både at gøre sig mere umage med at inddrage lokalområdet, stille miljøkrav ved udvælgelse af VE projekter og at lokalplanen sikre mere natur både inden for og uden for projektområdet.

Svendborg kommune skal ikke vælge den lette løsning, hvor en lodsejer og en udvikler kan blive enig helt uden hensyntagen til lokalområdet. Der bør i planlægningen tages mere hensyn til de mange naboer, der udover dårlige oplevelser undervejs i beslutningsprocessen kan se frem til betydelige værditab på deres ejendom og tab af herlighedsværdi ved projektets realisering.

Udbygningen af vedvarende energi kan og bør ske under hensyntagen til, at vi også har en natur, som er i krise. Det er solcellers opgave at producere grøn strøm. Men projekterne kan samtidig løfte kvaliteten af den danske natur og åbne landskabet op for naboerne.

Det mener vi også skal ske i solcelleprojektet ved Gudbjerg.

Svendborg kommune opfordres til at gøre sig mere umage med at inddrage lokalområder og stille miljøkrav ved udvælgelse af VE projekter. Lokalplanen bør sikre mere natur både inden for og uden for projektområdet.

Svendborg kommune opfordres også til at sikre en bedre kvalitetssikring af plangrundlaget. Lokalplanen skæmmes af mange faktuelle fejl, som kunne have været undgået med en bedre kvalitets-sikring.

Det fremgår at plangrundlaget er i overensstemmelse med Kommuneplan 2021-2033. Det mener vi er misvisende, da dette strider mod væsentlige bestemmelser i kommuneplanen.

Vi mener, at det er udokumenteret og dermed misvisende, når det af høringsmaterialet fremgår, at " Projektområdet opnår en højere biodiversitet end den nuværende tilstand".

Der er ikke gennemført undersøgelser i felten af forekomsten af flagermus, derfor mener vi, at Miljøkonsekvensrapporten ikke giver et tilstrækkeligt oplyst grundlag for at træffe en politisk beslutning om opførelse af solcelleanlægget.

Lokalplanen

S. 19 Det fremgår om afstrømningsforhold, at "fra nord og nordøst vil regnvandet løbe over Høj-lundsvej og ende i vandløbet Stokkebæk". Fig. 14 viser imidlertid de eksisterende afstrømningsforhold, som fra den nordvestlige del af lokalplanområdet løber mod vest over Lakkendrupvej, hvor det slår en bue mod øst inden det når Stokkebæk. Angivelsen af afstrømning over Højlandsvej er fejlagtig.

S. 21 Af kommuneplanen 2021-2033 fremgår, at "Anlæggene bør undgå at placeres i kuperet terræn og foretrækkes på plane eller skrående områder mod syd og vest". Ikke desto mindre placeres solcelleanlægget mod nord i et stærkt kuperet terræn, hvor der ses højdeforskel på 10 meter. Det omtales ikke i materialet, hvorfor retningslinjerne tilsidesættes. Der i mod skrives der s. 22 "Lokalplanen er udarbejdet efter kommuneplanens retningslinjer både i placering og udformning.

S. 23 fremgår det, at "den del af det beskyttede landskab der støder op til planområdet i vest, er en plantage med nåletræer, som ligger i forlængelse af Dyrehaveskoven". Det er fejlagtig, da der i dag er marker langs solcelleanlægget mod vest.

S. 23 fremgår det, "landskabsområdet er historisk og i dag primært landbrugsarealer, men har også fået tilføjet tekniske anlæg som vindmøller og højspændingsledninger siden opførelsen af jernbanen". De omtalte højspændingsledninger berører ikke området udlagt i lokalplanen. Desuden eksisterer der ikke en jernbane i landskabsområdet.

S. 26 står "Lokalplanområdet er ikke udpeget som indvindingsopland eller boringsnært beskyttelsesområde (BNBO). Nærmeste beliggende indvindingsopland er Lundeborg Vandværk, hvor der er grundvandsdannelse ca. 300 meter fra lokalplanområdet". Det er misvisende oplysninger, da

nærmeste indvindingsopland ligger umiddelbart nord for området og forsyner Gudbjerg vandværk. Det nærmeste sårbare grundvandsdannende område er også ved Gudbjerg vandværk.

S. 27 står "Kommuneplanen udpeger landbrugsjord som særligt værdifuldt landbrugsområde, hvilket også gælder for lokalplanområdet. Disse særligt værdifulde landbrugsområder er afgørende for at bevare optimale betingelser for et bæredygtigt landbrug". Det fremgår af Kommuneplan 2021-2033, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at arbejde for, at kommuneplanen realiseres. Hovedstruktur, retningslinjer og rammer er bindende for Kommunalbestyrelsens planlægning og administrationens arbejde. Til trods for dette inddrages værdifulde landbrugsjord til opstilling af solenergianlægget. I lokalplan forslaget står, "det bemærkes, at den påvirkning dette medfører på de særligt værdifulde landbrugsområder, er midlertidig". Det fremgår dog ikke af plangrundlaget, som får retsvirkning, at lokalplanen er midlertidig. Derfor mener vi ikke, at kommuneplanens retningslinjer kan tilsidesættes.

S. 34 Der ses ikke i lokalplanen eller miljøkonsekvensrapporten at være dokumentation for, at "omlægningen af lokalplanområdet fra traditionel landbrugsdrift og oprettelsen af nye beplantningsbælter forventes derimod at have en positiv effekt på levestederne for disse arter, herunder flere paddearter samt flagermus". Vurderingen af solcelleanlægs betydning for biodiversiteten i landbrugslandet er ifølge professor i makroøkologi Carsten Rahbek, at biodiversiteten går fra ingenting til ingenting. På LinkedIn skriver Carsten Rahbek "Jeg påpeger blot, at solcellemarker ikke giver biodiversitet - og ikke skal sælges som sådan".

S. 37-38 Af lokalplanen fremgår, at "mod vest støder Gudbjerg Skov, Dyrehaveskoven og Lakkenstrup Skov op til plan- og lokalplansområdet, se Figur 20. Disse skove består hovedsageligt af nåletræer og udgør en sammenhængende plantage, der strækker sig fra Dyrehaveskoven". Det er misvisende, da skvområdet ikke støder op til lokalplansområdet, det kan konstateres, at der er dyrkede marker rundt om hele solcelleanlægget. Desuden er påstanden om, at skovene især består af nåletræer ikke korrekt.

Skovene er af Biodiversitetsrådet udpeget som særlige vigtige naturområder. Der henvises til Biodiversitetsrådets udpegning af de landområder, der på et biodiversitetsfagligt grundlag kan danne udgangspunkt for at skabe store, sammenhængende naturområder, som sikrer størstedelen af biodiversiteten på land og i ferskvand. Notat af 10. oktober 2024.

Bestemmelser:

Lokalplanen stiller ingen betingelser om, at de 3-4 vandhuller skal oprensnes og retableres, så biodiversiteten kan fremmes. Vi mener, at lokalplanen skal indeholde en sådan bestemmelse. Desuden er der ingen beskyttelse mod anvendelsen af pesticider og gødning. Der bør indsættes en bestemmelse om, at ingen arealer indenfor lokalplanområdet må tilføres gødning og sprøjtegifte. Der bør også være en garanti for, at arealet efter brug omlægges til natur.

S. 50 § 6.3 – 6.5 giver mulighed for at bruge to byggefelter til tekniske anlæg op til 6.5 meter, som ikke skjules af levende hegn. Det bør i lokalplanen lægges fast, hvilke af felterne, der må anvendes, så naboernes værditab kan fastsættes mere sikkert.

S. 51 § 6.8 giver mulighed for at sætte 3 forskellige typer solceller op. Visualiseringen dækker ikke worst case. Det er nødvendigt at visualiseringen viser alle typer af solceller, så naboernes værditab kan fastsættes mere sikkert.

S. 52 § 6.11 står "Der kan placeres flere overdækninger/skure indenfor planområdet. Hver enhed må maksimalt have en størrelse på 30 m². Samlet set må der opføres 2 overdækninger/skure der tilsammen udgør et areal på 500 m², hvilket svarer til maksimalt 16 skure". Det er helt skørt, at et dyrehold inden for solcelleanlægget har brug for 500 m², hvilket svarer til to store parcelhuse. 2-3 skure á 30 m² burde være tilstrækkeligt.

S. 54 § 9.5 Byggefelt I og II tillader tekniske installationer op til 6.5 m. Det bør være et krav, at byggefeltet skal have beplantning på max. højde af bygninger og tekniske anlæg. Desuden bør der være en bestemmelse om, at ingen skærmende beplantning – hverken eksisterende eller nyetablerede må beskæres.

Miljøvurdering:

Det lægges til grund for vurderinger af biodiversiteten, at lokalplanområdet vil blive udyrket, men der er ingen bestemmelser i lokalplanen, der sikrer, at området er udyrket og ikke sprøjtes og gødes.

Hegningens betydning for dyrelivet er vurderet i forhold til forekomsten af krondyr og rådyr. Men der er ikke nogen bestand af krondyr i det område, der vurderes på. Desuden er bestanden af rådyr ganske lille. Derimod er der en stor bestand af dådyr, og dyrene fouragerer i flokke på mere end hundrede i området.

Der er ikke gennemført undersøgelser i feltet af forekomsten af flagermus, derfor er det misvisende at konkludere, at de levende hegn omkring solcelleanlægget vil have en positiv effekt på flagermus.

DCE-Nationalt Center for Miljø og Energi, Århus Universitet, har gennemgået litteraturen og konkluderer: "Effekter af solcelleanlæg på flagermus, deres brug af landskabet og flagermusbestandes status er meget dårligt undersøgt. Der er fx ikke identificeret danske undersøgelser om emnet. De få europæiske studier viser, at områder med solcelleanlæg anvendes som fourageringshabitater af flagermusen. Undersøgelserne viser også, at aktiviteten af flagermus er lavere både over solcelleanlæg og langs levende hegn i og omkring anlæggene end kontrollokaliteter ved marker og levende hegn i det omkringliggende landskab. Artsdiversiteten af flagermus var den samme ved solcelleanlæg som kontrolområderne. I et ungarsk studie inkluderede kontrolområderne også skov og fiskedamme, da studiet også undersøgte solceller opstillet i lysninger i skov. De undersøgte solcelleanlæg var anlagt på tidligere landbrugsarealer (marker i omdrift og græsmarker), eller på tidligere industriområder og langs brinkerne af en kanaliseret flod.

Flagermusene flyver hurtigere, flyver mere retlinet og fouragerer mindre over solcelleanlæg end over omkringliggende landbrugsflader. Samlet indikerer resultaterne, at solcelleanlæg kan

medføre en forringelse af kvaliteten eller tab af levesteder for flagermus i mosaiklandskaber. Hvorvidt den lavere aktivitet skyldes en lavere forekomst af føde over solcelleanlæg eller andre effekter, fx støj fra transformatorstationer, er uvist. Store glatte overflader kan fungere som akustiske spejle. Det fænomen anvender flagermusene til at finde vandflader, når flagermusene skal drikke. Store glatte flader kan dog også forstyrre flagermusenes ekkolokalisering og øge risikoen for, at flagermus kolliderer med glatte overflader."

Kilder:

Gómez-Catasús J, Morales MB, Giralt D, m.fl. 2023. Solar photovoltaic energy development and biodiversity conservation: Current knowledge and research gaps. *Conservation Letters* 17, e13025

Montag H, Parker G, Clarkson T 2016. The effects of solar farms on local bio-diversity; A Comparative Study. *Clarkson and Woods and Wychwood Biodiversity*.

Szabadi KL, Kurali A, Kurali NAA, m.fl. 2023. The use of solar farms by bats in mosaic landscapes: Implications for conservation. *Global Ecology and Conservation* 44, e02481.

Tinsley E, Froidevaux JSP, Zsebők S, m.fl. 2023. Renewable energies and bio-diversity: Impact of ground-mounted solar photovoltaic sites on bat activity. *Journal of Applied Ecology* 60, 1752–1762.

Barré K, Baudouin A, Froidevaux JSP, m.fl. 2024. Insectivorous bats alter their flight and feeding behaviour at ground-mounted solar farms. *Journal of Applied Ecology* 61, 328–339.

Greif S, Siemers BM 2010. Innate recognition of water bodies in echolocating bats. *Nature Communications* 1, 107.

Greif S, Zsebők S, Schmieder D, Siemers BM 2017. Acoustic mirrors as sensory traps for bats. *Science* 357, 1045–1047. Russo D, Cistrone L, Jones G 2012. Sensory ecology of water detection by bats: a field experiment. *PLoS One* 7, e48144.

6

Jeg tillader mig hermed at fremsende min indsigelse og mit høringssvar i forhold til mulighed for etablering af en solcellepark ved Gudbjerg. Indsigelse: Hvis en mulig etableringen af en solcellepark ved Gudbjerg, gør at det efterfølgende ikke er muligt at udvide Gudbjerg by med fremtidige udstykninger/byggemodnede byggegrunde på markerne ved matrikel 4a (primært) eller 5i, hvis nogen måtte ønsker dette i fremtiden, så gør jeg hermed indsigelse imod at den mulige solcellepark bliver etableret! Det er vigtig at sikre at der forbliver en mulighed for vækst i en udkant by i Svendborg kommune, hvis det på et tidspunkt skulle ske Svendborg kommune og politikerne skulle forville sig ud i de tanker, at der rent faktisk også skal ske vækst uden for Svendborg by. Vores indbyggertal i området er lige en lille smule for lavt, til at vi er nok til at skabe et attraktivt og rigt foramlingsliv, samt børn nok til vores skoler osv. og det bør Svendborg kommune være med til at bidrage med/sikre. Hvis at dette solcelleprojekt ved Gudbjerg bliver en realitet, så bør den "grønne pulje penge" som bygherre skal betale, absolut gå til vækst potentialer/tiltag i området, som f. eks. byggemodning af områder/matrikler, som så i givet fald kunne skabe tilflyttere og vækst i

området! Men jeg kan forstå at Svendborg kommune og de siddende politikere, næsten allerede har besluttet at den "grønne pulje penge" ikke skal gå til området og det er absolut ikke acceptabelt! Sidste men ikke mindst, så er der en del studier om at der udledes tungmetaller og PFAS fra solceller, som går i jorden og grundvandet og det er så muligvis det som vi skal leve med i området, for at Svendborg kommune kan opnå de "grøn energi mål" som der er sat. Jeg tænker heller ikke at den gode landbrugsjord, sådan lige kan dyrkes, efter der har stået solceller i 30 år, men det kan den næste generation jo så rydde op i. Høringssvar: Hvis en solcellepark ved Gudbjerg bliver en realitet, så er det vigtigt at Svendborg kommune sætter et max. højde byggemål lydende 2,7 meter og ikke giver tilladelse til en højde lydende 3,5 meter ved ujævnheder i terræn (kan jo tolkes på mange måder). Ydermere er det vigtigt at forsyningstransformeren og park transformeren bliver placeret længst væk fra privat og bynær bebyggelse! Der står allerede 2 vindmøller, hvorfor ikke bare placer dem der, men den anden løsning er nok projektejerens billigere at etablere, der hvor de p.t. er placeret. I denne sag, mener jeg ikke at Svendborg Kommune har udført det stykke arbejde som der må forventes af en kommune, som ønsker at der bliver etableret solcelleparker i kommunen! Det bør til enhver tid være kommunen at der udpeger de mest egnede områder med færrest mulige af kommunens borgere i området (f. eks. langs motorvejen), i stedet for at lade det være op til den/de virksomheder/projektere at der ønsker at etablere en solcellepark, at udvælge disse områder, de udvælger selvfølgelig de mest profitable områder. God dag!

7

Vedr. Høringssvar til Solcellepark Gudbjerg Bemærkninger der vedrøre matrikelnummer 7e, Sønderballevej 20, Gudbjerg - hvor matrikel ligger delvist indenfor afstandskravet 200 meter fra solcelleanlægget og beboelse ligger 230 meter væk. Vi har bemærkninger vedr. opførelsen til solcelleparken, da vi allerede i dag og grundet de store klimaforandringer der er omkring os alle, oplever massive tilstrømninger og ødelæggende vandmasser på vores grund, og nordvest siden af vores ejendom. Da vores matrikel støder delvist op til marker (red. placering af evt. kommende solceller), og kommunal vej oplever vi ved både mellem- og store vandmængder, at afledning via kloaker, dræn, og marker ikke kan følge med og der fremkommer derfor en naturlig å igennem vores have løbende fra toppen af vores matrikel langs vejen (se billede hvor der bla. er en tidl. rist, denne er af ukendt årsag fjernet tilbage i sep. 2019 ved noget opgravning) Her samler der sig vand som kommer fra de omkringliggende marker, dette løber langs vores hæk, bagom vores garage og værkstedsbygning, som kommer op fra brønden (red. grundet afledt vand fra markerne). Der er vedhæftet billeder og video for selvsyn. Vores bekymring går på at netop endnu mere af alt dette overfladevand vil havne i vores have og omkring vores gamle bindingsværkshus, da der for nuværende ikke er gode nok forhold og afløb til alt det overflade vand der kommer. Ydermere er vi ikke enige i de forhold der er oplyst omkring det vilde dyreliv der er både i vores have og omkring området, da vi dagligt både ser dyr og ser tegne på meget vildt. Herunder dyreaktivitet, lige fra firben, tusser, rovfugle, ugler, pindsvin, rådyr m.fl. Hvis projektet godkendes vil det ligeledes have store personlige konsekvenser, da vi formentlig vil stå med et hus der ikke længere er salgsbar. Grundet vi ligger ca. 30 m fra 200 meters zonen for kompensation. Da en voldsom arbejdsskade med PTSD, som en af huset beboer er mærket af, vil vi både økonomisk, personligt og fremtidsmæssigt stå med forringet livskvalitet og herlighedsværdi og rolige omgivelser, hvis dette godkendes uden at der tages hensyn til de omkringliggende naboer.

8

Høringssvar til Gudbjerg Solcellepark

Det her potentielle solcelleANLÆG er blevet til et meget stort samtaleANLÆG i vores område. Vi bliver fortalt, at det kommer til at ligne et "flot" parkANLÆG, som næsten ikke kommer til at kunne ses eller høres, skønt vi som nærmeste naboer ikke kan få at vide, hverken højde eller udformning på de "celler", der bliver sat op.

Vi frygter, det kan blive til et vandforsyningsANLÆG ved skybrud i Lakkendrup og omegn, da der er naturligt fald ned imod os, og regulering på, hvor meget vand, der kan løbe væk i Vejstrup Å. Det på trods af, at Rambøll siger, at det fungerer som et nedsivningsANLÆG. Hvad vil vores skønne natur og dyreliv sige til sådan et energiANLÆG?

Der vil blive larm ved etablering af sådan et "ledningsANLÆG", og bliver der ikke forskellige forstyrrende og varige lyde fra sådan et "musikANLÆG" hver dag de næste mindst 30 år?
Hvad kan leve på og under sådan et glasANLÆG, når øjnene gerne vil se skiftende afgrøder der?
Kan man sælge sin ejendom, når den tid kommer, når udsigten ikke længere er skønne marker, men derimod et stort solcelleANLÆG?

9

Høringssvar, Gudbjerg Solcellepark 9. februar 2025 Lakkendrupvej 47, 5892 Gudbjerg Til Svendborg Kommune,

Vi, på Lakkendrupvej 47, er endnu ikke tilfredse med solcelleprojektet. Vi føler os usikre i processen, og informationerne har hidtil været vildledende. Vi kommer fra en lang periode uden informationer, til at vi pludselig skal sidde til et borgermøde, og få fremvist informationer der er vildledende. Der var uklare informationer fra politikere, opstiller mfl. Dette er ikke tilfredsstillende. Pludseligt bliver vi præsenteret for en deadline for at søge en værditabsordning. Denne kommer på et tidspunkt, hvor vi først lige er blevet klogere på, hvad vi burde kunne forvente fra opstilleren. Det vil sige at vi hverken har nået at få vores ejendom vurderet, og ej heller fået noget information fra opstilleren om, hvad en aftale vil kunne lyde på.

For cirka 2 år siden blev vi tilbudt nye vinduer i kompensation af opstilleren. Pludselig bliver det af opstilleren nævnt, på mødet i Gudbjerg Forsamlingshus d. 23. januar, at der er blevet tilbudt 20% i kompensation til nogle af de berørte. De 20% er efter vores oplevelse udelukkende kommet på tale, efter at vi afholdte møde i Lakkendrup Bylaug, med den tildelte konsulent fra Jylland. Før dette møde havde vi blot hørt om at der var givet et enkelt tilbud lydende på 1%. Hele det her kompensations-show er for os meget utryghedsskabende. Jeg, Kristian Pedersen (ejer af ejendommen) får, efter borgermødet i januar 2025, tilsendt et udkast til en frivillig aftale fra opstilleren. I dette udkast forefindes betingelser, som vil kunne stille boligejerne uden ret til nogen form for kompensation, hvis den frivillige aftale underskrives. Det hele afhænger af præcist hvor anlægget i sidste ende bliver opført.

Da vi sad til mødet med den tildelte konsult i Lakkendrup Bylaug d. 7. januar, var der flere ejendomme, som lå inden for zonen. Det var i hvert fald det sidste, vi havde hørt. Da vi kommer til borgermødet i Gudbjerg d. 23. januar, er nogle ejendomme pludselig udtaget fra listen, uden at ejerne havde fået besked forud for mødet. Der er tale om ejendomme, som havde en forventning om at kunne indgå en frivillig aftale, men lige pludselig ikke har denne mulighed, fordi der nu skal opsættes et par ekstra rækker træer i den sydlige ende af anlægget. Såfremt at disse ejendomme havde underskrevet en kontrakt, med de vilkår, som står beskrevet i det udkast, som er blevet sendt til mig, Kristian Pedersen (ejer), så havde de nu stået uden mulighed for at søge en kompensation fra værditabsordningen. Jeg har været i dialog med opstilleren om at få ændret vilkårene for ændrede afstande, for at man kan føle sig mere tryk i en aftale. Jeg afventer endeligt svar herpå.

De omtalte rækker træer, som er blevet foreslået i den sydlige del af anlægget, ønsker vi udtaget af projektet, for at tilgodese de ejendomme der er ude af zonen af denne årsag, således at også de kan få muligheden for at få tilbudt en frivillig aftale. Det vil være at tilgodese de tætteste naboers

interesser. Vi vurderer at træerne alligevel vil befinde sig i en lavning, og ikke have den store indflydelse på udsigten fra syd; men dette er i forhåbentligt bevidste omkring?

Vi ønsker en udsættelse af lokalplanen, for at sikre at alle er indforstået med det korrekte indhold.

Vi ønsker en garanti for, at indgåede frivillige aftaler med Ecosolar, overføres til anden part, i tilfælde af at Ecosolar skulle gå konkurs og et andet selskab overtager projektet.

Vi ønsker at lodsejerne omkring anlægget i en radius af 400 meter forbydes at beskære levende hegn med øjeblikkelig virkning, samt at disse bliver underrettet direkte omkring dette.

På trods af at vi til borgermødet i Gudbjerg d. 23. januar 2025 fik lovning på, at de eksisterende levende hegn var fredet, må vi blot erkende at dette ikke bliver overholdt. Det levende hegn i den vestlige side af anlægget er netop blevet beskåret voldsomt. Det samme gælder i øvrigt vores egne træer, som er beskåret af samme lodsejer, som ejer det stykke jord, som omkranser vores ejendom, uden forudgående aftale eller varsel. Vores træer er ellers sat for at skulle skærme mod nordøst og det kommende solcelleanlæg. Vi frygter nu at måtte se frem til at disse træer formentligt må lade livet og tiden var spildt!

Vi ønsker at der bliver stillet en garanti for at midlerne fra grøn pulje bliver tildelt området for Gudbjerg og Lakkendrup 1 til 1.

Arne Ebsen udtaler til pressen, at man ikke vil feje benene væk på en erhvervsmand, som har lagt penge i et projekt. Men man vil gerne feje benene væk på dem, som har lagt penge i deres ejendomme, og nu kan se frem til at deres ejendomme risikerer at blive usælgelige? Altså bliver man stavnsbundet, hvis ikke der kan indgås frivillige aftaler med opstilleren.

Kigger vi på tidligere afgørelser fra Taksationsmyndigheden, i andre projekter på Fyn, er disse ikke særligt betryggende. I Svendborg Øst projektet er compensationen meget lav for ejendomme, som ligger klods op af projektet, og en enkelt ejendom der ligger mindre end 200 meter fra projektet har ligefrem fået et afslag. Vil I selv være nærmeste nabo til "den grønne omstilling", under de her vilkår? Eller ville I selv have appelleret til, at der blev fundet arealer, som er mindre synlige og måske endda i mindre beboede områder. Måske endda på den type jordbund, der oprindeligt blev lagt op til at skulle danne grund for sådanne projekter?

Eksempelvis ansøgte Hvidkilde Gods som bekendt om et væsentligt større anlæg, beliggende ved motorvejen med færre naboer. Da kommunen stillede krav om 40% lokalt medejerskab (hvilket som bekendt senere måtte frafalde pga. lovgivning), var Hvidkilde Gods ikke længere interesseret, da godset ønskede at have 100% ejerandel af anlægget. Vi stiller os meget undrende overfor, hvorfor en lodsejer som Hvidkilde Gods, som havde søgt om i alt 231 hektar, ikke får tilbudt at arbejde videre med et muligt projekt om solcellepark på disse arealer. Det ville vel uden tvivl være et ellers egnet areal, hvor kommunens planlagte 145 hektar kunne opfyldes på ét område, som i øvrigt berører langt færre naboejendomme? Som bekendt var der flere egnede og større arealer, som blev udbudt som muligheder til projektet.

Eksempelvis Svendborg Fjernvarme havde som bekendt ansøgt om 100 hektar beliggende nær et industriområde. Derudover flere godsejere mm., hvor meget store arealer er blevet udbudt. Desuden kan vi forstå at projektet skal tilkobles i Svendborg, efter at projektet ved Broholm tilsyneladende skulle have fået tildelt førsteret til transformerstationen i Hesselager, som det i starten var planlagt at den kommende solcellepark skulle tilkobles, hvorfor vi kun er endnu mere uforstående overfor, at man ikke vælger et af de mange arealer tættere på, fremfor dét areal, som ligger absolut længst væk fra Svendborg? Det kunne vel i øvrigt være en fordel at holde projekter inden for kommunens grænser, også i forhold til kommune-skatter? Her hentydes til at projekt-ejer/opstiller er lokaliseret i Nørresundby, i den modsatte ende af landet.

Vores bekymringer omkring opstanden af en solcellepark på Gudbjerg Mark begår sig blandt andet på vores højt elskede dyreliv i området, som sammen med det naturskønne område, er hele årsagen til at vi, og mange andre i området, har valgt at bosætte sig netop her. Bare her på vores ejendom har vi dagligt besøg af diverse rådyr i kæmpe flokke, harer, ravne, ugler, flagermus, ræve, pindsvin, alverdens andre fugle mm. Vi er oprigtigt bekymrede for, at disse dyr vil blive dårligt stillet, i forhold til levesteder. Ovenstående række af dyr ser vi desuden meget ofte krydse bæltet af levende hegn, som skiller marken omkring vores ejendom fra den potentielle solcellepark. I en verden, hvor vi bygger mere og mere og fratager mere og mere af vores ellers smukke natur, afskærer vi levesteder for vildt. Det kan i vores optik ikke passe, at man kan tage stilling til, hvorvidt dette vil være et problem eller ej, når man sidder i Svendborg Centrum og ikke oplever hverdagen i et område som dét, vores ejendom ligger i. Vi vurderer, at det vil være et stort problem, og gå ud over vores rige dyreliv, som vi må værne om.

Derudover er vi bekymrede for den lange periode, hvor en opstilling af et solcelleprojekt unægteligt vil kunne give en hel del støjgener, samt øget trafik, som vi kan læse os til i miljøvurderingen vurderes til at være en lastbil hver 15. til 20. minut. Omend I, i Svendborg By, måske ikke regner dette for meget, så er det en stor forskel for små landsbyer som Gudbjerg og Lakkendrup. Her på landet vandrer lyde i øvrigt langt mere end i byen, grundet de åbne vidder. For perspektivets skyld kan vi de fleste dage, særligt ved østenvind, høre tung trafik på Ørbækvej hos os på Lakkendrupvej. Efter opsætning er vi bekymrede for risikoen for genskin og støjgener, særligt såfremt det forventede dB-niveau fortsat vil være 28 dB, på vores adresse, døgnet rundt. Vi er bekymrede for eventuelle sundhedsmæssige udfordringer på sigt, ikke blot for os selv, men også vores dyr, som hører langt bedre end mennesker. Derudover er vi uforstående overfor, hvordan de faste stativer kan beregnes til 28 dB, mens stativer med tracker beregnes til 27 dB? Logisk set mener vi ikke at dette giver mening, med tanke på at trackeren bevæger sig i løbet af dagen. Vi savner afklaring/begrundelse for disse beregninger.

Vi ønsker desuden at arbejdstiden for opsætningen af projektet, som er oplyst værende på hverdage mellem kl. 7-18, indskrænkes til en mere almindelig arbejdstid, af hensyn til alle os berørte naboer. Det beregnede støjniveau i anlægsfasen på 60 dB, som vi kan læse i miljøvurderingen periodisk kan overstiges, må siges at være et meget højt støjniveau, særligt i så lange tidsrum og i en ca. 6 måneders lang periode.

Slutligt ønsker vi at gøre opmærksom på, at vi finder det meget påfaldende at de illustrationer som er fremstillet, for at vise før/efter billeder med/uden en given beplantning, i flere tilfælde er

fotograferet på de absolut laveste punkter i området. Helt specifikt kan blandt andet nævnes billedet ud fra Lakkendrupvej 46, hvor der tydeligt er fotograferet fra det laveste punkt i lavningen. Det gælder også billedet, som er taget på vores egen grund, Lakkendrupvej 47. Billedet fra vores grund er taget fra det absolut laveste punkt i vores have, og undlader i øvrigt dét udsyn, hvor vi vurderer at solcellerne vil være absolut mest synlige, og som vi tidligere i dette skriv nævner, at vi selv har forsøgt at skærme en smule for, ved at sætte træer langs grunden. Det virker ekstremt påfaldende og bevidst valgt for at give et så mildt syn på sagen som muligt. Derudover mener vi, at der mangler klarhed omkring, hvilke arter af beplantning, man vil bruge til at skærme for området, og ikke mindst, hvornår man forventer at igangsætte beplantningen. Vi fornemmer at dette projekt ruller rigtig hurtigt over hovederne på alle os i nærområdet, og at såfremt projektet skal gennemføres, så kan det absolut kun gå for langsomt at få sat denne beplantning.

Vi håber meget at I i kommunen vil læse vores hørings svar med en vis mængde af empati og forståelse for, hvilken situation vi står i. Hvordan ville I selv have det med hele projektet, og ikke mindst forløbet, hvis det var netop jer, som stod som nærmeste naboer til et projekt som dette? Vi håber inderligt at I vil tage tingene oprigtigt til jer, og tage med i jeres overvejelser, at I står med mange individers skæbne i hænderne, og at såfremt projektet gennemføres, at I som minimum må sikre, at lokalområdet, befolkningen og dyrelivet i dette område, tilgodeses absolut mest muligt.

Ovenstående er udfærdiget og underskrevet af Ejer og beboerne af Lakkendrupvej 47

10

Jeg vil gerne udtrykke min bekymring over de planer Svendborg Kommune har om at opstille en solcellepark mellem Gudbjerg og Lakkendrup. For det første er det jo, som alle kan se, en "øje-bæ" i den flotte sydfynske natur med marker, moser og skov-arealer. Desuden vil den en stor indvirkning på det dyreliv, som udspiller sig på de marker, som efter planen omfatter: Harer, fugle, rådyr og meget andet. Ifølge planen kommer parken til at ligge helt op til nogle ejendomme, hvor de naturmæssige gener vil være meget store. Jeg tænker, at de mennesker, der har bosat sig her, netop har gjort det for at være tæt på naturen - og naturlig kan man jo ikke ligefrem sige at solcelleparken er... Foruden er der gener med støj og genskin. Jeg mener det er en helt uacceptabel indgriben i disse menneskers liv at påtvinge dem at bo nærmest midt i en solcellepark eller have den som nærmeste nabo. For ikke at tale om deres nedsatte chancer for nogensinde at få solgt deres boliger til en ordentlig pris. Problemet med genskin vil også ramme ejendomme længere væk syd for parken, som jeg tænker vil være værst om sommeren, og det er jo netop her folk gerne vil være udenfor, hvor genskinnet vil være generende. En faktor, som jeg frygter kan spille ind for de nærmest påvirkede, er den stress, som udsyn, støj, genskin og uvished om mulighed for at få solgt sin bolig. Vi ved, at langvarig (i dette tilfælde endda konstant) stress har stor indflydelse på folks hverdag og kan føre til sygdomme som f.eks. hjerte/kar lidelser og depression, samt symptomer som bl.a. angst, koncentrationsbesvær, søvnproblemer og hukommelsesbesvær. Det er altså nogle tunge ting man risikerer at pålægge mange mennesker i området. Jeg vil til sidst nævne, at jeg kan forstå, at der er en økonomisk uvished omkring udbetaling af compensation til de berørte ejendomme, hvis Ecosolar går konkurs. Dette må der under alle omstændigheder findes en løsning på først, såfremt dette projekt bliver vedtaget.

11

Vi på adressen Præstemarken 65, har en stor bekymring for overfladevand der kommer fra markerne mod syd og løber ned mod Gudbjerg. Der er allerede vand der løber igennem matriklen i meget våde perioder. Da solcelleparken er forslået at ligge på et højt punkt i forhold til Gudbjerg by, og man vil tage 50 hektar hvor man henholdsvis vil lave arbejde over 1 år og derefter vil der være bebygget med solceller samt diverse tilhørende transformers, batterier etc., er vi bekymret for det vil skabe en stigning i grundvandsspejlet og derved vil mere vand søge mod de lavere punkter, som blandt andet er Gudbjerg by. Her vil vores adresse være første kritiske punkt, da markerne er formet som en "ske" ind til vores adresse. Andre matrikler vil også blive berørt af dette, da der meget naturligt vil løbe vand hele vejen igennem vores matrikel og videre ud på den offentlige vej, hvor kloaker potentielt vil blive oversvømmet. Her er vi så igen nervøse for hvordan skadedyr vil begå sig ved den øgede mængde vand i kloak, da vi allerede har store problemer med rotter i dette område. Derudover har vi købt huset med henblik på renovering og eventuelt salg senere, her har vi også en bekymring for værdien af husene i området vil blive påvirket både med hensyn til den eventuelle større vandmængden men også ud fra analyse der er lavet af Kraka Economics, som beskriver et gennemsnitlig 3,2% værditab på huse der ligger inden for 400m af solcelleparken, som hele vores matrikel vil gøre. Her er der ingen kompensationer at hente og vil potentielt stå med et tab på det hus vi har købt og vil i værste tilfælde stå tilbage og ikke kan sælge.

12

Høringssvar ang. Gudbjerg solcellepark

Bilag 1 ligger på sidste side dokumentet.

Vi vil gerne afgive høringssvar ang. Gudbjerg Solcellepark, da vi har visse bekymringer omkring det anlæg, der nu er lavet lokalplan for, samt en decideret klage over den måde vi er blevet behandlet på både af Ecosolar samt af selve processen – hvordan naboerne til projektet bliver inddraget. Det er svært at have en positiv indstilling til solcelleanlægget efter at vi har fået så dårlig behandling af Ecosolar, den meget lidt inddragende proces, samt senest at plan og lokalsamfundsudvalget vælger at lytte til Ecosolar, men IKKE ønsker at lytte til lokalbefolkningen. Det er klart at tage parti. og under al kritik. Da vi efter borgermødet i Gudbjerg forsamlingshus d. 23/1 spørger, hvilke muligheder vi har for at klage over den behandling, vi har fået af Ecosolar, får vi at vide, at vi desværre ingen klagemulighed har. Derfor har vi valgt at klage til Plan- og Lokaludvalget, da det er dem, der nu står med ansvaret. Desuden opfordrede flere af politikerne os til at skrive kontrakt med Ecosolar. Nedenstående er den klage vi har sendt pr. mail samt efterfølgende svar fra udvalget formand Arne Ebsen og svar tilbage fra os.

Klage over Ecosolar og processen omkring projektet:

Hej Plan- og lokalsamfundsudvalg.

Efter borgermødet om solcelleanlægget ved Gudbjerg/Lakkendrup i torsdags talte vi med byplanlægger Rasmus Kiertzner om vores muligheder for at klage over den behandling vi har fået af Ecosolar samt til dels fra kommunen også. Han sagde, at vi faktisk ingen klagemulighed har, hvilket vi er rigtig skuffede over. Derfor modtager I denne klage.

Da vi i sin tid tilfældigt opdagede i en notits i avisen, at det var anlægget i Gudbjerg, der blev valgt, blev vi rigtig frustrerede, bange og kede af det. På det tidspunkt skulle anlægget ligge klods op og ned af vores grund på 3 sider. Vi var bange og bekymrede for vores fremtidsudsigter, og stod det til

os, skulle kommunen allerede her havde startet dialog med de nærmeste naboer for at skabe godt samarbejde og positivitet omkring projektet. I stedet står vi alene med vores frygt og frustrationer. Derfor inviterede vi før borgermødet i april 23 jer samt andre politikere i kommunalbestyrelsen til dialog hjemme hos os for at fortælle jer om vores frygt og frustrationer, samt vise jer området, hvor anlægget skal være. Flere mødte op, andre orkede ikke engang at melde fra, men vi mødte forståelse fra de, der dukkede op, dog kunne der ikke gøres så meget... Vi blev opfordret af flere politikere efter besøget og borgermødet til at starte dialog med Ecosolar. Det var vores bedste mulighed, fik vi at vide.

Til borgermødet i April 23 skulle vi påtvinges en positiv holdning overfor projektet. Vi skulle tænke over, hvad Ecosolar kunne gøre for at yde merværdi i vores lokalsamfund. Der var ikke det, der ikke kunne lade sig gøre. Den holdning var vi og vores naboer slet ikke klar til at påtage os. For os fyldte frygten for, hvad fremtiden ville bringe, frustrationerne over ikke at have noget at skulle have sagt, vores på daværende tidspunkt særlige omstændigheder med solcelleanlægget på 3 sider rundt om vores grund, og ikke mindst uvidenheden over hele den her proces og tidsplan. Hvor ville vi ønske, at man allerede før borgermødet havde koblet os til Rasmus Kiertzner eller anden for at få viden, afklaring og forståelse for processen, så vi kunne have fået større viden og forståelse fra start. Vi får først dialog og møder med Rasmus, da vi selv mailer til ham efter gåturen omkring området i august, da vi ikke kunne deltage grundet ferie. Efterfølgende har vi været i dialog med Rasmus og Snorre af flere omgange, de har prøvet at forklare og vejlede os, og egentligt også lyttet til os - det var bare for sent de kom ind i billedet.

Nu til klagen over Ecosolar og den måde de har behandlet os på. Nogle af eksemplerne nævnte vi til borgermødet, men vi har mere endnu. Vi er blevet behandlet uprofessionelt, uempatisk og som et problem, der skal styr på hurtigst muligt. Vi var en matrikel, der lå uhensigtsmæssigt for solcelleanlægget og dermed indtjeningen. Vi er ikke blevet set som en familie i et hjem, som er bange og frustrerede over situationen. Henrik Mentz er utroværdig og vi mistede ret hurtigt al tillid til ham, og vi havde uro i kroppen hver gang vi skulle tale med ham. Og ikke mindst hvordan skulle vi kunne skrive kontrakt med en mand, man ikke stoler på? Men vi havde jo fået at vide, at det var vores bedste mulighed, så vi følte os pressede til at gå i dialog med ham. Følgende er eksempler på behandlingen fra Ecosolar:

- Kort efter første borgermøde kontaktes vi af Ecosolar. Mie er på dette tidspunkt højgravid og kan føde hvad dag det skal være, så vi har ikke ro og overskud til at forhandle med Ecosolar. Dette meddeler vi Henrik samt siger, at vi nok skal kontakte ham, når vi er klar. Få dage efter finder Ecosolar ud af, at Mies far bor i Mies barndomshjem på "den anden side af solcelleanlægget" på Lakkendrupvej. Til et møde med Mies far spørger Henrik, om han ikke kan få Mie og Allan til at kontakte ham. Han ville gerne have et møde sat i stand og tale muligheder. Henrik bliver igen gjort opmærksom på nært forstående fødsel og bliver bedt om at lade os være. Han skal nok blive kontaktet en gang efter fødslen, når overskuddet er der. Alligevel ringer Henrik få dage efter til Mie for at få sat et møde i stand og snakke kontrakt og først da han får en grædende, sensitiv højgravid i røret, der taler med store bogstaver, accepterer han den midlertidige afvisning. Vi er et problem, der skal løses på Henriks måde, passende i Henriks planer og ikke, når vi er klar til det og har fået tænkt vores situation igennem.

- Vi har efterfølgende været i dialog med Ecosolar af flere omgange. Henrik har travlt med at ville forhandle og vi føler, at han har presser på. Vi føler os tvunget til at gå i dialog med ham, selvom knuden i maven allerede er der her. Vi snakker forskellige muligheder og beder om tænkepause. For os er det en stor beslutning, om vi skal sælge, eller finde andre løsninger. Vi siger, at vi nok skal vende tilbage. Henrik siger, at vi roligt kan stole på ham. At vores sag bliver mellem ham og os. Al- ligevel går der ikke længe, før Henrik igen under et møde med Mies far, lægger pres på os gennem ham. Henrik spørger om Mies far ikke kan tale med os, om vi snart er klar med et svar, hvad vi vil. At han gerne vil i gang med en kontrakt. Han giver også et tilbud til os om at købe en anden gård i omegnen til os, som er til salg. Det tilbud kunne Mies far give videre. Igen lægger han pres på os. Dette tilbud nævnes først for os langt senere. Henrik kontakter os flere gange, om vi har et svar. Hvordan skal man kunne stole på et firma, der arbejder så uprofessionelt? Hvordan kan det være i orden at inddrage en tredje part - familie eller ej - i vores forhandling med Ecosolar uden vores til- ladelse? Vi mister alt tillid til Henrik her. Knuden i maven vokser og ja, som sagt på borgermødet i torsdag, går Mie ned med flaget pga. presset fra Henrik, bekymringer om fremtiden pga et projekt, vi ingen indflydelse har på. Solcelleprojektets bekymringer overskygger glæden ved at have født en sund og rask dreng.

Desuden har vi svært ved at se, hvordan dette er eksempler på "den gode dialog med naboerne", som Ecosolar fremhæver sig selv med både mundtligt til borgermødet og på deres hjemmeside.

- Under Mies barsel bliver hun kontaktet af Annemarie fra Ecosolar. Hun fortæller, at der i nærme- ste fremtid kommer en fotograf til vores grund for at tage visualiseringsbilleder. Hun kan ikke sige nogen dato, men vi behøver ikke være hjemme. Mies lunte er blevet kort overfor Ecosolar. Vi stoler ikke på dem og siger, at vi vil gerne være hjemme, når der kommer en fremmed forbi. Det behøver vi ikke, siger Annemarie, for fotografen ved, hvor han skal tage billedet fra. Dette undrer os og Mie beder om en dato, så hun kan vise fotografen hvor henne vi opholder os mest i haven og hvor vi vil have størst risiko for at se solcellerne. Det behøves heller ikke, fordi hun allerede ud fra hendes kort kunne se, hvor dette var. Annemarie har ALDRIG været med til møde ved os og kender kun vores ejendom fra et kort. Derefter følger en diskussion, hvori Annemarie truer med, at hvis vi ikke er ind- stillet på at fotografen kan komme uanmeldt, så får vi bare ikke taget noget visualiseringsbillede. Sagen ender med, at hun meget modstræbende siger ja til at fotografen ringer til os på dagen, han er i Gudbjerg. Vi får aftalt med fotografen, hvor billedet skal tages fra. Hvordan kan de kalde det god dialog og borgerinddragelse. Det er enormt krænkende at der sidder fremmede mennesker og kigger på luftfotografier af vores grund og beslutter, hvor de mener, bille- det skal tages uden at tage os med på råd - det er vel os, der skal bruge det billede til at tage be- slutninger ud fra. Vi kan ikke øvrigt ikke finde det billede - pist væk er det, og vi har aldrig set det! Det foreligger ikke på Ecosolars hjemmeside. Vi er uforstående overfor, hvorfor vi ikke måtte være hjemme og ikke måtte have indflydelse på fotografiets placering.

- I foråret har vi igen møde med Ecosolar. Forudgående har vi talt med Rasmus Kiertzner, et stykke jord nord og vest for os er taget ud af projektet, og vi har valgt at blive boende i huset. Med knude i maven holder vi møde med Ecosolar og taler om at skrive kontrakt. Vores forslag bliver, at den dag vi skal flytte, opkøber Ecosolar vores ejendom. Vi føler os pressede til denne løsning for at fremtids- sikre os selv, selvom vi er utrygge og mangler tillid til Henrik. Vi taler om indhold i kontrakten. Hen- rik nævner, at hvis vi skriver under, må skal vi forholde os neutrale overfor Ecosolar. Henrik lover,

at han vil sende os et udkast til en kontrakt indenfor 1 uge. Der går 1 måned, hvor vi intet hører. Vi ved ikke, hvad der sker og usikkerheden og knuden i maven vokser. Allan kontakter Henrik om han har glemt os? Flere dage efter melder Henrik tilbage, at vi kan være helt rolige, aftalen gælder stadig, men der er kommet en ny solcellebekendtgørelse, der måske får indflydelse for os. Den afventer han lige.

Lige pludselig tikker en mail ind med et udkast til en kontrakt, hvor Henrik igen ret hurtigt presser på, om vi har læst den og om vi er klar til at snakke videre. I mellemtiden har Rasmus Kiertzner kontaktet os og forklaret om den nye bekendtgørelse og hvilken betydning det har for os. At solcellerne rykkes 300 m. Fra vores hus. Rasmus ønsker et møde med os, som vi siger ja til. I denne periode kontakter Henrik os flere gange både mundtligt og skriftligt. Han har travlt med den kontrakt, men har intet nævnt om de nye afstandsmuligheder. Vi afviser ham, da vi vil høre hvad Rasmus vil fortælle om solcellebekendtgørelsen først. Efter mødet med Rasmus og Snorre føler vi os reddet på målstregen, fordi vi har aldrig haft tiltro eller lyst til at skrive kontrakt med Ecosolar. Vi føler, at Henrik har ville fixe problemet med os, der "ligger i vejen for hans solcelleanlæg" på hans præmisser. Selvom Rasmus siger, at vi har god tid til at beslutte os, ringer Henrik få dage efter mødet, om vi har besluttet os med den kontrakt. Først da vi her siger pænt nej tak til at forhandle mere med ham, at vi ønsker at få de 300 meters afstand jf. bekendtgørelsen, får vi ro i maven ift. Ham. Vi er uforstående overfor hans pressen på. Han synes selv dialogen er god og at dialogen til naboerne er vigtig. Vi synes vores eksempler viser det modsatte. Hvordan er dette er eksempler på "den gode dialog med naboerne", som Ecosolar fremhæver sig selv med både mundtligt til borgermødet og på deres hjemmeside.

- Henrik har travlt med at tale sig selv og Ecosolar op. Vi synes, han er glat som en ål og man ved ikke hvor man har ham. Han har flere gange løjet os direkte op i hovedet. Fx da vi sidder til et møde med ham i december sammen med Kim Tobiassen og flere naboer i vores nabogruppe. En anden nabo har hørt fra Ulrik Balman (lodsejer), at Ecosolar arbejder på at få sat større vindmøller op i projektområdet. Dette bekymrer os naboer, og jeg kontakter Rasmus Kiertzner, som afviser og svarer at det næsten er umuligt. Vi spørger Henrik til mødet, om Ecosolar har arbejdet på at få sat større vindmøller op. Det afviser han kraftigt. Vi spørger, hvem der ejer nuværende møller, og Balman giver kontaktoplysninger. Dagen efter kontakter vi ejer af vindmøller, som bekræfter, at Ecosolar har henvendt sig og spurgt om samarbejde, da de gerne vil have større vindmøller sat op.

Vi har gennem hele processen haft dårlige oplevelser med Ecosolar. Vi har haft en knude i maven over at skulle forhandle med dem, Mie gik ned med flaget pga. Ecosolar og utrygheden med processen. Alligevel vælger I politikere at lytte til Ecosolar frem for de berørte naboer, som er frustrerede og utrygge. Vi håber, at I tager vores klage seriøst! Der ligger så mange følelser bag. Vi håber, at de eksempler vi kommer med her, giver et indblik i, hvorfor vi har mistillid til Ecosolar. På borgermødet siger Pia Dam at I vælger at sige fra overfor borgerne for at passe på jer selv. Vi ville også gerne passe på os selv i processen. Vi har ikke bedt om at blive en del af projektet - det er politikerbestemt. Alligevel har vi taget vores slag i processen uden at det er ført til noget. Vi blevet reddet af en ny bekendtgørelse. Hvem passer på borgerne, når de der sidder med ansvaret fralægger sig dette? Når et firma bare presser på. Hvem skal passe på os, hvis ikke I vil høre på os? Hvordan kan nogle borgervalgte politikere fravælge at lytte til borgerne?

Mvh Allan og Mie Guldborg Bauch, Ørbækvej 253, Gudbjerg

Svar fra Arne Ebsen:

Hej Mie og Allan

Tak for jeres henvendelse. Jeg hørte jeres bekymringer sammen med mine kolleger på borgermødet. Jeg bifalder, at I sender jeres betragtninger om forløbet til os. Men jeg vil opfordre jer til, at I også sender dem som et høringssvar, hvis ikke allerede det er sket. Som det blev sagt på borgermødet, er det vigtigt at vi får den skriftlige bemærkninger med i det videre arbejde.

Denne mail skal I betragte som en bekræftelse på, at vi har modtaget jeres henvendelse. Vi afventer udløbet af fristen for indsigelser, hvorefter forvaltningen vil bearbejde de indkomne høringssvar og fremlægge dem sammen med deres vurderinger og indstillinger i en hvidbog. Den bliver offentligt tilgængelig senest på det tidspunkt, hvor sagen igen skal behandles i vores udvalg.

Det er ikke kutyme, at vi i løbet af høringsperioden kommenterer på sagsindholdet, så derfor får I nok ikke en egentlig reaktion før høringsperioden er udløbet, så er I varslet om, at vi almindeligvis arbejder på den måde, når vi har lokalplaner i høring.

Venlig hilsen

Arne Ebsen

Fmd. Plan- og Lokalsamfundsudvalget · Socialistisk Folkeparti
Svendborg Kommune · 5762 Ulbølle
Mobil +4541585762 · E-mail: arne.ebsen@svendborg.dk

Økonomiudvalgsmedlem
Bestyrelsen FilmFyn
Gruppeformand SF
Delegeret KLs årsmøde
Valgbestyrelsen for Svendborg

Vi vælger at indsætte vores svar til Arne Ebsen her, da der her er et par vigtige pointer:

Hej Arne.

Tak fordi du tager dig tid til at svare os.

Vi er i gang med et høringssvar, hvor denne klage vedhæftes. Vi forstår godt, at I ikke har tid til at arbejde i de enkelte sager hele tiden. Der er dog 1 ting i dit svar/bekræftelse, som vi er nødt til at kommentere på. Ved at I ikke ønsker at gå i dialog med begge parter nu, får I kun 1 side af sagen. Problemet er, at når I ikke reagerer og lytter nu, så står der nogle utrygge borgere, som tvinges til at indgå aftaler og evt. skrive kontrakt med Ecosolar og blive dårligt behandlet. Pres, tvang, løgne o.s.v. Når først der er skrevet kontrakt med Ecosolar, skriver man under på, at man ikke må udtale sig om den behandling, man har fået eller for den sags skyld indsende et høringssvar. Det ved vi fra det udkast til kontrakt, som vi fik sendt. Det vil sige, når I en gang har tid til at kigge på sagen, så har Ecosolar lukket munden på de utrygge naboer, som er bange for at tabe ejendomsværdi og derfor er i 7 sind, hvad de skal gøre nu. Men dette er selvfølgelig meget belejligt for både Ecosolar OG Svendborg kommune!

Dette er udover en klage, vores måde at sige rød alarm - I bør handle og baggrundstjekke Ecosolars behandling af borgerne nu!

Allan og jeg er ikke imod grøn energi og vi ønsker ikke at stoppe dette projekt. Vi er glade for de 300 meters afstand, vi har fået til solcellerne og allermest er vi glade for, at vi med ro i sindet kunne takke nej til en kontrakt med Ecosolar. MEN... vi havde ønsket os en GOD og RETFÆRDIG behandling både af Ecosolar og af Plan og Lokalsamfundsudvalget, samt at vores bekymrede naboer, som nu står i samme situation, som vi gjorde, får god og retfærdig behandling. Men det er åbenbart vigtigere at nå jeres klimamål og så lade borgerne bøde for det.

Vedhæftet her til sidst er en artikel, jeg blev gjort opmærksom på i aftes, at jeg er citeret i. Ecosolar står også bag projektet i Bellinge, og jeg håber I vil læse, hvordan Ecosolar har behandlet naboerne der. Der er visse ligheder.

https://eavis.fyens.dk/api/sharing/article/jfm67993f9e777889.78532708-4811203dd5942?fbclid=IwY2xjawlHki5leH-RuA2FlbQlxMQABHa2E3XykM65yNeQFYiqbsGwIL_3f1hUOwQe78tQbRnUXX3AiwznbnX4SDA_aem_778C-TOW0d-Bwl4BnFDrYw

Mvh Allan og Mie Guldborg Bauch, Ørbækvej 253, Gudbjerg

Klagen beskriver den behandling vi har fået af Ecosolar og den til utilfredsstillende proces ift. lokalområdets inddragen i projektet. Vi har en lille tilføjelse til vores klage. Vi har under alle vores mødes med Henrik Mentz haft rigtig svært ved at få noget fra ham på skrift. Alt skal helst foregå mundtligt. På denne måde har Henrik kunne løbe fra det han lover, lyve eller sno sig uden om. Vi har fx i den første tid med møder med Henrik, hvor vi overvejede at sælge ejendommen, ikke kunne få ham til at komme med et konkret tilbud, et beløb, en procentsats, ligesom han giver nu til de naboer, der har under 200 m til anlægget. De eneste tilbud, der har lignet en procentsats, er givet mundtligt og ikke til os, men til Mies far under møder med ham. Hvor har vi dog stået alene i den tid, hvor har vi haft mange bekymringer bl.a. om dyre advokatregninger. Hvor ville vi havde ønsket, at der allerede der var blevet tilknyttet en ekstern konsulent som Kim Tobiassen. Så vi kunne havde fået noget hjælp og sparring.

Vi synes, det er vigtigt at understrege, at Plan- og Lokaludvalget vælger at give Henrik Mentz tale-tid for udvalget, hvor han kan klage over dårlig økonomi i projektet, men IKKE vælger, at lade os

nærmeste naboer få taletid for udvalget. Altså prioriteres et privat firma over de lokale borgere, som faktisk står og skal leve med det anlæg, som de ikke selv har haft nogen indflydelse på, om det kommer op eller ej. Man skulle næsten tro, at Ecosolar har tilbudt kommunen et eller andet for dette. DESUDEN opfordres der af Arne Ebsen til at vores klage skal indgå i dette høringssvar, da det er normal procedure. Problemet er bare, at de naboer som har mulighed for at få kompensation via Ecosolar står og skal underskrive en kontrakt nu her. I den kontrakt ligger der en tavsheds-klausul, hvori det øjeblik, man underskriver kontrakten, skal man forholde sig neutralt både overfor solcelleanlægget og dets opførelse, overfor Ecosolar, og man må ikke længere indgive hørings-svar. Vi ved det, vi har også haft sådan en kontrakt indenfor vores dør. Denne tavsheds-klausul er meget belejlig for Ecosolar, men i den grad også Svendborg kommune, da der når naboerne føler sig presset nok til at skrive under, ikke må brokke sig over den behandling Ecosolar har givet dem, samt Svendborg kommune får færre bekymrede borgere og mindre modstand mod anlægget. Men hvad betyder kommunikation, ærlighed og en ordentlig, borgerinddragende proces, når vi har et klimamål i kommunen, som skal nås? Det er åbenbart METODEN til at få sådanne VE-anlæg igennem. At man køber sig til borgernes "tavshed", og så er det ligegyldigt at målet skyr midlet – at der er lokale borgere som ikke behandles ordentligt! Hvis I skimmer artiklen i vores sidste mail, vil I også erfare, at Ecosolar har opført sig på samme måde overfor naboerne i projektet i Bellinge. I er meget velkomne til at kontakte os angående klagen, hvis der er brug for flere oplysninger, er mangler e.l.

Som en lille ekstra kommentar til Ecosolars behandling af naboerne vil vi lige tilføje at 21/2 var vi i kontakt med en nabo, som har fået en kontrakt til gennemlæsning. Denne nabo har fået at vide af Henrik, at hvis kontrakten skal underskrives, skal dette gøres inden ca. april, hvor lokalplanen forventet trådt i kraft. Alligevel bliver naboen kontaktet i dag, 21/2 af Henrik Mentz, som gerne vil høre hvor naboen står ift. kontrakten. Altså presser Ecosolar på for at få naboerne til at skrive under, selvom han har givet en anden frist. Men jo flere kontrakter, man kan få underskrevet, der flere tavsheds-klausuler er underskrevet, des mindre modstand og bekymringer omkring projektet og des færre høringssvar. Er dette en fair behandling af naboerne?

Miljørapporten

Visualisering, biodiversitet, dyre/fugleliv, skel, beplantning m.m.:

Efter at vi har skrevet klagen, har vi langt om længe fundet billedet taget fra vores have i miljørapporten. Vi er ikke enige med den konklusion, der er draget omkring det visuelle udsyn. Nej, solcellerne kommer ikke op omme på den anden side, og ja, der bliver etableret et større og højere beplantningsbælte. MEN der er på andre billeder vist, at der skal gå en servicevej ned lige langs den anden side af det eksisterende hegn. Desuden siges det, at der i det friholdte område ikke må opstilles solceller, invertere o.s.v af teknisk udstyr, men der kan ikke siges, HVAD der skal ske med det friholdte areal. Vi er enormt utrygge ved dette! Når vi spørger ind til dette, får vi at vide, hvad der ikke må stå, og at det højst sandsynlig vil blive brugt til landbrug. Samtidig etableres der en servicevej ned langs den anden side af beplantningsbæltet, hvilket skaber et indtryk af, at området skal bruges til et eller andet til anlægget. Hvordan kan man drage en konklusion, om at der ikke visuelt vil være gener? Billeder er også stilstående og giver ikke det fulde indblik. Hvis man kom herud og så landskabet, i stedet for at sidde bag en skærm og analysere det hele, så ville man

opdage at terrænet omkring er kuperet. Vi kommer fra vores ejendom til at kunne syne hele anlæggets langside og ikke kun lige det område, som ses på billedet. Billedet er taget i en "dal", og det fulde indblik i kuperingen OG det er taget (smart nok af fotografen) så halvdelen af området er dækket af vores egen beplantning i haven. Desuden er billedet taget mhp at der skulle sættes solceller op på den anden side af beplantningen. Går man længere ned i vores have, hvor vi opholder os lige så meget som hvor billedet er taget, ser kuperingen anderledes ud og solcellerne vil komme tættere på os. Går man ned til vores stald har vi fuldt udsyn over det kuperede landskab, som solcelleanlægget ligger i. Som det er nu, har vi den skønneste udsigt herfra og følger årets gang. Dette medfører også, at når solcelleanlægget er kommet op, og selv når beplantningen er fuldt udvokset, vil anlægget stadig være synligt. Da fotografen var ude, fik vi allernådigst ham til at tage et billede fra vores have, hvor vi har frit udsyn til det meste af anlægget. Dog sagde han, at han kun måtte tage 1 billede. Der er desværre ikke blevet visualiseret med solceller og beplantning – højst sandsynligt fordi, at det på dette billede ikke ville kunne skjule solcellerne. Hvorfor ikke lave visualiseringer, hvor solcellerne faktisk kan ses? Hvorfor tilvælge steder, hvor de med sikkerhed skjules af beplantning? Hvorfor ikke give os naboer nogle visualiseringer, som vi rent faktisk kan bruge til noget? Så vi har mulighed for at ønske bedre beplantning mm. Efter vores samtale med Ecosolar angående fotografbesøg, hvor vi bliver truet med, at vi ikke får taget et visualiseringsbillede fra vores grund, fordi vi gerne vil være hjemme, når billedet tages, forholder vi os også skeptiske overfor visualiseringerne, om så Svendborg kommune vælger at kvalitetsstemple dem eller ej. Desuden er det svært at forholde sig til visualiseringerne, når der på borgermødet ikke kan svares på højde af solcellerne, så siger man, at de er 2,5 m, men nu har I sendt materiale ud, at de faktisk er de højeste. Vi har svært ved at forstå, at det kan være så svært at svare på – dårlig forberedelse eller også skal det igen bare se godt ud på papiret.

På baggrund af ovenstående afsnit ønsker vi, at der skal laves en ny visualisering, tages et nyt billede og revurderes på denne konklusion. Den er ikke retsmæssig. Den er misvisende. Billedet er taget og konklusionen draget FØR det blev afgjort, at der blev et friholdt areal. Vi ønsker at se dette billede efterfølgende. Desuden ønsker vi, som vi også har nævnt som forslag til forbedring af anlægget, at beplantningen på østsiden (ud mod Ørbækvej) skal være bredere og højere, så ejendommene på denne side ikke får solcellerne så tydeligt at se. Desuden ønsker vi, som med så mange andre ting i denne rapport, at de, der laver miljøvurderingerne og de der skal træffe beslutningerne ud fra denne miljørapport, tager øjnene væk fra skærmen, tager gode sko på og rent faktisk kommer ud og SER arealet med EGNE øjne. Og ikke kun fra den gåtur der gik ca. halvdelen af solcelleanlægget rundt fra Sortemosevej og Lakkendrupvej. Dette er en invitation til dialog og besigtigelse fra Ørbækvej 253s syn J

Trods Mie har været hjemme på barsel, har vi under hele miljørapportens udarbejdelse kun set 3 mennesker i felten for at lave undersøgelser – heriblandt fotografen. Vi er uforstående overfor, hvordan man kan lave en miljørapport uden at man faktisk har lavet undersøgelse, observationer og målinger i felten. Det skaber et ikke realistisk billede. Vi bliver fx dybt forargede over, at når vi læser om metoden til at vurdere landskabet. Hvordan kan disse laves kun ud fra kort, kommuneplaner og notater? Rambøll skulle efter sigende have været ude og kigge, men når de ikke engang har styr på de omkringliggende skove, så har vi svært ved at tro, at de faktisk har haft en mand i felten. Vi har desuden ikke haft besøg/blevet kontaktet af nogen, om end vi oppe fra vores grund har udsyn over størstedelen af arealet. Herfra kan man rigtig se det kuperede område. Vi ønsker, at Svendborg kommune forholder sig kritisk til at miljørapporten er lavet primært bag en skærm. Det er dybt uacceptabelt overfor lokalområdet og –befolkningen. Vi kommer til at virke til grin –

som om Ecosolar og Svendborg kommune er bedøvende ligeglade, for nu skal det her projekt trumfes igennem. Det samme gælder til dels for undersøgelsen af dyrelivet/biodiversitet. Der har efter sigende været nogle ude og observere hele området i 3 dage og ellers er der igen gjort konklusioner ud fra skriftlige materiale. Hvad med at inddrage lokalbefolkningen? Vi har da fx både set vandsalamander, rød glente og ørn (vi kan ikke artsbestemme den) i området, hvor solcelleanlægget planlægges. Vi er bekymrede for dyre- og fuglelivet i området, som er en af vores store hverdagsglæder sammen med vores børn! Især rovfuglene er et stort samtaleemne herhjemme, og vi er bekymrede for anlæggets betydning for disse. Vi er uforstående overfor, hvordan man kan drage konklusionerne i miljørapporten ud fra gamle og muligvis forældede iagttagelser og 3(!) observationsdage! De 3 observationsdage, har man skulle rundt til hele området og hvad vi kan læse os til ud til områder 5 km. fra solcelleanlæggets område. Vi kan ikke forstå at det kan være nok. Observationerne er mangelfulde. Om end vi ikke er biologer, går vi meget op i natur og dyrelivet omkring os, og vi observerer dagligt harer (nu der direkte står, at der kun er observeret 1 hare), vi har dådyr på besøg næsten dagligt (tjek bare vores frugttræer), ræv, pindsvin, et rigt fugleliv – både småfugle, hvid stork og store rovfugle (vi har observeret flere høgearter, ørn (vi kan ikke artsbestemme) og rød glente. På Lakkendrup-siden er der observeret rød glente med unge i efteråret 2024 – hvor den har rede og yngleplads vides ikke, men bør det ikke undersøges? Hvis man ikke vil bruge penge på at sikre biodiversitet og dyreliv, hvorfor så ikke starte med at spørge naboerne til området, hvad de har observeret, så man ved hvad man skal lede efter i stedet for kun at kigge i gamle optegnelser? Vi er sikre på, de andre naboer også har gjort deres observationer, og der er flere naturkyndige naboer til anlægget. Hvordan kan observationer, der er 20 år gamle bruges til at konkludere noget i dag? Der kan også nævnes, at der er lavet et stort vådområde i Sortemosen, som tiltrækker mange forskellige fuglearter – heriblandt havørn, som beskrives i miljørapporten. Markerne som skal rumme solcelleanlægget fungerer som græsningsareal for flere forskellige gæser og svaner i sensommeren og efteråret. Da observationerne er mangelfulde, ønsker vi at der skal laves bedre og flere observationer – især mener vi, at den røde glente skal undersøges. Vi forstår ikke, at der er gået i dybden med den røde glente, når den er observeret flere gange i området. Der skal undersøges bedre om den har rede i området. Hvis der bliver kigget tilbage i de første høringsvar og hvidbog, så var netop natur og dyrelivet en genganger, så her er endnu et argument for, at vi ikke vil spises af med denne mangelfulde vurdering! Desuden læser vi i konklusionen, at havørn åbenbart kun yngler (dette er nok korrekt) og fouragerer i Sortemosen og vil derfor ikke blive påvirket i opførselsfasen, da Sortemosen ligger for langt væk. Denne konklusion mener vi også er draget for hurtigt, da vi ofte i sommerhalvåret oplever ørnen jage i solcelleområdet. Nogle ting skal altså opleves og ikke konkluderes bag en skærm! Vi gør opmærksom på, at årstallene for nogle af observationerne skal tjekkes, da de kan være forældede og ikke retvisende. Igen, vi ønsker flere og nye observationer.

Vi synes, det er så brandærgerligt, at solcelleanlægget skal ødelægge dyrelivet og plantelivet herude. Vi er flyttet hertil fordi vi elsker naturen, men må nu se os slået af et projekt, som bare skal gennemføres ligegyldigt hvad. Så må fugle og dyr finde andre steder at være, som vi læser det i miljørapporten. Vi forstår heller ikke hvordan man kan mene at græs, der skal afgræsses af får eller slås med maskine kan anses som natur. Vi havde håbet på, at der blev gjort nogle tiltag til bevarelse af natur og dyreliv. Vi værdsætter fredede diger, så vi forhåbentligt kan blive ved at høre lærkesang samt forholdsregler og tiltag vedrørende angående padder. Men vi står uforstående overfor, hvorfor opstiller man et stort nummer ud af, at der skulle laves en faunapassage til alt områdets vildt. Dette lød som en selvfølge til det første borgermøde i april 2023. Det er tegnet ind i

anlægget. Vi skriver efterfølgende i vores første høringssvar, at vi værdsætter en faunapassage, men at det skal undersøges, at den ikke leder vildtet ud mod Ørbækvej, så der sker påkørsler. Vi kan INTET læse i miljørapporten angående faunapassage, undersøgelse af vildt, andet end at der er vildt i området, men andre steder at de kan finde føde. Vi tog det som en selvfølge, at faunapassage kom med i anlægget og er uforstående overfor, hvorfor den er taget ud af anlægget og uden der er lavet undersøgelser i miljøvurderingen? Hvad er begrundelsen herfor? Vi har som tidligere beskrevet massere af vildt i solcelleområdet. Det er for dårligt, at faunapassagen bare bliver taget ud, uden undersøgelse eller forklaring! Dette ønsker vi undersøgt. Vi ønsker en faunapassage eller allerhelst har vi et kæmpe ønske til, at der ikke opstilles vildtheqn omkring anlægget. Hvis får kan afgræsse området, hvorfor skulle vildt så ikke også kunne? Vi kan umiddelbart ikke læse i miljørapporten, hvilken fare der er for vildtet ved at kunne gå imellem solcellerne? Kan de ødelægge dem? Eller er begrundelsen for hegnet at der vil kunne afgræsses med får? Eller er vildtheqnet samt manglende faunapassage opstilles pengepung, der taler? At det er billigere at forsikre med vildtheqn omkring og at faunapassagen er sparet væk? Vi ønsker dette undersøgt og skriftlig vurdering på hvorfor faunapassage udelukkes og hvorfor vildtheqn absolut skal sættes op. Vi ønsker vildtet her. Når der i miljørapporten står, at mindre dyr kan passere hegnet, betyder det så også, at det er slut med harer i området? Eller kan harer passere under hegnet? I forhold til natur og dyreliv bevarer vi også glade for, at digerne og de eksisterende hegn/ forbliver i anlægget og beplantningen forstærkes. Vi ønsker tydeliggjort og beskrevet at disse ikke må beskæres, så der kommer visuelle gener. Der skal som minimum opstilles nogle regler for hvor lavt, de må beskæres og hvor ofte. Desuden har vi 2 særlige områder set fra vores side af anlægget som vi ønsker "fredet", grundet bevarelse af fugle- og dyreliv. Disse er markeret på bilag 1. Punkt 1 er et enkelt højt træ beliggende i eksisterende hegn. Dette ønskes ikke fældet eller beskåret, da vi her observerer rigt fugleliv og især rovfuglene holder til her. Træet ses helt til højre på visualiseringsbillede figur 7-14 fra Ørbækvej. Punkt 2 på bilag 1 er både 2 høje træer samt et mindre vildtbevokset buskeområde – her har før foregået vildtfodring. Området ønskes urørt og træerne ønskes ikke fældet eller beskåret for at bevare fugle og dyreliv i området. Træer og en del af buskene ses også i højre side på visualiseringsbillede fra vores have figur 7-19. Her har vi også ofte observeret diverse rovfugle, dådyr og andre smådyr. Området er visualiseret med solceller og altså ryddet på figur 3-5 i miljørapporten. Der er i det hele taget flere enkeltstående høje træer i det naturlige hegn, der er der allerede. Vi har efterfølgende prøvet at markere et par stykker ind på bilag 1. Vi har et brændende ønske om, at man "freder" alle de høje træer for fugle- og dyrelivet. Altså at opstiller ikke må fælde eller beskære disse.

I forbindelse med at de eksisterende diger må nedbrydes for adgang til anlægget og arbejdskørsel, ønsker vi, at der tages højde for nærmeste naboer og dyre- og fuglelivet. Vi ville fx være rigtig ked af, hvis digerne ødelægges ud for vores hus og have, da det bl.a. ville give flere gener ift. Støj og arbejdskørsel under opsættelsen samt flere visuelle gener. Desuden har vi et kæmpe ønske om, at den ekstra og nye afskærmende beplantning plantes som det første, før man overhovedet går i gang med at grave, hamre og banke solceller i jorden. Det tager mange år før beplantningen er tæt og dækkende, så for at imødekomme naboernes ønsker om at nedsætte visuelle gener, ønskes dette klarlagt for opstiller.

En sidste ting angående dyr og beplantning... Det lyder jo meget godt og ser godt ud på papiret og i miljørapporten, men igen er der overset, at terrænet er kuperet! Havde man dog bare mødt fysisk op i stedet for at lave miljørapporten bag en skærm! Hvorfor ikke kontakte os og spørge om man må komme ud og observere fra vores grund? Et beplantningsbælte syd for vores ejendom

som bliver et nyetableret 5 rækkes beplantningsbælte kommer IKKE til at afskærme meget for os, da vi bor ”på toppen” af en bakke og syner ned over store dele af anlægget. Landskabet skrånede nedad, så det vil aldrig kunne komme til at skærme for anlægget oppe ved os. Bevares det skal ikke skrives ud af lokalplanen, men det eneste der ville batte her, er noget højere beplantning. Som det nævnes andetsteds i dette høringssvar, prøvede vi at få taget et visualiseringsbillede ud over det åbne land, så vi bedre kunne se, hvordan afskærmning ville være efter beplantningen er vokset op med. Men det blev fejlet af bordet af Ecosolar – hellere køre den sikre og tage billedet, hvor anlægget bliver bedst skjult. Igen... Vi ønsker nyt/nye visualiseringsbilleder fra os af jf. andetsteds argumentation. Visualiseringerne oppe fra vores grund er mangelfulde og taget på et forældet grundlag! Desuden ønsker bedre/bredere afskærmning/beplantning på østsiden af anlægget i det friholdte område langs vores grund (Se bilag 1 – markering A).

Som allersidste kort bemærkning synes vi, at det er lidt dobbeltmoralisk, når man læser i miljørapporten og ser, at jorden i anlægget er vurderet som god landbrugsjord, hvor man i princippet ikke sætter VE-anlæg op. Samtidig med har Svendborg kommune alligevel valgt, at dette er det bedste sted til et VE-anlæg. Her er god landbrugsjord som kunne give mange afgrøder endnu.

Støj gener og tung trafik

Vi er bekymrede for, hvordan vi vil komme til at opleve støjen fra anlægget. På borgermødet negligeres støjen, men man glemmer, at der i forvejen står 2 vindmøller og støjer, samt at vinden som oftest kommer fra vest. Det lægger man mærke til, når man bor på toppen af en bakke med 2 vindmøller, der larmer i blæsevejret. Vi ønsker, at der tages hensyn til os ift. støjgener. Måske ekstra beplantning eller lyddæmpende hegn er en mulighed. Det, der bekymrer os mest ift. støj, når anlægget er sat op, er, at der planlægges et byggefelt (byggefelt 1) parallelt ud for vores hus. Hvad vi kan læse os til, er det forsyningstransformereren, der larmer mest, og man kan på nuværende tidspunkt ikke sige noget om, hvor denne placeres. Om det er byggefelt 1 eller 2. Vi er bekymrede for, at den bliver placeret ud for vores hus, og vi så vil få de støjgener fra den. Vi så allerhelst at forsyningstransformereren placeres i byggefelt 2. Vinden fra vest vil føre støjen direkte over til os, hvis den opføres i byggefelt 1. Det vil være til gene for os, når vi går ude. Vinden kommer sjældnere fra syd, så støjen vil altså ikke kunne genere naboer så meget i byggefelt 2. Desuden hvis man tager gummistøvler på og går ud og kigger på landskabet, vil man opdage, at byggefelt 1 ligger i det åbne land, hvor byggefelt 2 vil ligge ”i læ” bag en bakke. Byggefelt 2 vil også være nemmere at komme ind til, når der skal bygges og ved serviceeftersyn efter opstart. Vores kraftige ønske er, at transformerstation (den mest støjende) bliver placeret på byggefelt 2. Vi forstår heller ikke, hvordan det ikke kan være besluttet endnu, hvor de forskellige ting skal være på byggefelterne. Vi mener, at Ecosolar allerede ved det, men ikke melder ud. Så det her er endnu en uvished, som er væsentlig for os at vide nu, for at vi kan beslutte om vi vil søge kompensation ved Energistyrelsen. Når vi læser i miljørapporten er vi den ejendom, som får de største støjgener jf. tabel 14-2 og 14-3. Kigger man på figur 14-3 er der ”gule” områder, altså værdier tæt på grænsen på vores grund. Nedenstående står der, at efter de 300 meters friholdelsesområde omkring vores hus, vil støjgenerne blive mindre for vores ejendom. Vi har 2 kommentarer til dette. For det første så kan det ikke være rigtigt, at det skal accepteres, at der er dele af vores have og grund, hvor støjen vil være tydeligere, hvilket for os vil medføre, at der er dele af vores egen grund, som vi ikke vil bruge eller have lyst til at opholde os på, grundet støj fra et anlæg vi ikke har haft indflydelse på, bliver sat op tæt på os. Det er jo ikke naboen, der slår græs og man ved at når græsset er slået, slukker han græsslåmaskinen. Det er i sommerhalvåret, hvor man er ude, en kontinuerlig støj uden sluk-knap.

Vi har købt hus på landet med stor grund til, fordi vi er ude-mennesker, elsker udelivet og er uden-dørs mest muligt hele året rundt. Man kan da ikke regne med, at folk bliver inde i deres hus, fordi der er støjen lav, så derfor konkluderer vi at støjniveauet er rimeligt. Der tages hele tiden hensyn til BOLIGEN. Vi bor på landet, vi færdes udenfor, derfor er vores ønske, at der skal laves støjned-sættende tiltag, så man rent faktisk kan holde ud at gå UDE på sin grund. Til et møde med Rasmus og Snorre fra Svendborg kommune bliver støjpåvirkningen fremlagt for os, og de er søde at med-bringe forskellige kendte støjniveauer, så vi havde noget at forholde os til. Decibel er svært at for-holde sig til ud af blå. Når dette bliver fremlagt, lyder det ikke af meget, men man skal huske på, at det er kontinuerlig støj, som ikke kan slukkes. Er der taget hensyn til, at man rent faktisk går ude og hører støjen tydeligere, eller forventes det igen at være støjniveau til BOLIGEN. Som set på figur 14.3 og nedenstående tekst i miljøvurderingen – at støjen må forventes lavere, da et areal er taget ud af projektet, kan vi ikke rigtig bruge de målinger til noget oppe ved os. Er det fair overfor os og de andre naboer på Ørbækvej-siden? Vi ønsker nye vurderinger af støj og/eller evt. støjdæmpende tiltag! Vi kan ikke rigtig bruge den vurdering til noget, for den er ikke retvisende, og man har ikke gidet lave/bruge penge på en ny! Sådan nogle lappeløsninger er der så mange af i miljørapporten – hvordan kan det accepteres?

Ift. selve solcellepanelerne synes vi, at det er tarveligt overfor naboerne, at man først beslutter, hvilke der sættes op senere i processen. Dette kan have indflydelse på, om vi vil vælge at søge kompensation via Energistyrelsen. Efter at have læst om de forskellige muligheder i miljørappor-ten synes vi, at den der virker mest tiltalende er panelerne på faste stativer – pga. mindre støjge-ner samt en lavere højde end trackers og dermed mindre visuelle gener. Derfor ønsker vi disse. Vi er igen sikre på, at Ecosolar ved, hvilken model det bliver, men er vi i lokalområdet overladt til det uvisse.

Hvis vi kigger i miljørapporten i forhold til vindmøller og støjgener afsnit 14.8.2. så bliver vi igen rigtig provokerede af 2 grunde. For det første at man ikke kan finde materiale, målinger fra andre VE-anlæg eller lignende som sammenligner støjen fra vindmøller og støjen fra solcelleanlægget. Vi kan godt forstå, at man ikke kan lægge de 2 typer støj sammen og give et decibeltal, men det kan simpelthen ikke godtages, at man ikke har målinger, sammenligninger eller andet fra andre VE-anlæg, som kan give et lille fingerpeg på, hvordan støjen påvirker hinanden. Det skal simpelthen un-dersøges! For det andet så har vi her igen et rigtig godt eksempel på, at man springer over hvor gærdet er lavest, og laver en konklusion bag en computerskærm i stedet for at tage ud og lave nogle fysiske målinger! Der skrives, at man ikke kender støjudbredelsen fra vindmøllerne til de nærmeste naboer, men man kan antyde worst-case scenario... Kom dog ud og mål på det! Giv os noget at forholde os til. Sammenlign med andre VE-anlæg. Det er simpelthen en ommer. Vi øn-sker, at denne konklusion skal undersøges bedre og konklusion være mere retvisende overfor lo-kalsamfundet. Det er ikke godt nok!

En af vores største bekymringer er den larm, der medfølger under opførelsen af selve anlægget. Den konstante, monotone hamren, samt kørsel med tunge køretøjer. Dette skal foregå hver dag over lang tid, før anlægget er færdigt. Selvom der siges på borgermødet, efter at man starter med ikke at kunne besvare et så konkret spørgsmål, at der kun må arbejdes på anlægget i hverdage i tidsrummet mellem kl. 7-18, har vi et ønske om at der opstilles mere præcise og strengere regler. Især ift. den monotone hamren. Vi er nødt til at have ro til hovederne også. Vi frygter rigtig meget denne larm – en almindelig familie med 2 små børn, og Allan, der er fast nattevagt og derfor sover i dagtimerne. Vi tænker ikke Ecosolar betaler for et hotelophold eller en campingvogn, så Allan kan passe sit job og have mulighed for at sove i dagtimerne. Når man kigger på miljørapporten og ser

på menneskers sundhed figur 14-1, så ligger vores hus inde i den orange zone – altså støjniveau på 60 db, MEN en stor del af vores grund ligger indenfor det røde felt. Igen som eneste anden ejendom udover lodsejer selv, kommer vi til at opleve nogle af de værste støjgener! Vi føler os faktisk ret oversete i rapporten her og ønsker enten en revurdering, eller at der foretages ekstra støjnedsættende foranstaltninger, når der skal hamres pæle i omkring vores matrikel samt ud for vores hus. Vi er faktisk der, hvor vi frygter for vores helbred i opsætningsfasen – især vores psykiske helbred. Undersøgelser viser, at når man bliver udsat for stressfaktorer hver dag over længere tid, har det negativ betydning for ens fysiske og mentale helbred, samt at det giver øget risiko for hjerte/karlidelser. Det er som om, der mangler komponenter i miljøvurderingen her. Der er ikke lavet en ny vurdering, hvor det friholdte areal er medtaget i vurderingen. Det er virkelig relevant for os at vide ift. at skulle søge compensation ved Energistyrelsen. Derudover er konklusionen draget ud fra hvor boligen ligger. Man kan da ikke forvente, at naboerne til anlægget holder sig inden døre i 6 måneder under opførelsen. Vi er en familie, der elsker udelivet, så selvfølgelig vil vi gerne kunne gå i haven med børnene. Desuden skal vi også kunne passe vores jord og have. En anden komponent, der mangler her, er vinden. Igen er det meget tydeligt, at de der har lavet rapporten ikke har været ude i området, men siddet bag en skærm. Og så er det altså let at lave en rød streg på et kort! Som skrevet mange gange tidligere er området kuperet. Vi bor på toppen af en bakke, her er ikke meget læ og når det blæser, kan vi rigtig høre vindmøllerne (for at komme med et eksempel). Vinden kommer som skrevet ovenfor oftest fra vest, hvilket betyder, at når Vestenvinden står på, så larmer vindmøllerne rigtig meget. Det undrer os, at der overhovedet ikke er taget højde for vinden i miljørapporten i afsnittet omkring støj under opførelsen. Det giver sig selv, at lyden vil forstærkes i vestenvinden og så kan miljørapportens streger altså ikke være korrekte! Desuden er der decideret fejl i figur 14-1 og nedenstående tekst. Der er 2 ejendomme med adressen Lakkendrupvej 37. Vi kan oplyse at lodsejers adresse IKKE er Lakkendrupvej 37. Det er måske gået lige lovlig hurtigt med dette afsnit – sjusk – og man har ikke sat sig ordentligt ind i det faktiske område. Vi er med på, at man ikke kan måle på støj fra noget som ikke sker endnu, men vi føler os igen kørt fuldstændig over og overset! Vi forlanger en ny undersøgelse, hvor der tages højde for vind, og vi forlanger som minimum, at der laves støjnedsættende tiltag under opførelsen. Vi bliver drevet til vanvid under opførelsen! Vi kender ikke til faktiske støjreducerende muligheder, men her må Svendborg kommune komme på banen. Der står i miljørapporten, at man kan anmelde til Svendborg kommune angående at stille vilkår, hvis støjgener forventes at genere naboer. Det anmoder vi hermed om. Både drifttider, varsling og støjnedsættende tiltag! Når vi nu igen skal overses! Derudover har vi et meget stærkt ønske! Vi ønsker ikke, at der kommer arbejdskørsel og tung trafik i det friholdte areal oppe omkring os. Især ikke i opstillingsperioden. Hvad vi kan læse i miljørapporten, skal der laves indgang til servicevej bagved det første skel, hvis man ser på markerne fra os og over mod solcelleanlægget, hvilket bekymrer os. Vi håber stærkt på, at I tager hensyn til os ift. støj og tung trafik, hvis det på nogen måde kan skrives ind i lokalplan eller andet, at der ikke skal køre tung trafik i det friholdte areal, med mindre det forsat skal bruges til landbrugsjord, så kan en traktor selvfølgelig ikke undgås. Vi er bekymret for de gener støj og arbejdskørsel vil have for vores lille familie. Vi er også bekymret for, hvordan man under opførelsen af anlægget skal komme ned til det stykke på marken omkring os men syd for vores ejendom. Skal det være ad førnævnte servicevej og så laver man et af de omtalte ”huller” i eksisterende diger? Når der ikke er tegnet en servicevej ind på marken omkring os, må de så køre ind på den med tunge køretøjer og køre op og ned af vores hus? Vi kan ikke læse os til det, og det bekymrer os. Vi er bange for generne ved tung trafik klods op og ned af vores grund og ejendom. Det kan godt være, at man

skriver i miljørapporten og siger til borgermødet i januar, at på offentlig vej vil det være ca. 40 daglige ture, men hvis det er i arbejdsområdet, vil de køre mere rundt, der vil komme mere støj o.l. Deraf kommer vores brændende ønske, at det friholdte areal holdes fri for arbejdskørsel og tung trafik. Det vil give store gener for os.

I forbindelse med opstillingsperioden vil vi også gerne bede om, at der gøres meget tydeligt overfor Ecosolar, samt dem der skal opstille anlægget, at vi på INGEN måde ønsker arbejdskørsel eller anden trafik på vores grund! Der er 2 ting der skal tydeliggøres og indskrives i jeres regler, eller hvordan man gør det. For det første er en del af vores matrikel udmøntet som en sti som flugter langs det sidste levende hegn ud mod Ørbækvej. Selvom marken op til vores sti er taget ud af solcelleanlægget skal det gøres helt klart, at vi IKKE ønsker arbejdskørsel eller anden ophold på vores grund. Der skal ikke pludselig laves en ny servicevej, der skal gå ind over vores sti med indgang fra Højlundsvej. Vores sti er ikke tydelig på nogen af miljørapportens fine illustrationer, deraf kommer vores bekymringer. Vi er dybt afhængige af vores sti. Vi bruger den hver dag, når vi henter og afleverer børn i institution. Med den undgår vi at færdes på Ørbækvej med 2 små børn. For det andet skal det gøres MEGET klart, at der ikke er adgang til marken mod syd bagved vores stald og lade, når man kører op af vores markvej. Selvom landmanden har brugsret til vores markvej, ønsker vi på INGEN måde, at der pludselig kommer arbejdskørsel eller tung trafik op af vores markvej eller at man synes, at man skal køre bag vores lade for at prøve at komme til solcellerne mod syd. Der er lukket til med vild natur og ikke adgang. Det er os, der får generne og vores grund der i så fald vil blive ødelagt og os, der vil komme til at rette op på markvejen efter endt arbejde. Vi har ofte vindmølleteknikere rendende nede ved vores stald, der leder efter vejen over til vindmøllerne (som er fra Højlundsvej), deraf vores kraftige opfordring!

Når vi så er i gang med at tale om vores matrikel, så blev vi noget overraskede, da vi læste miljørapporten og bilag, da der åbenbart planlægges at skulle graves kabel ned gennem vores matrikel under vores sti. Dette er der ikke nogen, der har oplyst os om. Det kunne vi måske godt have tænkt os at have fået at vide, nu vi har haft møde med Svendborg kommune om miljørapporten af et par omgange inden borgermødet. Vi har efterfølgende fået afklaret ved hjælp af Rasmus Kiertzner, at det kun er en mulig løsning. Vi vil bare gøre det helt klart, at vi er dybt afhængige af vores sti og bruger den dagligt. Skal der absolut graves der, skal der lægges plader ud eller anden løsning, så vi kan bruge stien, den skal rettes op efterfølgende og vi skal trygt kunne færdes der med 2 børn i arbejdsfasen. Vi bruger stien hver dag. Igen skal det også tydeliggøres overfor Ecosolar og arbejderne, hvor vores matrikel er, at de ikke kan køre, dreje, vende rundt med tunge maskiner og dermed køre stien op. Samt der er INGEN mulighed for at lave en arbejdsvej ind fra Højlundsvej for enden af vores sti. Vi stoler hverken på at Ecosolar og eller lodsejer vil videreformidle dette budskab, derfor dette ønske. Vi er også interesseret i at vide, hvilke konsekvenser det vil have for os, når der skal graves et højspændingskabel ned i vores grund.

Trafiksikkerhed

I forbindelse med arbejdskørsel og tung trafik i opstillingsperioden vil vi gerne kommentere på miljørapportens afsnit omkring trafiksikkerhed under opførelsen. Her vil vi gerne påpege visse fejl og mangler, der bør undersøges. Det, der interesserer os, er selvfølgelig den del af trafikken, som kommer til at ramme lokalsamfundet - altså på Byvej, Lakkendrupvej og Højlundsvej. Det er desuden her de mindste veje er, og hvor trafiksikkerheden derfor bør være på sit højeste. Først og fremmest er der igen ikke foretaget observationer og målinger på denne strækning. Man har

siddet bag en skærm og fundet gamle kilder og vurderinger til at drage konklusioner ud fra! Man har ikke observeret eller søgt nye informationer omkring trafik og trafikanter i området. Man kunne jo også spørge de lokale, men igen... der er nok for meget besvær i at inddrage os! Vi bor her, vi kører, cykler, går og har været til hest i trafikken i dette område, så vi kender vejene og ved hvordan trafikken er her. For det første vurderes der ganske rigtigt i miljørapporten, at der er et rigtig farligt kryds, især når arbejds trafikken kommer fra Byvej/Mullerupvej til Lakkendrupvej. Som der skrives, er der måske ikke meget trafik her (afhængigt af tidspunkt på dagen), MEN modkørende fra Lakkendrupvej vil ikke kunne se og tage forholdsregler i god tid, når der kommer en stor lastbil svingende. Der er også et skarpt sving på Lakkendrupvej, hvor bilisterne ofte kører ret hurtigt igennem. Der er høj risiko for at der kan opstå farlige situationer her. Krydset er dumt og udsynet dårligt, når du kommer fra Byvej/Mullerupvej, selv når du kører i en lille personbil, og vi forestiller os, at en stor lastbil må skulle tage et ordentligt sving over i modsatte vejbane for at dreje rundt. Vi opfordrer til, at der gøres tiltag for at styrke trafiksikkerheden her under opførslen. Konklusionen er draget for hurtigt i miljørapporten og igen bag en skærm. Næste mangelvare i miljørapporten er, at der ikke er taget hensyn til, at området ligger på landet. Her kører dagligt traktorer, der er forskellige vognmænd, maskinstationer o.l. i området, hvilket i forvejen betyder, at der kan forekomme tung trafik primært på Lakkendrupvej og Højlundsvej. Selvfølgelig er den almindelige tunge trafik mere eller mindre sæsonbetinget, men hvad gør man, hvis disse modkørende mødes? Det er vurderet i miljørapporten at Lakkendrupvej og Højlundsvej er for smalle til at kunne have plads til 2 lastbiler, der mødes, så vent til høstsæsonen og der kommer en mejetærsker! Man har i miljørapporten bare vurderet at chancen for at 2 lastbiler mødes på strækningen er lille, men her er ingen løsning. Det er bare vurderet at chancen er lille for at to lastbiler mødes. Vi mener ikke, at chancen er så lille i sæsonerne. Der skal tages forholdsregler for trafiksikkerheden i disse situationer også. Evt. skal man omlægge ruten, så man kører op af Sønderballevej ved kirken i stedet for. Her er der bedre udsyn i krydset, og der er lavere risiko for at møde traktorer eller anden tung, modkørende trafik. Desuden er det ikke særlig rart at være "blød trafikanter" på Lakkendrupvej og møde en lastbil. Der bliver ofte kørt stærkere, end forholdene tillader, og man skal gå godt ind til siden for at passe på sig selv. Der gøres opmærksom på, at der er mange "bløde" trafikanter på Lakkendrupvej – cyklister, folk, der er ude at gå tur, hundeluftere, ryttere, barnevogne. Vi er bekymret for de bløde trafikanter.

Så kommer vi til Højlundsvej. Her har vi en kæmpe bekymring. Vejen er smal og det meste af den er ikke asfalteret, men er rent grus. Vores bekymring går på selve vejens forhold. Her kører ikke meget trafik til hverdag, men til gengæld kører der i perioder rigtig meget tung trafik i form af traktorer, der selvfølgelig skal til og fra markerne i området. Vi ved hvor medtaget, hullet og opkørt vejen bliver i de perioder, hvor der daglig kører traktorer, så vi ønsker kraftigt, at der skal sikres tiltag til at sikre vedligeholdelse af vejen under det års tid, hvor opstillingen forløber, samt at der ved afslutningen af opstillingen skal sikres, at vejene efterlades i god stand. Dette gælder også den asfalterede del af vejen. Desuden skal en del af vedligeholdelsen under arbejds kørslen bestå i at holde de asfalterede veje rene. Vejene skal fejes – både Højlundsvej delen med asfalt og Ørbækvej. Vi ved, hvor meget jord og skidt traktorerne slæber ud på vejen, og vi ved, hvor lidt lodsejer Ulrik Balman rydder op efter sine traktorer – fx efter høst, og det er stærk utilfredsstillende og til gene for mange i lokalsamfundet. Så tænk hvor meget jord og mudder, der vil blive kørt ud på vejene af den tunge trafik i det våde efterår og vinter. Til sidst vil vi igen pointere ift. trafiksikkerhed, at der fuldstændig bliver overset bløde trafikanter i Gudbjerg, på Lakkendrupvej og Højlundsvej. Vi kender området, vi går her dagligt og vi er stærkt afhængige af at kunne færdes på Højlundsvej, da

vi går den vej med klapvogn/cykeltrailer, når vi henter børn fra vuggestue og børnehave i Gudbjerg. Som beskrevet tidligere er en del af vores matrikel en sti, som går ud på Højlundsvej. Denne bruger vi hver dag for at undgå trafikken på Ørbækvej, og vi ønsker at kunne færdes sikkert på vores rute til og fra børnehaven i Gudbjerg. Vi er virkelig dybt afhængige af denne rute. Desuden møder vi hver dag og har gjort de sidste år, mange andre bløde trafikanter på Højlundsvej og Lakkendrupvej. Folk går og cykler tur her enten mod Gudbjerglund eller over mod Gudbjerg skov. Dette gjorde vi og andre opmærksom på i det første høringssvar. Dog er det totalt udeladt af miljørapporten. Hvordan skal der tages hensyn til de bløde trafikanter i arbejdsperioden? Børn der cykler til og fra skole. Nogle kan selvfølgelig finde alternative ruter, men ikke alle. Det er nemt at drage konklusioner uden at have lavet andre undersøgelser end dem man kan foretage bag en skærm!

Ecosolar

I forhold til vindmøllerne, som vi også nævner i vores klage om Ecosolar, var det kommet for øre at Ecosolar undersøgte muligheden om at få større vindmøller op. Ved et møde mellem arbejdsgruppe og Ecosolar, afviste Henrik Mentz, at de havde gjort dette. Bent Hougaard fra arbejdsgruppen i Lakkendrup tog kontakt til de, der står for vindmøllerne, og de bekræftede, at der havde været kontakt fra Ecosolar og de afviste heldigvis samarbejdet. Mie havde også fat i Rasmus Kiertzner, som afviste, at dette var på tale, og som beroligede med, at det ville være rigtig svært at få lavet om i den proces, der var i gang nu. Ecosolar har altså haft et ønske om at sætte større vindmøller op i anlægget for at øge indtjeningen. Dette er af flere omgange blevet sagt af både Svendborg kommune og kommunalpolitikere ikke på tale. Vi ønsker ikke at der skal større vindmøller op og heller ikke nye op, når de eksisterende skal tages ned. Dette ønsker vi skal indskrives i lokalplanen (eller hvordan man gør det), at der i fremtiden ikke kan sættes større vindmøller op. Det vil give endnu flere gener til lokalområdet. Vi ønsker ikke at skræmme mulige nye tilflyttere til lokalområdet væk med et stort industriområde. Henrik Mentz skifter mening, som vinden den blæser. Han skifter retning hele tiden – især jo tættere på projektrealitet, så er der pludselig mange døre, der lukkes.

Vi ønsker at Svendborg kommune skal være sikre på at Ecosolar ikke vælger solcellepaneler fra Kina, pga. af deres solcelle-virksomheder er under kraftig mistanke for at bryde menneskerettighederne. Kina er den største producent af solcellepaneler, og de er billigere end solcellepaneler fra andre lande. Ifølge en undersøgelse af U.S Department af Labor bliver 95% af solcellepaneler lavet af polysilicone, hvor 54% af den samlede produktion kommer af Xinjiand provinsen, hvor tvangsarbejdere bliver brugt i produktionen. Dertil kommer 7 ud af 10 af de største firmaer fra Kina og disse ligger i denne provins. Så vær sikker på, at det ikke er paneler fra Kina, da det er tvangsarbejdere, der er med til at lave panelerne.

Som det blev nævnt af flere omgange til borgermødet i Gudbjerg forsamlingshus, så er Ecosolars økonomi ikke særlig god. Henrik Mentz fik utrolig nok foretræde for plan og lokalsamfundsudvalget, hvor han begræd den dårlige økonomi, der pludselig var i dette anlæg. Deraf kommer den skrabede udgave af et anlæg, som der er skrevet ind i lokalplanen. Her er ikke mange ekstra udgifter for Ecosolar andet end lidt ekstra beplantning hist og her. Desuden var de første tilbud om kompensation til de nærmeste naboer langt under det prisleje, som er normalen. Først efter at vi naboer har fået en ekstern konsulent på, som har kunnet lære os noget om processen og normalen, har vi lagt pres på Henrik, at han skal behandle os ordentligt og give nærmeste naboer ordentlige tilbud, har han givet efter. Alt dette gør os lidt nervøse. Hvad sker der, hvis Ecosolar går konkurs? Dette blev der også spurgt til på borgermødet, og det eneste svar, vi har fået ud af det, er, at der er sikret et beløb, muligvis til lodsejer Ulrik Balman, til at tage hele molevitten ned igen. Er det

lodsejer, der skal stå for dette? I så fald burde man måske baggrundstjekke hans økonomi også, inden man opstiller anlægget... Hvordan er naboerne og kontraktunderskrivere sikret, hvis Ecosolar går konkurs? Det hele er så usikkert. Hvis Ecosolar har så dårlig økonomi, hvordan kan man så være sikker på, at der er økonomi til hele opstillingen? Der går jo først penge ind i kassen hos Ecosolar, når hele anlægget står der og solen bager på panelerne. Der er da et par år endnu. Stiller investorerne garanti for Ecosolar?

I afsnit 3.1.4 står der, at Ecosolar har været i dialog med borgerne i Gudbjerg og Lakkendrup, og at disse ikke ønskede rekreative muligheder i området. Det er besluttet løst. Det har ikke været et ønske med fx stisystem igennem anlægget, nej, men vi har da fx foreslået, at det friholdte areal oppe omkring os kunne laves til vild natur til gavn for dyre-, fugle- og planteliv. Dette har Ecosolar ikke kommenteret på ligesom alle de andre gode idéer arbejdsgruppen har forelagt.

Overfladevand og kloakledning

Overfladevand har været rigtig meget oppe at vende i arbejdsgruppen. Uden at vi har gået i dybden med dette emne i miljørapporten, vil vi også gerne udtrykke vores bekymringer om dette emne på vegne af vores gode naboer i Lakkendrup. Mie har boet i Lakkendrup i sin barndom. Da hun flyttede fra Lakkendrup i 2005 var der allerede problemer med overfladevand og veje, der blev oversvømmet. Dette er kun blevet værre med årene, så vi forstår til fulde bekymringerne fra Lakkendrups beboere. Svendborg kommune har jo aldrig villet hjælpe, så vi forstår til fulde frustrationen. Ifølge møder med Rasmus og Snorre, samt til borgermødet i januar, har miljørapporten vist, at overfladevandet ikke vil blive forværret af, at solcelleanlægget bliver sat op. Undersøgelserne skulle angiveligt have vist, at overfladevandet kommer over fra Gudbjerg skov-siden. Vi har svært ved at forstå, at det overhovedet ingen betydning har på overfladevandet, at der bliver sat solceller op på skråningen. I vores øjne dækker de for dele af jorden, så regnvandet ikke kan optages, men må søge ned mod Sortemosevej. Vi ønsker, at I lytter til borgerne i Lakkendrup.

Vi vil gøre opmærksom på, at der igennem anlægget i vestsiden løber en hovedkloakledning hele vejen gennem anlægget. Det er måske ikke det smarteste, hvis der bliver banket en stor pæl ned i denne. Vi tænker, at man skal have undersøgt præcist, hvor denne ligger og tage hensyn evt. med afstandskrav. Vi kan ikke se eller læse noget sted i miljørapporten, at der er taget hensyn til denne.

Proces og borgermødet i januar

Som vi har sagt så mange gange snart, så har dette projekt ingen affektværdier hverken for Ecosolar, for medarbejderne i Svendborg kommune eller for kommunalpolitikere. I har ingen følelser i det her. For jer er det bare et arbejde. I kan lukke computeren og gå hjem, når klokken bliver 16 og ikke tænke mere på solcelleanlægget i Gudbjerg/Lakkendrup. For os er det her vores hjem, vores elskede lokalområde, vores liv. Vi og vores naboer har følelser i klemme her, da anlægget ikke bare flytter sig. Vi passer vores arbejde og går hjem og tænker over alt det her. Som vi skriver i vores klage så føler vi os set som et problem, der skal fixes, og ikke en familie med et hjem i et dejligt naturområde. Mie gik ned med flaget pga. Ecosolar og selve solcelleanlægget. Derfor bliver vores reaktioner også voldsomme – især når det mere virker som om, at nu skal anlægget bare trumfes igennem i stedet for at høre hvad naboer til anlægget siger og gå i dialog. Når plan og –lokaludvalget vælger at gå i dialog med en ”stakkels” projektleder, som desværre er ramt på pengepungen, frem for at lytte til de naboer, som for det første er dem der bliver berørte af anlægget, og for det andet er dem, som er med til at stemme lokalpolitikere ind! Når målet skyr midlerne. Når vi nu bare SKAL nå det mål om grøn omstilling hellere i går end i dag, ja så bare ærgerligt for dem, som

ikke ønskede at stå i vejen, men faktisk bare gjorde det. Vi føler os fuldstændigt kørt over af dette projekt. Det er enormt drænende – vi vil det bedste for vores hjem, liv og hverdag, men bliver konstant mødt af en mur og modstand. Vi ønsker at få de bedste vilkår ud af det her projekt for os og for lokalsamfundet, men det er svært, når man på den ene side har et firma og en mand, som lægger pres på naboerne, skaber splid i vores samarbejde, snyder og lyver, så det driver. Alt skal gøres, så han og hans firma ser godt ud på papiret overfor kommunen, men også så han selv for sit igennem. På den anden side står der lokalpolitikere, som har taget parti, som skal nå deres mål, og som er ligeglade med de borgere, der kommer i klemme. Dette sås til borgermødet i Gudbjerg forsamlingshus i januar 2025, hvor man bliver mødt med en dagsorden, hvor der KUN er afsat 30 minutter til spørgsmål fra lokalbefolkningen. Når man i stedet for at møde empati, forståelse og afklaring fra Svendborg kommune mødes af en meget stram og sur ordstyrer, der hverken evner forståelse eller viden om området, samt projektdetaljer. Vi blev afslutningsvis mødt af denne med et; ”Ja det blev en lang aften for jer, hva?” af selvsamme ordstyrer/leder. Vi har absolut intet imod at bruge vores aften på at forstå og få viden omkring solcelleprojektet og hvilken betydning det har for os, men igen vil vi behandles ordentligt! Selve borgermødet var ikke ordentligt forberedt, man kunne ikke svare på spørgsmålene, der var forskellige oplysninger men lukkede munden på bekymrede naboer, man tog Ecosolar i forsvar, og igen blev vi naboer tromlet ned. Vi følte da vi gik derfra, at lokalsamfundet blev set ned på – vi er ligegyldige – vi skal igennem det her trin i processen for at komme videre, og det er faktisk ligegyldigt, hvilke bekymringer I har. Første borgermøde var et salgsmøde, hvor projektet skulle sælges på bedste vis. Andet borgermøde var en del af en nødvendig proces, hvor der blev vist samarbejde mellem kommune og firma, og hvor man fik den fornemmelse af borgerne blev tilsidesat grundet pengeproblemer. Man kunne som borger i det mindste havde forventet, at oplægsholdere og Svendborg kommune var velforberedte, men vi skal bare spises af med en undskyldning og så er der ikke mere vi kan gøre ved det. Det er totalt til grin.

Næste undren udspringer fra første borgermøde i april 2023 – salgsmødet. Her var det et helt andet projekt, der blev fremlagt. Vi skulle sætte os ned og snakke om, hvad vi kunne tænke os for at skabe merværdi for lokalområdet, samt hvordan vi fik gjort solcelleanlægget mest ”spiseligt”. Som tidligere nævnt var vi og flere af vores naboer slet ikke dér på det tidspunkt. Nogle af os havde hørt om anlægget (præsenteret en lørdag af opstiller og lodsejer i fuld arrogance og nedtromlen), mange havde ikke, men det var hvad processen sagde, at man skulle. Så i stedet for at sørge for at komme på bølgelængde med lokalbefolkningen og give dem viden og forståelse, så kom hele salgsshowet. I skulle give os handlekompetencer i den rigtige rækkefølge. Du kan ikke lære en nyfødt at gå, når de ikke en gang kan holde hovedet selv. Dette er en kritik af processen, politikken og Svendborg kommune. Så selvfølgelig var det svært at få sat skrevet nogle ønsker ned til at starte med, men nu hvor vi selv har styrket handlekompetencerne, har vi samlet en del ønsker i arbejdsgruppen, som alle er blevet tilsidesat. Der er kun givet lidt ekstra beplantning mod syd og de ”forstærkede”, eksisterende diger. Alle de ønsker der er fremsat er blevet fejlet af bordet. Personligt har vi et stort ønske om, at det friholdte areal skulle gøres til vildt naturområde for biodiversitet, for dyr, for insekter, for padder, for planter, for fuglelivet. Ikke skov men mere engområde, vildt, ikke tiltænkt med stisystem, men evt. et fugletårn. Dette selvfølgelig kombineret med de andre ønsker, vi har i dette høringssvar, da det hele hænger godt sammen. Men skuffede bliver vi, da det projekt, der nu foreligger med lokalplan, er den skrabede version af et anlæg, hvor der ikke har været plads til at opfylde nogle af de ønsker og drømme, som vi bliver bedt om at finde på første borgermøde. Der skal ikke tilføres merværdi til lokalsamfundet. Bare ærgerligt, Ecosolar har

ikke økonomi til det. Henrik Mentz har på en eller anden måde vundet sympati ved Plan- og lokaludvalget, så vi spiser lokalbefolkningen af med den skrabede udgave, selvom vi lægger op til noget mere. Heriblandt også, at der ikke udbydes 40% medejerskab til lokalbefolkningen. Det kan man lige pludselig ikke forlange af opstiller mere. Vi får at vide bl.a. til borgermødet i Januar 2025, at Ecosolar nu indbetaler et større beløb ind til Grøn Pulje, og det skulle vi være glade for. Men Lakendrup kan fx ikke søge midlerne til at afhjælpe deres overfladevandsprojekt. Pengene kan heller ikke øremærkes lokalområdet. Vores ønske er netop, at pengene øremærkes lokalområdet! Det er os der får generne ved anlægget, os der betaler og allerede har betalt prisen, så er det vel også retfærdigt, at vi får lov at få nogle af vores ønsker opfyldt. Men kender vi Svendborg kommune og kommunalbestyrelsen ret, så er de penge, Ecosolar indbetaler til Grøn Pulje allerede tiltænkt til projekter i Svendborg midtby. Måske havnen, måske forbedring af en legeplads inde i Svendborg, måske et nyt kulturprojekt! Fy fj, hvis pengene skulle komme udkantskommunen til gode. Dette er et kæmpe ønske! Når Ecosolar og Svendborg kommune nu ikke kan levere den vare, som I først prøver at sælge os, så var det mindste I kan gøre da, at øremærke de millioner, som kommer som erstatning for generne til det område som faktisk bliver berørt! Og evt. hjælpe os med, hvordan vi får hjulpet vores lokalsamfund bedst muligt med de penge – dog kun hjælp! Vi vil selv have indflydelse og medbestemmelse. Jeg ved vi har mange idéer i arbejdsgruppen, som vi gerne vil have realiseret.

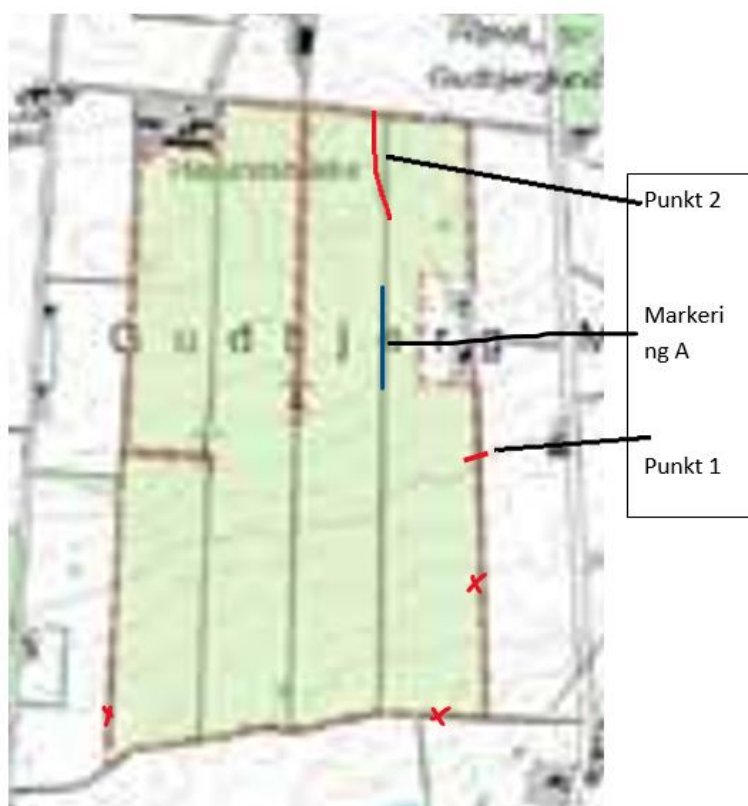
Vi har også et ønske, som jeg ved at arbejdsgruppen har fremlagt. Vi ønsker, at der skal laves en "opfølgings-gruppe" af lokale, som skal følge op på diverse aftaler og planer under opbygningen, men også, når solcelleanlægget er færdigt. Fx om arbejdskørsel, bliver der plantet det hegn, der lovet, bliver aftaler overholdt o.s.v. Vi stoler ikke på Ecosolar, andet end de vil springe over, hvor gærdet er lavest. Vi har selv et ønske om at være med i denne gruppe.

Afslutningsvis vil vi gerne sige, at vi håber og ønsker, at Svendborg kommune vælger at kigge på andre projektmuligheder, som er opstået i kommunen til VE-anlæg. Vi er ikke blevet hørt i processen. Kommunen har taget parti og valgt opstiller side. Miljørapporten har fejl og mangler, der skal udbedres. Der er ikke taget hensyn til lokalbefolkningen. Miljørapporten er lavet for at gøre opstiller og Svendborg kommune tilfredse, og der i hvert fald ikke taget hensyn til lokalbefolkningen. Vi synes faktisk, at det er komisk, at den er lavet så meget bag en skærm, uden observationer, inddragelse af lokale og faktiske målinger. Men igen tilfredsstiller den Ecosolar og Svendborg kommune. Kig på det nye projekt som er på tegnebrættet ved Hvidkilde. Her kan man starte i den spæde proces og gøre den og kommunikationen god og på bølgelængde fra start af. Give borgerne viden og medindflydelse fra start. Inddrage lokalbefolkningen fra start. Hjælpe naboerne med en ekstern konsulent fra start af. Her har I også muligheden for at opnå jeres grønne klimamål, der kommer biodiversitet, det fremmer både dyrelivet og der kommer stier til lokalbefolkningen, og der er bedre økonomi, da det er et større projekt.

Vi håber og ønsker, at vores klage bliver behandlet seriøst, og at det vil få konsekvenser for Ecosolar. At man vælger at lytte til lokalsamfundet og ikke en forretningsmand, som af en eller anden grund har indyndet sig ved lokalpolitikkerne. At man overvejer, om fremtidige processer af lignende sager, inddrager nærmeste naboer noget hurtigere, end vi blev. At ikke flere mennesker skal køres over af et VE-tog fra Svendborg kommune og en ny opstiller. At andre ikke skal miste humøret, være et problem som skal fixes af en opstiller og presse, uden at kunne nå at følge med. At næste projekt giver mere taletid til naboer og lokalsamfund, at man lærer af dette projekt og dets proces. At nærmeste naboer bliver tilknyttet hjælp fra en ekstern konsulent noget tidligere til at give ballast ift. forhandlinger med en opstiller. Vi føler os som kæmpe tabere til dette projekt! Vi har

taget vores "tæsk" psykisk, både af en lang og opslidende proces, Ecosolar der lægger pres på os for at få deres ønsker tvunget igennem og den måde vi er blevet behandlet på. Vi bliver reddet af en ny bekendtgørelse, som sikrer os 300 m. friholdt areal, og at vi kunne få ro i maven ved at afvise at skrive kontrakt og dermed tavsheds klausul med Ecosolar. Det var en lille sejr, men vi er stadig store tabere her. Nu kan vi ikke få kompensation, vi kan købe et lod i en dyr lottopulje og se, om vi kan få kompensation den vej. Og så skal vi leve med alle de ovennævnte gener, hvoraf mange af dem er gener, som andre naboer ikke får i samme grad – fx under opstillingen. Det var hvad vi havde på hjerte, vores bekymringer, vores ønsker, og hvad vi kunne nå at skrive og undersøge ved siden af arbejde, familieliv og hverdag.

Bilag 1

13

Lakkendrup d. 26/2-2025 HØRINGSVAR VEDR. VE. ANLÆG MELLEM GUDBJERG OG LAKKENDRUP. Bekymringer: -Den store mængde overfladevand det vil aflede, Lakkendrup ligger lavt og der vil være ophobning af vand i Lakkendrup og Sortemosen. I forvejen har der været problemer med vand, ved kraftige regnskyl og afledningen af dette i Lakkendrup. -PFAS-ophobning i Lakkendrup området, foran ledt af overfladevandet og Lakkendrup der ligger lavt. -Dyrelivet, der går rigtig meget vildt på markerne omkring det eventuelle anlægs placering. De skal frit kunne færdes og ikke kunne komme til skade ved fx dyrehegn rundt et evt. anlægspark. -Støjgener og lys refleksion gener fra et VE anlæg. -Forringelse af ejendomsværdien på ejendomme i Lakkendrup. Undren: -

Hoved kloakledningen ligger inde på marken, hvor der påtænkes VE anlæg. -Der står i kommunens egen lokalplan at der ikke må etableres solcelleanlæg i kuperet terræn. Hvilket den påtænkte VE placering jo netop er placeret på.

14

Hermed link til vores bekymringer og undren vedrørende Gudbjerg solcelleanlæg. Mange ting går igen i alle høringssvarene, og det bør ikke ignoreres at Svendborg kommune. Vi gentager her konklusionen på vores høringssvar: Konklusionen på hele projektet er at vi, som bor i Lakkendrup, blev lovet en masse, men står tilbage med absolut ingenting! Det er meget skuffende og endnu mere bekymrende at vi bor i en kommune, som på den måde overser folk, som bor i udkanten af kommunen. Vi er også en ligeværdig del af Svendborg Kommune, vores STEMME har lige så stor vægt, som dem der bor i midtbyen.

Høringssvar ang Solcelleanlæg Gudbjerg/Lakkendrup.

Fra Sortemosevej 15, Lakkendrup, 26/2 2025

Vi bor i Lakkendrup og vi har igennem hele forløbet taget initiativ til mange møder. Både med opstiller ecosolar og med kommunen. Derfor har vi også på helt tæt hold oplevet kontrasten fra projektet startede, indtil nu.

I starten var der stor imødekommenhed fra både ecosolar og kommunen, hvor der ikke var grænser for kompensation! Der blev snakket om byparker, cykelsti, vandrestier, skov og meget andet ikke mindst medejerskab på 40 %, eller som kommunen sagde "et lignende forslag", som sikrede at en del af indtjeningen gik til lokalbefolkningen. Vi, i Lakkendrup, foreslog en procentdel af produceret mkw gik til hver husstand/matrikel inden for vores Bylaug grænse, i form af tilskud til elregningen. Således at hvis vi solgte huset, ville nye ejere fortsat få kompensation. Da anlægget imervæk har en levetid på forventet 30 år, vil ejerforholdene i Lakkendrup jo ændre sig i den tid. Dette forslag ville måske hjælpe på den svære situation at sælge et hus med en solcellepark som nabo. Dette forslag blev der arbejdet på igennem flere dialoger med ecosolar, for til sidst at blive afvist.

Dette er blot et eksempel på mange, mange forslag som vi er kommet med, for at føle at vi, i Lakkendrup, bliver set, hørt og kompenseret. Vi er dem som får den største gene ift markant ændring af vores naturlige, landskabelige udsigt op over bakken mod Gudbjerg.

Samtidig ligger vi som primær aftager af afvandingen fra bakken, som alt andet lige, vil ændres ift den hastighed og måde vandet strømmes ned og fortsætter sin færd ud i det store naturområde Sortemosen. Vores forslag til at afhjælpe dette: Grøfter til at lede vandet i ønsket retning, sø til at bremse og forsinke vandet, areal med pil til at forsinke vandet, er alle blevet afvist af ecosolar.

Lakkendrup ligger også syd for anlægget og deraf stor risiko for generende genskin fra panelerne. Her har vi ønsket et større areal plantet til med egnet beplantning men endte med meget få ekstra rækker planter, som kun var en brøkdel af det ønskede. Derudover blev vi fra starten af projektet præsenteret for to typer af paneler. Et vippe og et fast.

Men under et møde med kommunen i efteråret 2024 var der pludselig sneget sig endnu en paneltype ind. En type der er konstrueret som et tag. Den måde at sådan en vigtig ændring, pludselig opstår ud af det blå, er meget bekymrende.

Vi har en stor vildtbestand i området som hver dag vandrer ind over projektområdet. Her har vi ønsket at få vildtpassager inddraget i området, dette er ikke blevet tilgodeset, der er derimod planlagt kunstigt hegn omkring hele området, som forhindrer storvildt i at passere.

Vi oplever at Ecosolar startede ud, som velvillig til at yde en rimelig kompensation til lokalområdet. Og vi har brugt mange timer på møder og på at finde fornuftige og seriøse muligheder, som kunne gøre at vi i Lakkendrup kunne leve med et stort solcellanlæg i baghaven. Men alle vores ønsker er blevet fejlet af bordet af opstillere. Heller ikke lodsejer har ønsket at deltage og bidrage med jordfordeling eller andre tiltag, som kunne hjælpe en videre udvikling.

Vi oplever at ecosolar har et enormt troværdighedsproblem, da vi igennem hele processen oplever en uærlighed og et temperament som kommer tydeligt frem, når der lægges et pres på. Dette kunne alle se på det sidste fællesmøde i Gudbjerg forsamlingshus. Dette temperament er ubehageligt at stå op imod og vi føler os intimideret og det er meget bekymrende hvad vi kan forvente af sådan en mand og det projekt han kommer med i vores lokalområde. De forslag vi er kommet med, er helt naturlige for opstillere og lodsejere, i andre lignende projekter i Danmark. Vi er på ingen måde urimelige eller besværlige naboer. Vi vil bare gerne behandles ordentligt og kompenseres for den gene der er at blive nabo til et solcelleområde. Og alt bliver afvist af ecosolar. De vil ikke yde en krone for lokalbeboerne.

Hele ideen i at lave sådan en energi-ø imellem to små landsbyer er helt uhørt, især når der er store arealer tilbudt, som ligger væsentligt bedre og mere øde placeret i kommunen. Mange, bedre, forslag er blevet tilbudt. Forslag som involverer lokale investorer hvor pengene på den måde bliver inden for kommunegrænsen. Alene dette må da også veje stort for kommunen. Da Gudbjerg/Lakkendrup projektet i sin tid kom i spil var argumenterne:

”Gode indpasningsmuligheder i landskabet”: Her glemte man dog at køre ud og fysisk orientere sig i området. Flere medlemmer af udvalget sidder til første borgermøde og aner ikke hvor de er i kommunen eller hvordan der ser ud. Projektet ligger på en bakkeskråning og kan dermed ses fra lang afstand og er ikke lige sådan at skjule.

”Ingen beskyttelsesinteresser i det ansøgte landskab” Her glemte man en hovedkloakledning som går igennem projektområdet. Ligeledes at området har vandaflledning direkte til det store vådområde Sortemosen med dertilhørende dyreliv. Og endelig et økologisk landbrug som umiddelbar nabo.

”Placering i tilknytning til to vindmøller a 80 m” Her påstår opstillere at han ikke har undersøgt om mulighed for at sætte nye, højere vindmøller op, selvom vi har vindmølleejers ord for at de er blevet kontaktet. En utroværdig opførsel, med en direkte løgn. Og skjult agenda.

”Projektejer udbyder minimum 40% af projektet til lokale andele” Dette viste sig senere at være en ulovlig tilgang og kommunen kunne ikke kræve dette af projektejer. Dette var dog et af de vigtigste ”salgsargumenter” der blev brugt på første fællesmøde og frem i forløbet. Nu står vi tilbage med intet tilbud på kompensation til lokalområdet. Ecosolar ønsker ikke at foreslå anden form for kompensation på eget initiativ.

Konklusionen på hele projektet er at vi, som bor i Lakkendrup, blev lovet en masse, men står tilbage med absolut ingenting! Det er meget skuffende og endnu mere bekymrende, at vi bor i en kommune, som på den måde overser folk, som bor i udkanten af kommunen. Vi er også en ligeværdig del af Svendborg kommune, vores STEMME har lige så stor vægt, som dem der bor i midt-byen.

15

Svendborg Bemærkninger til høring vedr. Forslag til kommuneplantillæg, lokalplan og miljøvurdering for Gudbjerg solcellepark i forbindelse med solcelleparken ved Gudbjerg og Lakkendrup, mener vi som borger og beboer i Gudbjerg at vi på ingen måde er blevet hørt.

Ved første borgermøde i Gudbjerg d. 24 april 2023 blev planerne for første gang fremlagt. Hvor vi også fik tilbud om køb af andele, samt lovning på et større beløb til området fra projektmanager, hvilket gjorde at vi som borgere stillede os mere velvilligt over for projektet. Efterfølgende er disse tilbud blevet taget af bordet, og vi står som lokalområde kun med generne, og har ikke nogen garanti for kompensation for vores gener, ud over de kompensationer der skal gives for beboer inden for 200 mtr. Zonen. Da vi som beboer i præstemarken er uden for zonen kan vi ikke få nogen kompensation, men kun generne, som udsyn til anlægget fra vores have, eventuelle støjgener, og et muligt værditab af vores ejendom som følge. En kompensation til området, ville kunne skabe en værdi, som forhåbentlig kunne opveje det tab vi måtte få i forbindelse med etablering af solcellepark. Dette har projektmanager kunne fjerne, på trods af han lovede noget andet på borgermødet, samtidig med at Svendborg Kommune finder ud af der ikke er lovhjemmel til at pålægge projektmanager at udbyde anparter i anlægget, stiller vi os undrende over at processen får lov at fortsætte, da der sker så betydningsfulde ændringer. Ud over bekymringer om værditab for os, samt vores lokalområde, har vi oplistet nogle af de bekymringer vi har omkring projektet.

Trafik ved etablering.

Rambøll vurderer i deres rapport at trafikvæksten vil være på under 1% på hovedvejen, samt under 3% på lakkendrupvej. Vi stiller os undrende ved de tal, da det vil kræve at Rambøll har tal for trafikken som den er nu. At en forøgelse af 3-4 lastbiler i timen ikke er væsentlig, ser vi ikke som retvisende tal. Det vil også være af stor betydning hvilke typer køretøjer der passerer, og at køretøjer med en vægt på op mod 36.000 kg er en væsentlig forskel på personkøretøjer, som er af den primære trafik under normale omstændigheder. Jeg betvivler stærkt at Rambøll er bekendt med de pågældende veje, og trafikale forhold, da det under borgermødet flere gange fremgik at Rambøll ikke kendte til forholdene i området. Fra Lakkendrupvej nr. 3 og ud af Gudbjerg er vejen smal, og husene ligger tæt ved vejkanterne. På det stykke vil 2 lastbiler ikke kunne passere hinanden, uden at skulle trække op på fortov, hvis det endda så vil være nok. Endvidere fremgår det ikke af Rambølls materiale, samt hverken Rambøll eller Svendborg Kommune kunne svare på hvem der vil have erstatningspligt af både vejnet, og af de huse der evt. måtte tage skade af den øgede tunge trafik. På det vejnet der er, samt de ældre huse der ligger tæt ved vejkanterne, vil risikoen for skader på husene være øget, da gentagen belastning fra lastbiler på op mod 36 tons kører forbi. Vi vil henlede opmærksomheden på byggeriet af Svendborg sygehus, hvor der skete skader på naboers huse, på trods af selvsamme firma Rambøll havde vurderet der ikke ville være noget problem. Rambøll vurderer endvidere at der er tilstrækkelig kapacitet i rundkørsler, og vigepligtsregulerede kryds. Det undrer os igen at Rambøll kan vurderer dette, da T-krydset Lakkendrupvej – Byvej er et spidst kryds, hvor lastbiler der kommer fra Mullerupsiden er nødsaget til at bruge den modsatrettede kørebane, for at kunne komme rundt, og ned ad lakkendrupvej. Dette vil give trafikgener, da modgående trafik er nødsaget til at holde tilbage, både fra byvej, og lakkendrupvej, samt det vil give voldsomme belastninger og slidtage på asfalten, da hængerens på lastbilen, skal krænges rundt i svinget. Igen fremgår det ikke hvem der har erstatningspligten, for de skader der måtte

komme på vejene. Derudover har vi en bekymring på sikkerheden over for de bløde trafikanter. Grundet manglende cykelstier, er børnene nødsaget til at dele kørebane med den øvrige trafik. Med et så stort ekstra pres på de små veje, er vi bekymret for at de bløde trafikanter kommer i klemme.

Overfladevand

Rambøll Vurderer at overfladestrømningen ikke bliver øget. Den samlede mængde nedbør på arealet vil selvfølgelig være den samme. Har man taget højde for at det nedbør der rammer solpanelerne, og løber af, vil ramme mere koncentreret på mindre areal, og hvad det vil have af betydning når solpanelerne bliver etableret på et så skråt areal som det udpegede område er? Da vand søger nedad, vil vores bekymring være at dette vil skabe render under kanterne af solpanelerne, og med tiden vil skabe større og større render, som gør at vandet vil komme i højere hastighed, end det gør nu. Nedbøren i dag bliver fordelt over et større areal der absorberer den mængde vand der kommer. Med den øgede hastighed vil det i vores optik, skabe problemer med afvanding mod Lakkendrup, samt mod sønderballevej og højlundsvej i Gudbjerg. Der er i forvejen problemer med afvanding, og når man fratager ca. 50 hektar jord der kan absorbere vandet, vil dette søge andre steder hen. Er det undersøgt om det kan påvirke grundvandsspejlet? Ved præstemarken 63 + 65 er der grundet de øgede vandmængder problemer med at vand fra marken bliver presset ind i haverne og videre ned ad præstemarken, som har skabt oversvømmelser ved præstemarken nr. 63, 65, 31, og 33. Selvom det ikke vurderes at vandmængderne vil søge mod det område, må det uden lige give udfordringer, når arealet hvor solcelleparken skal etableres som er det højeste punkt ikke længere er der til at absorberer vandet.

Støjgener

På trods af Rambøll skriver at der er en ubetydelig påvirkning i forbindelse med støj, har vi dog en bekymring for støjgener, fra solpaneler, og inverter. Det fremgår ikke konkret hvad støjniveauet er, og hvad frekvensen er. Støjgener kan have store sundhedsmæssige konsekvenser. Hvad er støj - Miljøstyrelsen Når vinden kommer fra syd, kan vi høre vingesus fra de vindmøller der er opsat på området hvor solcellerne er planlagt til placering. Det giver os en bekymring om det vil være muligt at høre lyden fra inverteren. Rambøll vurderer at der i driftsfasen er en ubetydelig påvirkning af menneskers sundhed. Hvordan kan en påvirkning af menneskers sundhed være ubetydelig, og på hvilke datagrundlag bygger de det på, da der ikke fremgår nogle tal for støjniveauet. Samt at det ikke er fastlagt hvor inverteren placeres. Så Rambøll konkluderer noget ud fra fakta de ikke har. Det mener vi ikke er valid grundlag for at kunne afgøre støjgenerne, hvilket giver mistillid til miljøvurderingen, samt en bekymring om de støjgener der kommer er noget vi kan leve med.

Dyrelivet:

Området i og omkring området som er udlagt til solcelleparken består af et rigt dyreliv, hvilket også fremgår af VVM rapporten. Der står i Rapporten at det ikke kan afvises at der eks. Kan forekomme flagermus i området. Da vi som beboer i området ved, at der er flagermus i området, hvilke hensyn vil man tage til dette? Hvordan vil solcellepanelerne, og støjen påvirke flagermuses vilkår og mulighed for at navigerer i området. Vores bekymring går på at vi ødelægger vores rige dyreliv som vi har i området, og vi mener ikke projektet tager hensyn til dette.

Sikkerhed i projektet:

Hvordan har Svendborg Kommune sikret at i det tilfælde ecosolar går konkurs, eller på anden måde standser projektet under etableringen, at det der måtte være etableret bliver fjernet igen, eller at projektet bliver færdiggjort, så vi som lokalområder ikke står med et ufærdigt projekt, der skæmmer landskabet. Har Svendborg Kommune undersøgt Ecosolars økonomi, inden man påbegynder samarbejde? Og har Svendborg Kommune undersøgt hvilke erfaringer Ecosolar har med lignende projekter? Økonomien i Ecosolar Aps, og Ecosolar Holding Aps viser røde tal, samt at projektet i Gudbjerg er det første firmaet har sat i gang. Ecosolar har således ikke gennemført etableringen af VE anlæg endnu.

Urban varmeø

Vi kan ikke se nogen steder om man har forholdt sig til om solcelleparken skaber en varmeø af området pga. de sorte overflader på solpanelerne. Pga. de faste og mørke overflader der er i byerne som tage asfalt mv. er det påvist at temperaturen i byerne er højere end på landet hvor der er flere grønne arealer. Har Svendborg Kommune forholdt sig til betydningen af at overdække de områder der holder vores temperaturer nede, i stedet for at etablerer solceller på eks. Tage, eller andre områder hvor der er varmeøer. Vi mener at Svendborg kommune ikke er proaktiv i at finde alternativer til at etablerer solcelleparker på marker. Ud fra ovenstående, samt den information vi har modtaget på borgermøder stiller vi uforstående overfor at Svendborg Kommune fortsætter processen med solcelleanlæg i Gudbjerg. Placeringen samt størrelsen af anlægget har ikke de optimale betingelser. Hvordan kan Svendborg Kommune have tillid til VVM-Rapporten, som åbenlyst er fyldt med fejl og mangler. På borgermødet blev Rambøll stillet flere spørgsmål som de ikke kunne redegøre for. Det var tydeligt at Rambøll på ingen måde havde kendskab til området, og altså ikke har været ude og besigtige området.

Hvordan kan Svendborg Kommune have tillid til validiteten i rapporten? Det skaber stor usikkerhed for os som beboer, der skal leve med en solcellepark i 30 år, hvis ikke der kan være tillid til VVM – rapporten. Vi kan som beboer være nødsaget til at flytte hvis vi bliver genereret af eks. Støjgener, som igen kan betyde store økonomiske konsekvenser for os, hvis vores bolig taber i værdi. Der er rigtig mange uklarheder i forbindelse med projektet, der gør at vi ikke ved hvordan vores fremtid som beboer i Gudbjerg ser ud. Som tidligere nævnt ville værditab i forbindelse med gener, kunne være blevet opvejet af kompensation til lokalområdet, som kunne skabe værdi, og gøre området mere attraktivt. De muligheder er frataget. Vi kan ikke få stillet nogen garanti for at den grønne pulje tilfalder vores område.

Vi mener at projektet skal sættes på pause, da vi ser rigtig mange uafklarede spørgsmål, og en uhensigtsmæssig proces fra både projektmanager og Svendborg Kommune, hvor vi som borgere er blevet kørt over. Er det, det Svendborg Kommune vil være kendt for? At tromle deres skatteborgere ned?

Vi er fortalere for Ve-anlæg som en del af den grønne omstilling, men mener ikke det er hensigtsmæssigt at benytte god brugbar landbrugsjord til det. Vi mener at solcelleanlæg hører til på bygninger. I Gudbjerg har Højlund mølle etableret solceller på deres haller, som giver rigtig mange m². Dette skaber ikke gener for nogen. Vi savner at Svendborg Kommune går aktivt ind i debatten om lovgivningen der hindrer Kommuner i at etablerer VE-anlæg på kommunens bygninger. Hvis Kommunerne ikke blev økonomisk ramt af det, havde Svendborg Kommune rigtig gode

muligheder for at etablerer solceller på de mange m² tage de har. Alternativt, kunne man måske indgå aftaler med investorer som eks. Ecosolar om at de måtte benytte Kommunens bygninger til at etablerer VE-anlæg. Det må rent juridisk kunne lade sig gøre at indgå sådanne aftaler. I kampen om at få etableret VE-anlæg i Kommunen virker det til at Svendborg Kommune kun kan se den mulighed, at etablerer anlæggene ude i naturen, i stedet for at prøve at tænke ud af boksen.

16

Høringssvar vedrørende anlæggelsen af Gudbjerg Solcellepark

I det følgende skitserer vi seks relevante punkter, som vi ønsker, at Svendborg Kommune tager stilling til. Vi forventer et fyldestgørende svar eller, at nødvendige tiltag inddrages i planlægningen og anlæggelsen af solcelleparken.

1. Manglende dokumentation for afstrømning af overfladevand

Vi, Østerlund I/S, er bekymrede for, at Svendborg Kommune og Rambøll ikke i tilstrækkelig grad forholder sig til, hvordan overfladevandet fra solcelleparken vil strømme af til Sortemose vådområde og Vejstrup Å.

I dag skaber Vejstrup Å allerede en flaskehals, da ved etablering af vådområdet bunden i vandløbene og Vejstrup Å blev hævet med 25 cm sand og grus. Og derfor kan vandet ikke komme hurtig væk og alt overfladevand skal passere herigennem. Området er i forvejen presset (se bilag 1 for vejledende tegning).

I Rambølls miljøkonsekvensrapport fremgår det:

“En del af overfladevandet vil ved mindre regn nedsive i området. Ved større regn hændelser, hvor jorden er vandmættet, vil der ske en større afstrømning mod syd til den eksisterende §3-sø, der ligger nord for Sortemosevej, som tilfældet er i dag. Fra §3-søen strømmes overfladevandet videre mod syd til Vejstrup Å...”

Ved rund/gåturen i foråret 2023 deltog Hendrik Mentz fra Ecosolar samt en medarbejder fra Rambøll. Rambølls medarbejder påpegede, at selvom mængden af overfladevand ikke nødvendigvis vil øges, vil vandets afstrømningshastighed øge sig som følge af solcelleanlægget.

Østerlund I/S
Sortemosevej 7+8
Lakkendrup
5892 Gudbjerg

Solcelleparkens højeste punkt ligger i kote 90, mens mosen syd for anlægget ligger i kote 55. Over en strækning på 1.200 meter betyder det en højdeforskel på 35 meter.

Vi er særligt bekymrede for konsekvenserne for vores landbrugsdrift. Østerlund I/S er en biodynamisk malkekvægsbedrift med 110 malkekøer, opdræt og 200 høns. Vores dyr græsser fra forår til sent efterår på marker på begge sider af det pågældende vandløb, hvilket kræver passage via en bro.

Hvis øget afstrømning forværrer den eksisterende flaskehals ved Vejstrup Å, kan det resultere i:

- Forkortet græsningssæson, hvilket øger behovet for foderindkøb i vinterhalvåret.
- Ufarbar bro, hvilket forhindrer køernes adgang til græsningsarealer og påvirker den daglige drift samt vores økonomiske situation.
- Øgede oversvømmelser i Lakkendrup by, hvor flere husstande allerede har oplevet oversvømmelser ved større regn hændelser.

Afledning af overfladevand er allerede et problem, og det må ikke forværres yderligere af solcelleparken.

Østerlund I/S
Sortemosevej 7+8
Lakkendrup
5892 Gudbjerg

2. Tydelighed og transparens omkring beplantning

På det seneste borgermøde blev det oplyst, at der skulle plantes fem rækker beplantning rundt om hele solcelleparken. I projektbeskrivelsen fremgår det dog, at der kun planlægges tre rækker på den vestlige grænse, og beplantning på den østlige grænse nævnes slet ikke.

Vi forventer, at Svendborg Kommune er tydelig i sin kommunikation og fastholder kravet om fem rækker beplantning omkring hele solcelleparken.

3. Bevarelse af eksisterende træer

Vi ønsker, at de eksisterende solitære træer bevares, og at de ikke beskæres ned til 4,5 meter.

4. Faunapassage

Vi gør opmærksom på, at faunapassagen er blevet udeladt fra den seneste projektplan, selvom den tidligere har været en del af planlægningen.

Råvildt færdes i området i store flokke og vil blive væsentligt påvirket af et stålhegn omkring solcelleparken. Vi ønsker et åbent landskab uden stålhegn. Hvis dette ikke kan imødekommes, bør der etableres en ordentlig faunapassage.

Østerlund I/S
Sortemosevej 7+8
Lakkendrup
5892 Gudbjerg

5. Tinglysning af jord

Ved vores ejendom ligger en kloakpumpestation, og vi er bekendt med, at der løber en kloaktrykledning fra stationen til Gudbjerg – fra syd mod nord under hele solcelleparkens areal.

Vi vil gøre kommunen opmærksom på, at vi formoder, at jorden på begge sider af pumpestationen er tinglyst. Vi kan dog ikke finde oplysninger om dette i lokalplanen eller miljøkonsekvensrapporten.

Vi går ud fra, at:

- Solcellepaneler ikke må placeres på tinglyst jord.
- Tung trafik ikke må køre på denne jord.
- Et stålhegn ikke må forhindre adgang i tilfælde af uheld med trykledningen.

Vi forventer, at Svendborg Kommune sikrer, at tinglysningen respekteres i projektet.

6. Frustration over kommunens proceshåndtering

Afslutningsvis ønsker vi at udtrykke vores frustration over den proces, som kommunen har fulgt i denne sag.

Vi oplever, at beboergruppen-Gudbjerg-Lakkendrup, i firekløveren (Ecosolar, Svendborg Kommune, Ulrik Balleman samt beboergruppen-Gudbjerg-Lakkendrup) er blevet en spillebold mellem de øvrige aktører.

Som en del af beboergruppen har vi ikke følt os hørt. Vi oplever, at vores manglende erfaring er blevet udnyttet, og vi har savnet vejledning om vores rettigheder. Først sent i processen fik vi adgang til konsulent Kim Tobiasens ekspertise.

For ikke at nævne de nærmeste naboer til solcelleparken og deres frustrationer over dårlig behandling af deres problemstilling

Det er ikke professionelt, at Svendborg Kommune ikke tidligere i forløbet har oplyst os om vores rettigheder og muligheden for at få bistand fra en ekstern konsulent.

Afslutning

Vi forventer, at Svendborg Kommune forholder sig seriøst til ovenstående punkter og imødekommer vores bekymringer. Vi ser frem til et fyldestgørende svar og en gennemsigtig proces i den videre planlægning af Gudbjerg Solcellepark.

Med venlig hilsen

Østerlund I/S

Carina Drejfeld Bloten

Jelmer Bloten

Jan W.A. Bloten

Geralda Bloten

17

Høringssvar angående Gudbjerg Solcellepark

Vi sender nok et høringssvar angående Gudbjerg Solcellepark, og vi må desværre sige, at fra vi sendte det første høringsvar i april 2023 med en hvis forhåbning om at blive inddraget i processen og projektet, må vi nu desværre konstatere, at præmissen for projektet ser helt anderledes ud end ved første borgemøde, og den inddragelse vi blev lovet fra både Ecsolar og Svendborg Kommune ikke er blevet opfyldt.

Det er i det hele taget svært at lave et høringssvar på et projekt, hvor der fortsat er så mange beslutninger, der ikke er truffet.

Hvordan skal man skrive et høringsvar til et projekt, hvor det endnu ikke er besluttet, hvilken type solceller, man vil sætte op, hvilken højde de vil få, hvilken compensation der vil gives og hvilken del af den grønne pulje, vi kan regne med at få?

Hvordan kan Svendborg Kommune og Ecosolar ikke tilbyde en konkret plan fra første borgemøde i 2023 til sidste borgemøde i 2025?

Derudover virker det utroværdigt, når Svendborg Kommune kan kvalitetssikre en rapport fra Rambøll, der indeholder så mange faktuelle fejl. Det giver det indtryk, at i Svendborg Kommune har man ikke sat sig ind i vores område, og man opfører sig på den måde arrogant over for de borgere, der bor og lever her til dagligt.

Til det første borgemøde udtrykte repræsentanter for kommunen, at der var ting, de ikke kunne svare på, da de ikke kendte til området, og her ved sidste borgermøde forholder man sig ikke til, at vi faktisk har et vådområde syd for solcelleanlægget, det vidner i den grad om et uprofessionelt stykke arbejde fra Svendborg Kommunes side.

Dertil kommer hele "samarbejdet" med Ecosolar, som er en historie for sig, og som er beskrevet i talrige eksempler i andre høringssvar, og som vi kun kan tilslutte os.

Vi vil dog nævne, at de kontrakter, som Ecosolar i øjeblikket udfærdiger til de beboere, der ligger indenfor 200 m, er særdeles mangelfulde og ikke retvisende. Svendborg Kommunes konsulent fraråder i øjeblikket, at man underskriver disse kontrakter.

Det er endnu et eksempel på, at Ecosolar opfører sig uetisk.

Her ville det være ønskværdigt, at Svendborg Kommune havde nogle retningslinjer over for bygherrer, så borgerne ikke bliver overladt til sig selv. Det efterlader os igen med det indtryk, at samarbejdet med Ecosolar er vigtigere for Svendborg Kommune end samarbejdet med deres egne borgere.

Vores største bekymring i alt dette er dog overfladevandet fra solcellerne. Ikke mængden, men hastigheden, som vandet vil komme med.

Rambøll kan lave nok så mange vurderinger på mængden af overflade vand, men når hverken de eller Svendborg Kommune kender området og det store vådområde, der ligger mindre end 600 m fra et skrånende terræn med solceller, så kan man ikke vurdere med hvilken hastighed, vandet vil komme på papiret og slet ikke vurdere, hvornår det ikke længere kan trække væk. Dertil er man - Rambøll og Svendborg Kommune - nødt til at begive sig ud i terrænet og foretage fysiske målinger.

Det vil efter vores bedste overbevisning og daglige erfaring betyde betydelige mængder vand, som ikke kan komme væk, og da Lakkendrup i forvejen har svært ved at aflede vand fra hel-dagsregn, frygter vi det værste.

Vores grund har lavtliggende græsarealer, og når vandløbene ikke kan opsluge mængden af regnvand, stiger vandet meget hurtigt, og på få timer kan det stige godt 1,5 m. Vi tør slet ikke tænke på, hvad der kan ske, når vandet afledes endnu hurtigere fra solcellerne.

Med udgangspunkt i vores og de mange andre høringssvar, som alle påpeger store mangler i præmissen, processen og samarbejdet, og som alle udtrykker store bekymringer for vand og dyreliv, forventer vi, at projektet skrinlægges.

18

Høringssvar vedr. Gudbjerg solcellepark

Man har et princip eller flere, til man tager nogle andre?

Svendborg kommune lægger på deres hjemmeside op til, at solcelleparker ikke skal placeres på god landbrugsjord. Alligevel er det det, som kommunen lægger op til at gøre, mellem Gudbjerg og Lakkendrup.

Svendborg kommune lægger også op til, at der er god afstand til nærmeste naboer og har beskrevet forskellige afstandskrav til naboer, som det udtrykkes, vægtes prioriteret. I forbindelse med projektet ved Gudbjerg Lakkendrup, vælger kommunen af se bort fra dette kriterie også for en række naboers vedkommende.

Svendborg kommune har også et princip om, at de højest beliggende områder i anlæg, friholdes for solceller. Ved Gudbjerg Lakkendrup, vælger man den højest muligt placering til hele anlægget, så det jf. miljøkonsekvensrapporten pkt. 7.4 vil kunne ses op til 1,5 km. væk, set fra sydøst, grundet terrænet, så dette kriterie vælger man også at se bort fra, ved placering af anlægget ved Gudbjerg, Lakkendrup.

Det forstås, at dette er hensigter og ikke garantier, men der må kunne findes jordstykker til formålet, som ikke får betydning for så mange husejere. At man har en række principper for hvordan man tager hensyn og beslutninger og alligevel fravælger at efterleve flere af dem, skaber usikkerhed om, hvad vi som borgere skal forholde os til. Vi vil bare minde om, at det Jer selv, der har vedtaget at lægge principperne frem som retningslinjer, for Svendborg kommunes VE-solcelleprojekter.

Gudbjerg har i årevis arbejdet på byudvikling og kæmpet for at få udstykket byggegrunde, så der kunne tiltrækkes flere nye borgere til lokalområdet, skole og andre tilbud. Der er lidt huse til salg i området og flere af dem sælges også og der kommer nye til. -Men der er stort ønske om, at kunne supplere udbuddet af huse med byggegrunde, til dem der ønsker at bygge selv. Med solcelleanlæggets placering, kan byen dårligt udvide sig mod syd (Lakkendrup), mod øst har en amerikansk bosat lodsejer jorden og vil umiddelbart ikke af med den, mod nord og vest er å, bygrænse og kommunegrænsen tæt på. Anlægget vil derfor kunne få betydning for muligheden for byudvikling, de kommende 30 år., hvilket er rigtig ærgerligt for mulighederne i området.

Sagen løbes herunder igennem med kommentarer fra en ende af:

Idéoplæg:

D. 22. marts 2023 var Svendborg kommune afsender på et Idéoplæg til solenergianlæg ved Højlandsvej i Gudbjerg. Af den Idéoplægget fremgik invitation til borgermøde i Gudbjerg d. 24. april 2023, hvor projekter bl.a. ville fortælle om lokalt medejerskab. I beskrivelsen af hvad projektet gik ud på, står der beskrevet, at *"ansøger er indstillet på andre tiltag der skaber værdi i lokalområdet kan komme i betragtning som eks. Vandre-, cykel- eller ridestier gennem projektområdet"*. Videre står der om lokalt ejerskab: *"Ansøger er indstillet på at udbyde 40% andele til lokalt medejerskab i form af lokale borgere, forsyningsvirksomheder og andre"*

virksomheder i kommunen". Om planlægningsprocessen står der bl.a. "Svendborg Kommune indkalder derfor Idéer og forslag til det videre arbejde med plangrundlaget". *"Eksempler på idéer og forslag kan være": -"Er områdets størrelse og afgrænsning hensigtsmæssig?" -"Hvad kan samtænkes i projektet? -fx biodiversitet, adgang til naturen, rekreative muligheder etc." -"Input til udmøntning af de 40% andele som udbydes til lokalt medejerskab?"*

Af Idéoplægget under afsnittet om VE-loven, beskrives bl.a. Grøn Pulje. *"Engangsindbetaling fra opstiller når anlægget idriftsættes. Puljen kan søges til projekter der afhjælper gener fra VE-anlæg for nærmeste naboer, grønne tiltag eller landskabelige, rekreative og kulturelle formål. Puljen kan søges af: -Naboer inden for 200 meter, -Naboer inden for ,5 km, - Øvrige borgere (...)"* **-Det præciseres, at Svendborg kommune er afsender brevet med ovenstående indhold, som blev sendt til vores E-Boks.**

Borgermøde d. 24. april 2023:

A Svendborg kommunes præsentationsmateriale fra borgermødet i Gudbjergforsamlingshus d. 24. april 2023, er de første sider kommunens del af præsentationen, de sidste sider er vedr. Ecosolars præsentation af projektet, af siderne fremgår bl.a. følgende:

På side 4, med Svendborg kommunes logo står der om ansøgningskriterierne for solcelleanlæg følgende: *"Ansøgningskriterier til Solcelleanlæg: Lokalt medejerskab: Minimum 40% skal tilbydes som andele til lokale borgere, forsyningsvirksomheder og andre virksomheder i kommunen"*. På side 6 gentages budskabet om: *"Lokalt medejerskab og muligheden for rekreative tiltag"* **-Det præciseres at Svendborg kommunes logo er påført siden.**

Efter kommunens del af præsentationen, holdt Ecosolar et oplæg, som indgår som en del af præsentationen fra borgermødet. På side 12 fremgår bl.a. punkterne *"Visuelle forhold"*, *"Medejerskab"* og *"Forslag om bypark"*. På side 16 fremgår en beskrivelse projektarealet med et: *"byggefelt på ca. 60hektar, som kan levere strøm til 15.000 husstande. Videre står der på side 17: "Eksisterende hegn bevares så vidt muligt, Levende hegn rundt om projektområdet, 4-5 meter højt, meter bredt, Levende hegn på diger bevares"*.

På side 21 fremgår det: *"Stisystemer kan etableres rundt om og igennem projektarealet, - vandrestier, cykelstier, ridestier, naturværdien omkring solcelleparken stilles dermed til rådighed, udsigtsplatforme kan etableres på udvalgte steder, - andre rekreative tiltag"*. På side 22-42 er der præsentation af de visuelle forhold. På side 43 fremgår: *"Forslag til vilkår for lokalt medejerskab" "Gudbjerg" "40% medejerskab, tegning af andele i selskab, radius om parken 1250 meter, ejere af ejendomme i området, herefter udvidelse til Svendborg Kommune"*.

"Tegning af andele: Forhåndstegning ved lokalplanens høringsperiode. Indbetaling ved byggestart. Én andel 5.000 kr. Max andele pr. investor". På side 44 præsenteres prioritering af andelen visuelt på et kort. -Og på side 45 følger en tidsplan for hvornår der kan ske forhåndstegning af andele, samt hvornår de skal betales. Om Grøn pulje angiver Ecosolar at skulle *"indbetale til kommunen 1,5-2,5 mio. kr., til fordeling efter administrationsgrundlag, som kommunen beslutter indenfor visse rammer"*.

Videre på side 48-49 præsenterede Ecosolar følgende: *"Forslag om bypark nord øst for projektet, Forbinde byen til Knøsevej, Mulighed for vandretur i skoven, Bypark Gudbjerg, vild med vilje?, Legeplads?, Gangstier?, Motionsbane?, Bypark Gudbjerg"*.

På side 50 skriver Ecosolar: *"Bypark Gudbjerg" "Solcelleprojektet tilbyder": "I samarbejde med lokale foreninger og borgere: at udvikle byparken og udarbejde byparkens plangrundlag. Solcelleprojektet finansierer: 1. Udviklingsarbejdet inkl. plangrundlag. 2. Tilskud til etablering af parken: Matcher 1-1 finansiering fra den Grønne Pulje" "Lokal varmforsyning Gudbjerg"*.

På side 52 spørger Ecosolar *"Hvad er vigtigt for dig?"* og der listes en række punkter op. Pkt. 3 *"Hvad skal Byparken indeholde?"* -nærmest som den er vedtaget. Pkt. 7 *"Lokalt medejerskab"*

– hvad synes I om det præsenterede? Og spørger videre ind ”-Er lokalt ejerskab godt for lokale borgere?” ”-Vil du overveje at købe andele?” ”-Hvorfor?” ”-Hvorfor ikke?”

Der mindes om, at Svendborg kommune stod som fremlægger af præsentationen og som nævnt, med logo på flere sider af præsentationsmaterialet. Alt dette nævnes, fordi flere af disse oplysninger i forbindelse med borgermødet, viste sig ikke at blive realiseret, ligesom Svendborg Kommune ikke har informeret om, at de elementer som skulle medvirke til at gøre det bare en smule attraktivt at have en solcellepark i området, et for et er fjernet, uden at informere lokalområdet om det. Det kom nemlig alene frem af andre veje.

Høringsbrev:

D. 2. januar 2025 var Svendborg Kommune afsender af høringsbrev med planforslag Gudbjerg Solcellepark i E-Boks. Af høringen på side 1 fremgår det, at kommunalbestyrelsen d. 17. december 2024 har besluttet at offentliggøre forslag til kommunalplantillæg 2021.15 og lokalplansforslag 691 mv.

I beskrivelsen fremgår *"etablering af en solcellepark med tilhørende tekniske installationer på ca. 67 hektar beliggende mellem Gudbjerg og Lakkendrup". "Solcelleanlægget forventes at have en strømproduktion svarende til ca. 13.000-17.000 husstandes årlige elforbrug"*. På side 2 fremgår det, at Svendborg kommune afholder borgermøde d. 23. januar 2025 kl. 19.00 i Gudbjerg Forsamlingshus.

Vi gjorde os den ulejlighed at læse referatet fra kommunalbestyrelsesmødet d. 17. december 2024, pkt. 13 vedr. forslag til planlægning for Gudbjerg Solcellepark.

Af beslutningstemaet fremgår det bl.a.: "Solcelleparken har et samlet areal på 67 hektar, hvoraf 55 af disse er til etablering af solceller". Oplysningen om 55 hektar var ikke nævnt i mit høringsbrev.

Længere nede står der: "Solcelleanlægget forventes at have en strømproduktion svarende til ca. 13.000-17.000 husstandes årlige elforbrug" – helt i tråd med høringsbrevet. Men hverken i tråd med oplysninger på projektets hjemmeside [Gudbjerg solcellepark – Ecosolar](#) eller med oplysningerne i orienteringsmaterialet som Ecosolar udleveret på Borgermødet d. 23. januar 2025, hvor der står henholdsvis "op til" og svarende til 15.000 husstandes årlige elforbrug. -Hvilket må give anledning til undre sig, for kommunens beskriver jo netop op til ca. 17.000 husstande, altså en difference på 2000. Prøv at omregne det i procent, det er en del.

Grøn pulje:

Om Grøn pulje fremgår det bl.a.: *"Midlerne fra Grøn Pulje skal fortrinsvist støtte projekter ansøgt af nære naboer til det vedvarende energianlæg samt projekter, der fremmer grønne tiltag i kommunen". ("Alt efter opstillingsmønster indbetales mellem 5 og 10 millioner kroner til Grøn Pulje").*

"På baggrund af ny vejledning om Grøn Pulje fra juni 2024, vil administrationen i løbet af 2025 udarbejde en ny politisk sag med forslag til revidering af kriterier og proces for udmøntning af midler fra Grøn Pulje. Indtil der foreligger en fornyet politisk beslutning om Grøn Pulje, gælder de tidligere besluttede kriterier for Grøn Pulje..." **Dvs. at ingen kender reglerne for Grøn Pulje, på det tidspunkt midlerne frigives og der er samtidig valg til kommunalbestyrelsen, det er derfor ikke sikkert at lokalområdet kan få andel i puljen og på den måde heller ikke sikkert, at der sker kompensation til området. -Hvilket er uklar kommunikation.**

Plan og lokalsamfundsudvalgets beslutning:

Om beslutningen i Plan- og Lokalsamfundsudvalget d. 3. december 2024 fremgår det, at Mette Kristensen har stillet et ændringsforslag som lyder: *"Set i lyset af, at projektejer ikke har til hensigt at give naboer mulighed for at erhverve andele i VE-projektet eller at yde yderligere kompensation til lokalområdet, ønsker udvalget, at hele bidraget som projektejer indbetaler til Grøn Pulje, målrettes 1-1 initiativer og projekter i lokalområdet og naboerne til anlægget i Lakkendrup/Gudbjerg."* Forslaget blev nedstemt og indstillingen blev godkendt, med bemærkning om, at der skulle udarbejdes nye retningslinjer for uddeling af midler for Grøn Pulje, forud for udmøntning af puljemidler til Gudbjerg. **-Mon det kniber med politisk vilje til at sikre midler til lokalområdet, til trods for ulemperne ved VE-anlægget og på trods at de bristede forudsætninger som er kommer frem fra opstillers side, samt den**

kommunikation, som kommunen selv har været afsender af? – Og er det ok? Håber I er opmærksomme på, at det ikke er fair proces.

Kommunalbestyrelsens beslutning:

Om beslutningen i kommunalbestyrelsen d. 17. december 2024 fremgår det, at Liste V og I stillede et ændringsforslag som lyder: *"Set i lyset af, at projekter ikke har til hensigt at give naboer mulighed for at erhverve andele i VE-projektet eller at yde yderligere kompensation til lokalområdet, ønsker udvalget, at hele bidraget som projekter indbetaler til Grøn Pulje, målrettes 1-1 initiativer og projekter i lokalområdet og naboerne til anlægget i Lakkendrup/Gudbjerg."* Forslaget blev nedstemt og indstillingen blev godkendt.

Det betyder at det alene er ved at læse referatet fra kommunalbestyrelsesmødet, at vi blev gjort bekendt med, at der ikke længere var hverken lokale andele eller lokale initiativer i spil. Problemet ved det er, at kommunen har været afsender på et budskab som skulle få lokalområdet til at bakke op om projektet, men at de lige glemte at informere om, at det måtte de ikke og at det nu var taget af bordet. På samme måde er der heller ikke sket kommunikation fra hverken Ecosolar eller jordejer om, at man ikke længere var interesseret i at kompensere lokalområdet. Det er således hele lokalområdet som skal bære udsyn og de afledte konsekvenser ved solcelleanlægget, uden garanti for noget andet. Det er virkelig ikke en særlig køn eller ordentlig proces som har været kørt.

Borgermøde d. 23. januar 2025:

D. 23. januar 2025 deltog en række lokale borgere og vi ved borgermødet i Gudbjerg Forsamlingshus. Der blev på mødet bedt om at præsentationen blev udsendt, det blev den ikke, men vi fik fat i den af anden vej.

Svendborg kommune indledte med at fremlægge fakta om solcelleparken. Herunder at solcelleparken var 67 hektar, hvoraf 55 hektar var til solceller og kunne levere strøm til ca. 15.000 husstande. Informationer som ikke matcher indholdet af mit høringsbrev og informationsmateriale som Ecosolar havde med på mødet.

Kommunen fremlagde visuelle billeder af anlægget, heraf var det særligt tydeligt, at billedet fra Kilenvej var taget fra et frøperspektiv, hvor kløveren i græsset kunne ses og nærmest tælles. Det vel at mærke det standpunkt, som Rambøll i deres landskabsnotat på s. 17 vurderer, som det sted, hvor den visuelle påvirkning vil være størst. Endvidere kom det frem, at visualiseringen ikke var af det værst tænkelige scenarie, nemlig 3,5 meter høje solcellepaneler, hvorfor det var umuligt at forestille sig den visuelle effekt af projektet. **Projekter bekræftede at det var de lave paneler, som var brugt på visualiseringerne, med undtagelse fra et enkelt standpunkt, det er uklart hvilket, men fastholdt at vinklen som billedet var taget fra, ikke var fra en lav vinkel. Vi fastholder pointen, kig på billederne og kløveren i græsset, det ville ikke kunne ses, hvis ikke man var nede ved det - og vurder selv materialet.**

De oplysninger som kom frem om processen med de nærmeste naboer, 200 meters-zonen var en klasse for sig, og vidnede om et meget uskønt forløb, med projektopstillere. Flere af de nærmeste naboer kunne berette følelsesmæssige historier om, hvordan de ikke var blevet behandlet ordentligt af opstillere.

Der blev på mødet også rejst tvivl om, hvorvidt afstandskortet var korrekt i forhold til nogle af husstandene omkring de 200 meter. Det går bare ikke, at der ikke er 100% styr på den slags.

Den lokale arbejdsgruppe fra Lakkendrup kunne berette om, at de trods talrige dialoger og timevis af frivilligt arbejde, ikke var blevet imødekommet på et eneste punkt vedr. lokale initiativer om hverken stier, bypark, overfladevand, andele eller andet.

Ecosolar deltog også på borgermødet og havde en lille præsentation og orienteringsmateriale med.

Ecosolar startede med at berette om, hvor dårlig en businesscase projektet var. I hvert fald måtte det forstås, at der var blevet væsentlig flere udgifter til projektet, da kun en enkelt ting var blevet billigere, alt andet var blevet ikke alene dyre, men meget dyre. -Måske det underforstået skulle betyde, at der ikke længere var penge til lokale andele eller lokale initiativer, som vi lokale, på sidste borgermøde var blevet stillet i udsigt. **Idet Ecosolar ikke uddybede det nærmere, men blot henviste til, at det ikke var lovet, men bare forslag, var det svært at komme videre af den dialog og tingene måtte forstås mellem linjerne. -Det glædelige var dog, at der var sat penge af til at redde, de eventuelle tudser, som måtte falde i huller, ved udgravning, ved etablering af et sikkerhedsnet, det må vi selvsagt ikke glemme.**

Af Ecosolars orienteringsmateriale fremgik det at Solcelleparken havde et byggefeltareal på ca. 48 hektar, som beskrevet i høringsbrev og kommunalbestyrelsesbeslutningen, men altså ikke er kommunens eget oplæg på mødet, som var 67 hektar, hvor 55 hektar var til solceller. Det fremgik af Ecosolars præsentationsmateriale at anlægget svarede til en forsyning af op til 12.500 husstandes årlige elforbrug – og altså ikke op til de 17.000 som beskrives i høringsbrevet og eller de 15.000 husstande som dannede grundlag for kommunalbestyrelsens beslutning.

-Hvad forventes der reelt af anlægget?

Der blev spurgt ind til beplantning før etablering, det blev på mødet afvist. Dog fremgår det af Ecosolars orienteringsmateriale, at beplantningen sker ca. 6 måneder før, arbejdet påbegyndes. **-Et eksempel på, at der ikke er styr på hvad der siges og skrives. Men trods alt noget, som går en glædelig vej og som projektopstiller bør holdes op på, såfremt beslutningen om etablering af solcelleparken fastholdes.**

Ecosolar oplyste i deres præsentation at det ikke var besluttet hvilken slags paneler der skulle op. Der blev vist 3 typer, med 3 højder. Af det orienteringsmateriale som de udleverede på mødet, fremgår det at der vil blive opstillet paneler med en højde på 2,7 meter, selvom tilladelsen er til en højde på 3,5 meter. Længere nede i deres materiale beskriver de, at anlæggets teknologi endnu ikke er fastlagt, men at der er 2 mulige opstillinger – Fixed-tilt eller Tracker.

Dette selvom det lige var blevet vist, at trackeren havde en højde på netop 3,5 meter. Det er usagligt at beskrive og præsentere forskellige oplysninger. Det stritter i øst og vest og ingen ved hvad de skal forholde sig til, fordi materialerne i sagen er så forskellige. Hvilke oplysninger skal man som høringsberettiget forholde sig til, når man skriver sit høringssvar og tager stilling til projektet? -Det er dybt kritisabelt.

Ecosolars orienteringsmateriale henviser til visualiseringerne, men som tidligere oplyst, viste de sig ikke korrekte. **Der er hverken i kommunens høringsmateriale, i præsentationen fra hverken Svendborg Kommune eller Ecosolar, nogen former for orientering om, at der ikke længere er lokale andele eller penge til lokale initiativer, modsat det materiale de i samarbejde med Svendborg kommune sendte ud til vores E-Boks d. 22. marts 2023. -Det var et væsentligt punkt for lokalområdet, at man netop blev tilgodeset, såfremt solcelleparken skulle etableres. Hensigterne blev talt op for at få projektet til at vende indpas, men uden at informere om det og uden at skulle overholde et ord, blev alt fejlet af bordet.**

Miljøkonsekvensberegningerne

Overfladevand:

Rambøll deltog på borgermødet d. 23. januar 2025. Rambøll er betalt af opstiller og havde udarbejdet miljøkonsekvensberegninger. **Alene det at opstiller hyrer og betaler, medfører risiko for, at kunden får det som kunden ønsker, mere end det, som måske reelt er retvisende og grundigt arbejde for kommunens interesser.** Der blev da også rejst en del kritiske spørgsmål til Rambølls konklusioner, som vi også vil stille nogle spørgsmål til her. For hvis det regner på et hus uden tagrender, dannes der kanaler i jorden, som vandet løber i. Jo mere regn der falder, jo dybere og mere faste bliver kanalerne. Pga. af panelerne fordeler regnen sig ikke længere jævnt over terrænet, da det er dækket af panelet og regnen vil løbe til hældningssiden og lave kanaler i jorden. Det må på baggrund af oplysning om opstillingen af rækker, antages at renderne vil medvirke til, at overfladevandet primært vil løbe mod syd. Spørgsmålet er, om det vil blive ved med at løbe mod søen, i takt med stigningen i nedbørsmængde og hastighed. -Og selv hvis det gør, er der i forvejen store udfordringer med vandmasser både på den ene og den anden side af Sortemosevej. I vådområdet løber Åen over sine bredder og mosen står meget højt i efterårs og vinterperioden. På den anden side af Ørbækvej, har Vejstrup Å næppe stået højere end denne vinter, hvor den ved min matrikel har været 20 cm. fra kanten. **Det er derfor stærkt bekymrende, at der ikke gøres alvor af håndtering af de vandproblemer, som allerede er kendt i Lakkendrup. I dag fosser vandet langs begge vejkanter nedad bakken på Lakkendrupvej og det er flere gange trængt ind i nr. 49, som er blevet oversvømmet, og derfra videre ned til T-krydset og rundt langs Østergaard, nedover markerne, i mosen og til Vejstrup Å. Det er grotesk at underkende disse forhold og slet ikke lytte til lokalområdet.**

Om miljøvurderingen nævnes bl.a. følgende: *"Eksisterende strømningsveje for overfladevand ændres ikke"* og *"Projektområdet opnår en højere biodiversitet end den nuværende tilstand"*. Af bilag om overfladevand fremgår følgende det, at vandet uændret strømmer mod syd og at overfladevandsmængden ikke ændres, hvorfor det vurderes ikke at have nogen miljøpåvirkning, ligesom det vurderes at der ikke er brug for hverken forsinkelse af regnvand eller lavninger hertil, da strømningsvejene vil være uændret.

Hvis man har et frit areal, så vil hele arealet udsættes for ens regnmængde på hele overfladen, når man sætter solcellepaneler op, vil en del af det underliggende areal ikke udsættes for regn, da solcellepanelerne giver ly. Regnen vil derfor løbe på panelerne mod hældningssiden og falde i en rende langs hældningssiden, -lidt som på et hus uden tagrender. Fordybningen fra vandet som falder, vil blive dybere og dybere over tid, og blive længere og længere, så vandet kan løbe hurtigere i de små render/kanaler som syd. Vandet vil derfor komme til at løbe hurtigere, da jordoverfladens areal til at opsuge regnen, reduceres. Selvsagt vil noget af jorden omkring kanalerne optage noget vand, men der vil blive store arealer som ikke vil få ret meget regn og det vil give overfladevanden mere hastighed og større mængde mod syd, hvor der i forvejen er problemer med overfladevandet. Det vil samtidig give mere vand til sø/mose og Vejstrup Å. Det er derfor svært at forestille sig, at notatet vedr. overfladevandet holder stik, og det bør alt andet lige, undersøges nærmere.

Endvidere må det forstås, at i det der ikke foreligger et detaljeret projekt for solcelleparken 11.1 i miljøkonsekvensrapporten kan der kun begrænset vurderes på projektets påvirkning af overfladevandet, **hvorfor rapporten om overfladevand reelt er tom snak. Mængden af regnvand er måske uændret (selvom det spås, at det generelt vil øges), men overfladen som tager imod, vil blive reduceret.**

Af Miljøkonsekvensrapporten 11.4.1 fremgår det. At der ikke er vandløb inden for projektområdet, **det passer jo ikke med afbildningen af strømningsvejene figur 11.4 og 11.5, som strømmer mod søer og mose, rapporten modsiger dermed sig selv.** Af miljøkonsekvensrapporten 11.5.1 fremgår det da også modsat andre steder i rapporten, at overfladevandet vil strømme med relativ stor hastighed om §3 søen og ledes videre mod Vejstrup Å, men at overfladevandet tilnærmelsesvis vil ligne eksisterende forhold. **-Hvilket jo ikke giver mening, når mængden som kommer til at løbe vil blive større, grundet arealet ikke kan tage imod så meget grunder overdækningen fra solcellepanelerne.** Konklusionen er at det ikke giver mening at skabe lavninger til vandet eller andre afværgetiltag 11.6, da disse ikke forefindes allerede i dag, **-men da det netop allerede er en udfordring i dag, som ikke vil blive mindre på baggrund af projektet, bør der netop etableres lavninger eller ske håndtering anden håndtering af overfladevandet, fx via et 2 strenget kloaksystem, som Lakkendrup netop ikke har i dag. Det kan godt være, at der vil komme problemer med overfladevand på selve projektarealet, men det vil der komme længere mod syd og udfordringerne er der allerede. Vurderingerne kan ganske enkelt ikke være korrekte. Havde lokalområdet betalt Rambøll eller anden uvildig virksomhed for at påvise den modsatte påstand om overfladevand, ville de med garanti have bekræftet udfordringerne om det. Du får hvad du betaler for.**

Forurening:

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten at der både i anlægsfasen, driftsfasen og afviklingsfasen er risiko for bl.a. spild af olie og andre forurenende stoffer bl.a. olie og kølervæske mv., men at risikoen for forurening af grundvandet vurderes begrænset. **Der er imidlertid ikke taget højde for forurening af overfladevandet, som jo løber til søer, mose og Vejstrup å, og dermed kan sprede sig meget, til vand liv og fugleliv. Hældningen på arealet gør at det vil løbe mod syd, hvor der er biodynamisk landbrug, vådområde og natur, som vil kunne blive forurennet og få konsekvenser, som ikke er beskrevet i rapporten.**

PFAS:

Det fremgår videre af miljøkonsekvensrapporten, at der sker stof afvaskning fra solcellepanelerne, som dog er størst, hvis der sker skade på anlægget. Der henvises til en DTU-undersøgelse af PFAS, som viser, at solcellerne afsmitter mindre PFAS end hvad der tilføres området ved alm, atmosfærisk deposition. **Problemet er bare, at den DTU-undersøgelse er gennemført i Kolding, en by som er 49 gange større end hele Gudbjerg sogn. Hvorfor der alene på baggrund af indbyggertal, infrastruktur, forurenende virksomheder, biltrafik mv., må være anledning til at mængden af PFAS i luften er større der, end i Gudbjerg Lakkendrup området. Alene på den baggrund, bør der tages konkrete prøver fra området, før, under og efter etablering af solcelleparken.**

Direkte adspurgt, påstod manden fra Rambøll, at han selv havde været i området. Han havde dog tilsyneladende ikke observeret, at en "granskov" som er beskrevet på side 6 i hans landskabsnotat, rent faktisk var blevet fældet for 3-4 år siden. Han måtte senere erkende, at han havde haft folk herude. **En løgn som denne foran alle os som deltog på borgermødet, sammenholdt med at han er købt og betalt af Ecosolar, må alt andet lige, skabe tvivl om hans og materialets troværdighed.**

Af landskabsnotatet fremgår det i øvrigt også, at det er god landbrugsjord som anvendes, **vi spørger bare, giver det mening, når der er jord langs motorvejen at tage af? -Og der i øvrigt nu her efterfølgende, er kommet et bedre bud på en samlet solcellepark, hvor hele kommunens ambition på området kan dækkes?**

Befolkningen:

Af miljøkonsekvensvurderingen fremgår det, at i anlægsfasen forventes 360-430 tunge transporter til og fra området, svarende til maksimalt 20 ekstra tunge transporter pr. dag, hvor rabatten ved Lakkendrupvej i nogen grad, vil skulle tages i anvendelse, for at kunne passere modkørende. **Lakkendrupvej er cykelvej for lokalområdets børn, når de skal til og fra skole, netop for at undgå den farlige trafikvej ved Ørbækvej. Vi vil derfor foreslå, at man tager højde for, ikke at have tung trafik i området fra kl. 7.00-8.00 og fra 13.15-15.30, som er de tidspunkter hvor det må forventes at børnene cykler til og fra skole, eller at der som minimum tages højde for at de får plads og tages hensyn til, på den i forvejen lille vej, som ud fra det beskrevne, også forventes at tage rabatter i anvendelse, i de 12-14 måneder som anlægsfasen forventes at vare.** I konklusionen uddybes det at vurderingen af cyklister er foretaget på baggrund af antal boliger i området 14.4.3, men **børn fra Brændeskov, Sortebro og Lakkendrup har jo netop den vej som skolevej når du skal til Gudbjerg, men også til Gudme, fordi Ørbækvejen i Gudbjerg kan krydses mere sikkert i et lyskryds, ved at køre den vej, end ved at krydse Ørbækvejen ved Kilenvej eller køre langs den farlige trafikvej til Gryagervej.**

Integrering i landskaber og naturinteresser:

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår det at bygherre løbende har været i kontakt med borgere i Gudbjerg og Lakkendrup, og at der ikke har været ønske fra lokalområdet om at benytte området rekreativt. **Det er lodret løgn, da arbejdsgruppen har sendt Ecosolar en liste med forskellige tiltag indenfor såvel som udenfor projektområdet, som kunne arbejdes med, herunder faunapassager, naturstier gennem og udenfor området og opsamlingsbassiner til regnvand, shelterplads og meget andet.**

Aktiviteter i nedtagningsfasen:

Det bemærkes at der ikke er tidsplan over nedtagning af solcelleparken, når den forventeligt om 30 år har udtjent sit formål. Bør der ikke være afsat fx 6-9 måneder til at reetablere området, **så der er konkret aftale og viden om, hvornår det er bortskaffet? – Og hvad sker der, hvis Ecosolar ikke længere eksisterer? Hvis ansvar er det så og hvem vil skulle betale for det?**

I beskrivelsen af nyt plangrundlag – i miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at der mod syd etableres nye beplantningsbælter på 20-22 meter i bredden og om til 60 meter med en maksimal højde på 5-6 meter. **Det var ikke det, som blev fremlagt på borgermødet, hvilket igen giver anledning til forvirring.**

Andele:

Hverken Svendborg Kommune eller Ecosolar har skriftligt oplyst os om, at salg af andele er taget af bordet og det samme med finansieringen af lokale initiativer. Svendborg kommune og politikkerne kan henvise ligeså meget som de vil til Grøn Pulje, - men når regler og kriterier for udmøntningstidspunktet ikke kendes, og der ikke øremærket penge direkte til lokalområdet, kan området ende med en meget lang næse, fordi INTET af det som blev stillet i udsigt, bliver realiseret til lokale initiativer. Til gengæld kan vi få, verdens bedste udsigt til en solcellepark, som med garanti vil bidrage positivt i tiltrækningskraften af nye borgere i området, - ironi kan forekomme. Det er hverken ordentligt eller rimeligt.

Ecosolars hjemmeside: [Ecosolar](#)

Af Ecosolars egen hjemmeside fremgår følgende: *"Grøn omstilling handler om at finde løsninger på nye og store udfordringer. Hos Ecosolar arbejder vi hver dag for at bidrage til Danmarks grønne omstilling. Vi tror på de bedste løsninger skabes gennem dialog og involvering af interessenter, hvilket er udgangspunktet for alle vores projekter. Vi arbejder langsigtet med respekt for den tid et projekt kræver og har et økonomisk fundament, som gør os robuste i forhold til de konjunkturer og påvirkninger, der måtte komme gennem et projekts udvikling. Vi prioriterer en udviklingsproces med gennemsigtighed og dialog i centrum."*

Vi vil vove den påstand, at dialogen og involveringen i projektet om Solcelleparken ved Gudbjerg Lakkendrup, har været meget ringe. Vi er ikke selv nærmest nabo, (altså ikke indenfor de 200 meter), men vi har som tidligere nævnt, ikke haft viden om, at andele og penge til lokale initiativer var taget af bordet. Det var alene Mette Kristensens ændringsforslag til beslutningen på kommunalbestyrelsesmødet i december, som informerede om det. Igen, dette til trods for, at Svendborg kommune i forbindelse med projektstart, har oplyst om det modsatte.

Under "Om os" står der, at Ecosolar har VE-projekter på omkring 600MW rundt i hele DK. **Vi har kun, kunne finde projekter som er undervejs. Hvor troværdige er Ecosolar egentlig som opstiller? De har ikke styr på indholdet i materialet, de behandler borgerne ringe, de informere ikke, de stiller ting i udsigt, men vil ikke levere.**

Under "Hvorfor os" står der at de gennemfører transparent udvikling og prioriterer dialog højt. **Med henvisning til ovenstående, må det konstateres, det er ikke genkendeligt fra denne proces.**

Om Ecosolars udviklingsproces for bl.a. Solparker står der: ... "En god dialog med naboer, lokalområdet og andre interessenter er vigtig for os. Vi gør vores yderste for at bidrage til løsninger, som skaber merværdi for lokalområdet, samtidig med at vi på et større plan bidrager til Danmarks grønne omstilling".

-Alligevel, og trods de mange hensigter ved præsentationen i 2023, ønsker de ikke at bidrage til lokalområdet I Gudbjerg-Lakkendrup, hvor de uden at formidle til os, at de har valgt at trække ALT tilbage.

Ecosolar har udviklet en særlig hjemmeside for projektet i Gudbjerg: [Gudbjerg solcellepark – Ecosolar](#)

På hjemmesiden står der bl.a. følgende: *"Vi lægger vægt på et godt samarbejde med parkens naboer både under udviklingen og i driften af parken og ser også positivt på, hvordan vi kan være med til at udvikle lokalområdet".* **Henrik fra Ecosolar gav udtryk for det modsatte ved borgermødet d. 23. januar 2025, hvilket de deltagende politikere og folk fra administrationen, selv må kunne bekræfte og genkende.**

Det fremgår også om projektet: *"De fem nord-sydgående hegn tilføres et andet udtryk ved at øge deres bredde fra de i dag ca. fem meter til ca. otte meter, målt ved jordoverfladen. Ved at lade planterne i de nuværende hegn, som hassel, syren, tjørn, roser og enkelte træer få en bredere vækst vil udtrykket ændres og flere planter vil kunne indfinde sig. Det er vurderingen, at der intet opnås ved at plante yderligere, men meget ved at lade de eksisterende hegn brede sig og give plads til at nyt kan indfinde sig naturligt med hjælp fra fugle og dyr. Det levende hegn mod nord, langs Højlundsvej øges tilsvarende fra det nuværende ret smalle hegn til et hegn på fem meter så et tæt hegn lettere kan opretholdes. Langs hegnet mod syd etableres nyplantninger inde i området i en afstand på et par meter fra det eksisterende hegn. Det nye hegn etableres i 8-12 meters brede, men stedvist bredere, så der kan opstå nogle mindre biotoper, dels i området nærmest Lakkendrup, dels i tilknytning til den lille sø".*

Denne information, kunne man ikke engang give på informationsmødet, har Ecosolar reelt styr på hvad de lover og har beskrevet?

Om valg af teknologi har Ecosolar i materialet på deres hjemmeside, reduceret til udvalget af solceller til to typer, som begge har en maksimal installationshøjde på 3,5 meter, **-dette til trods for, at der blev fremlagt 3 typer på borgermødet d. 23. januar 2025, hvoraf kun den ene type nåede makshøjden. Igen det må det bare konstateres at kommunikationen om projektet ikke hænger sammen, det er utrygt og utroværdigt.**

PFAS

Om PFAS i projektet oplyser Ecosolar følgende på projektets hjemmeside: *"Forurening fra PFAS har været et emne i forbindelse med etablering af solcelleparker. Statens VE rejsehold holdt i marts måned et oplæg for kommuner (og været både i Odense og Svendborg) angående PFAS og en undersøgelse DTU havde lavet i Kolding. Her var man kommet frem til, at der findes en naturlig baggrundsbelastning i området som er 100-500 gange højere end det solceller indeholder".*

Ecosolar henviser dermed til målinger foretaget i Kolding og ikke lokalt i Gudbjerg. Informationen blev gentaget af Rambøll på Borgermødet, men af fortællingen fremgik det ikke, at det var en måling foretaget i Kolding, en by der i 2024 havde 62.244 indbyggere, Danmarks 8. største by, med væsentlig flere biler, industri mv., og som vel kan næppe kan sammenlignes med Gudbjerg, der i 2024 i hele sognet, havde et befolkningstal på 1.271 og dermed er 49 gange mindre. Igen det er dybt usagligt og kritisabelt.

Værdi for lokalsamfundet:

Ecosolar skriver på projektets hjemmeside om værdi i lokalsamfundet følgende: *"Vi arbejder for at tilgodese alle parter bedst muligt. Hos Ecosolar er vi bevidste om, at en solcellepark ikke er det der står højest på ønskelisten hos et lokalsamfund. Det er en balance op imod den virkelighed vi lever i, hvor klimaudfordringerne kræver handling – det kommer vi ikke uden om. Vores udgangspunkt er at grøn omstilling handler om at gøre tingene på nye måder, finde løsninger på nye og store udfordringer. Vi vil gerne gøre vores til, at udfordringerne tilgodeser alle parter bedst muligt. Vi tror på dialog og det gode naboskab. Derfor er vi også meget lydhøre over for, hvad vi kan bidrage med af tiltag, som kan gøre en positiv forskel for jeres lokalsamfund. Vi har lavet et idekatalog, som kan danne udgangspunkt for den videre dialog. Når vi er kommet videre i processen, vil vi indkalde til et dialogmøde, hvor ideer og tanker til det gode naboskab kan komme på bordet. Nedenstående idekatalog skal ses som inspiration og udgangspunkt for den videre dialog. Har du idéer, vil vi gerne høre om dem. Vi bringer løbende idéforslag på denne side".* Herefter ruller slides rundt, med de mange muligheder, som også blev fremlagt for os, på det første borgermøde i 2023 og endda et par nye. **Vi må bare sige, at vi ikke har været indkaldt til et efterfølgende dialogmøde og hjemmesiden, har ikke holdt os informeret og opdateret, ligesom Svendborg kommune ej heller har informeret os om, at tiltag og andele var pillet af bordet. Det giver en uklar og usammenhængende kommunikation til os borgere. Der stilles alverdens ting i udsigt udadtil, sikkert også til andre interessenter som besøger Ecosolars projekter, men der realiseres intet. Hvis det er af bordet som det må forstås, så bør det dælele kommunikeres og fjernes, så der er faktuel og ordentlig kommunikation om det.**

Andet Ecosolar projekt

Ecosolar er i gang med et tilsvarende projekt med meget ens tidsplan i Bellinge ved Odense. Det fremgår af deres hjemmeside, at der d. 27. januar 2025 er borgermøde om projektet. Projektet er en smule mindre i areal hektar og forventes at dække ca. 10.900 husstandes årlige

strømforbrug. Af arealet disponeres en pæn del af det til afskærmende beplantning og stier, anlægsfrie zoner til ikke-fredede fortidsminder samt Dalhøj. Det fremgår at der etableres stier, sker oprensning af vandhul, pleje af areal om gravhøj, forbedring af flora og fauna. Der anlægges trampesti af 6 meters bredde som en rekreativ sti. Der etableres en informationstavle til formidling af kulturhistorie om grave høje i området og deres betydning i oldtiden, ligesom der skar opstilling af borde og bænke til besøgende, og så anlægges der en parkeringsplads til 4-5 biler.

Det er da påfaldende, at et lignende projekt mindre end 50 km. herfra, som er mindre i hektar og produktion, med nogenlunde samme tidsplan som her. Som forventeligt, må have samme udgifter til tilslutning, afgifter mv. som det blev fremlagt på borgermøder d. 23. januar 2025 af Ecosolar, kan få finansieret lokale tiltag, når alt er pillet af bordet her. -Og det vel at mærke, uden information herom. Det er da ikke rimeligt og vidner om et firma som kommunen ikke bør samarbejde med, da det helt tydeligt ikke behandler vores område godt og i overensstemmelse med god og rimelig adfærd. Vil kommunen finde sig at sådan en leverandør skal ind i vores lokalområde? Og hvorfor kan Odense kommune få lokaleinitiativer igennem, hvis ikke Svendborg kan? -Er der noget vi kan lære?

Appel om forståelse:

Vi er med på at Arne Ebsen er politiker og derfor skal mene, udtalelse og forholde sig til meget, vi er derfor også lidt ked af at nævne følgende. Men vi har været nysgerrig og har kunne se, at udvalgsformand for Plan- og Lokalsamfundsudvalget Arne Ebsen selv har kæmpet mod en lignende sag i hans eget nærområde, hvor han har ønsket mindre projekter og at få dem placeret længere væk, så håber på at appellerer til hans forståelse med følgende:

I Fyens amts Avis d. 09.10.2024 link: [Byråd nikkede til solceller på bakketop | faa.dk](#) fremgår det at Arne Ebsen udtaler: *"Det er helt galt, fastholder Arne Ebsen. - Sådan nogle tekniske anlæg hører ikke til i det åbne landskab. De skal ligge i industrikvarterer eller ved motorveje på uudnyttet jord, hvor de ikke generer nogen, siger han og ærgrer sig over, at opbakningen til det ikke var der. - Det er trist, når man ikke kan finde et kompromis mellem ansøger og borgergruppen. Det handler jo om lidt fleksibilitet, siger han".* **Her handler det dels om proces, dels om placering og dels om bristede forudsætninger og dårlig kommunikation.**

Arne har følgende udsagn fra artikel i Fyens Amts Avis d. 28.06.2017 link: [Personlige angreb i ophedet debat om solceller | faa.dk](#): "Arne Ebsen understregede, at han ikke er imod solceller, og at der derfor også er peget på en alternativ placering nær godset - og længere væk fra naboerne."

-Her ønskes det også at solceller kommer længere væk fra beboere.

Af eksemplerne fremgår det, at solceller er rigtig fint, bare ikke i min baghave. Hvidkilde, som gerne vil have udvidelsen skal da have lov til det, så der ikke skal ske placering mellem to landsbyer, som så vil kunne få endnu svære ved at tiltrække nye borgere til området.

Forvaltningsloven:

Af forvaltningslovens §19 følger det om partshøring: Kan en part ikke antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger om en sags faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne eller vurderingerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Dette gælder hvis oplysningerne eller vurderingerne er til ugunst for pågældende part og af væsentlig betydning for sagens afgørelse.

-Vi mener trods nyt brev i e-Boks, at vi fortsat ikke er blevet korrekt oplyst og partshørt om sagen. Der er stadig fejl i materialet, forskellige udmeldinger og forkerte vurderinger i sagen, sagens indhold og vilkår. -Det har været en stærk kritisabel proces, som kommunen ikke kan være bekendt. Vi er reelt ikke rigtigt bekendt med sagens faktiske grundlag og de eksterne faglige vurderinger, som virker grebet ud af det blå og sat ind hvor det var belejligt. I bør stoppe processen, starte forfra eller droppe projektet, det må være pointen herfra, for det er ikke godt nok. FVL §19 er efter min vurdering, fortsat ikke overholdt i sagen.

Retten til at give udtalelse: Af forvaltningslovens §21 følger det, at den der er part i en sag på ethvert tidspunkt af sagens behandling, kan forlange at sagens afgørelse udsættes ind til parten har givet sin udtalelse til sagen. – Der blev bedt om udsættelse på borgermødet d. 23. januar 2024, det har kommunen ikke forholdt sig til. Der er sendt nye oplysninger, men de dækker på ingen måde de mange fejl eller manglende oplysninger.

Øvrige forhold:

Det fremgår i øvrigt, at solcelleparken forventeligt skal tilsluttes transformatorstationen i Heselager og krydse stokkebækken på vejen. Vi har forstået at vindmøllerne ved Broholm skal tilsluttes der, og at der dermed ikke er kapacitet til at anlægget også kan kobles på der, så hvor langt skal der graves kabler ned for at gennemføre projektet og med hvilke konsekvenser? -Vides det?

Lyt, og lad denne høring om VE-projekt være det hvor det reelt gør en forskel, at man som borger kommer med høringssvar:

Det er håbet, at politikerne på baggrund af dette høringsbrev, og sikkert mange flere, vil beslutte sig for, **ikke** at gennemføre solcelleprojektet ved Gudbjerg Lakkendrup området. Skulle det mod alle håb, blive besluttet at gennemføre projektet, appelleres der til medvirken til at lokalområdet kompenseres af anden vej og at der tages højde for de i høringsbrevet beskrevne forhold, undersøges og besvares, så vi kan blive "genhørt" på et oplyst grundlag.

19

Grundlaget for VE-anlægget har fra starten været misvisende. Svendborg Kommunes egen kommuneplan fastsætter, at solcelleanlæg ikke må placeres i kuperet terræn og kun på arealer, der hælder mod vest eller syd. Ingen af disse krav er opfyldt i dette projekt, og alligevel bliver det ikke adresseret i materialet. Det rejser alvorlige spørgsmål om kommunens overholdelse af sine egne retningslinjer.

Projektet blev valgt frem for andre på baggrund af et løfte om 40 % lokalt medejerskab – en ordning, der siden er blevet afskaffet ved lov. Alligevel valgte kommunen at fastholde projektet uden at revurdere de øvrige ansøgninger. Til sammenligning blev et lignende solcelleprojekt ved Hvidkilde Gods fravalgt, netop fordi der ikke var lokalt medejerskab. Dette projekt er nu alligevel ved at

blive realiseret, men her er der – modsat projektet ved Gudbjerg – etableret et tæt samarbejde med lokalsamfundet og en villighed til at tilbyde kompenserende foranstaltninger.

Borgernes ønsker og bekymringer er konsekvent blevet ignoreret, trods talrige møder med både kommune og projektejer.

Vi har desværre mistet tilliden til at blive hørt og inddraget. Derfor nævner jeg her kun min største bekymring og udelader de mange øvrige kritikpunkter, som blev fremført i sidste høringsrunde.

Den væsentligste bekymring er risikoen for forværrede vandproblemer i Lakkendrupområdet som følge af ændrede overfladeafstrømningsforhold. Vi frygter, at regnvandet vil løbe hurtigere pga at det vil samle sig i vandrender hvilket bevirker at mindre vand når at trænge ned i jorden. Dette kan forværre problemerne med opstuvning og oversvømmelser i åer, render og på markerne.

Vi har gentagne gange forsøgt at indgå i en konstruktiv dialog, men vores bekymringer bliver ikke taget alvorligt. Med så mange uafklarede forhold og negative konsekvenser for lokalområdet mener jeg, at projektet bør stoppes.

20

PRÆMISSEN OG PROCESSEN

Fra første høringssvar og frem til denne har hele præmissen for et VE-anlæg været skiftende og urigtigt. Den falske præmis: I Svendborg Kommunes egen kommuneplan står der at: "Solenergianlæg på terræn må ikke placeres i kuperet terræn. Solenergianlæg må placeres på plane eller arealer med ensidig hældning mod syd og vest". Ikke desto mindre placeres solcelleanlægget på terræn hældende mod sydøst i et stærkt kuperet terræn, hvor der ses højdeforskel på 30 meter. Det omtales ikke i materialet, hvorfor retningslinjerne tilsidesættes.

De lovede 40% medejerskab er siden blevet omstødt ved lov, men ikke desto mindre var det udgangspunktet for det første høringssvar.

Svendborg Kommune afviste et lignende solcelleanlæg ved Hvidkilde Gods med begrundelsen, at der ikke var 40% medejerskab som var et krav, men at alle indtægter gik til Hvidkilde gods. Nu har vi så en bygherre ved Gudbjerg solcelleanlæg, der får al fortjenesten selv, og intet af indtjeningen bliver i kommunen. Svendborg Kommune har ikke udpeget området selv, men derimod Ecosolar som har kontaktet Ulrik Balmann.

Processen burde være gået om - det ville man ikke af respekt for projektejer - Hvad med respekten for borgerne.

Vores positive tilgang er ikke blevet imødekommet - på trods af utallige møder, får vi ingen garantier.

Vi kan ikke få et svar på, hvor stor en del af den grønne pulje, der bliver tilført her i Lakkendrup, hvor vi har de største gener.

Vi kan ikke få svar på, om vi kan få lov at lave en følgegruppe og oprette en fond til brug af den grønne pulje. Det gør man ved mange andre projekter. Følgegruppen er meget vigtig, da den kan følge processen fra start til slut. Vi er derudover bekymrede for, at kommunen ikke vil sætte ind, hvis bygherrer trods opsatte krav. Vores usikkerhed bygger på, at vi indtil nu ikke har oplevet vores bekymringer taget alvorligt.

Vi blev på det første borgermøde lovet guld og grønne skove som erstatning (vi nævner i flæng: Park, jordvarmeanlæg, cykelstier, vandrestier mm). Intet af dette er blevet udmøntet i reelle aftaler.

Vi er blevet lovet hovedparten af den grønne pulje - det blev sagt på det seneste borgermøde og senere ved andre møder, men det har vi ikke fået bekræftet nogen steder, og det er et stort ønske fra os.

Derimod har Svendborg Kommune til TV2 udtalt, "at vi kan søge på lige vilkår med andre i kommunen, hvis vi sender en god ansøgning".

Vi kan heller ikke få svar på, om Svendborg Kommune, Ecosolar og Ulrik Balmann vil komme os i møde med lovede compensationer, og vi ved fra kommunens egen rådgiver, at det er normalprocedure i de anlæg han har været en del af, og at man har fået en compensation forlods. Desuden har vi, fra samme rådgiver, erfaret at det er normal praksis i andre kommuner at hovedparten af den Grønne fond går til det lokalområde som bliver "belastet" af et solcelleanlæg.

På grund af disse manglende aftaler, mener vi ikke, at vi bliver hørt overhovedet.

Vores lokalområde udgør langt den største del af VE-anlægget - generne er størst for os, selv om vi selvfølgelig anerkender Gudbjergs ønsker.

Ud over Svendborg Kommunes forkerte præmis ved dette VE-anlæg, har Ecosolar og Henrik Mentz' et troværdighedsproblem. Det er meget svært at samarbejde med en opfarende, og gennemgående utroværdig person, der giver forskellig information til borgerne.

Lignende tilfælde af utroværdighed oplever de i Bellinge, hvor Ecosolar også er i gang med at projektere et VE-anlæg. Fra begyndelsen var Ecosolar meget samarbejdsvillig og imødekommende ift vores ønsker. Det har ændret sig løbende, jo mere konkret det er blevet. Vi render oftest panden mod en mur, når vi gerne vil lave aftaler. Både bygherrer og Svendborg Kommune fralægger sig et ansvar og sender bolden videre til den anden part. Vi fik heller ikke foretræde for kommunens tekniske udvalg til trods for, at Ecosolar kunne forklare sig for udvalget.

Lokalplanen har været fyldt med mange fejl - arealets størrelse, kloakledningens placering, fysisk beliggenhed i landskabet mm, og Svendborg Kommunes kvalitetssikring af denne er meget mangelfuld. Det vidner om et udvalg, der egentlig ikke sætter sig ind i, hvilket lokalområde, man har med at gøre

Rambølls målinger og konklusioner er taget ud fra vurderinger og ikke ud fra konkrete målinger. Det drejer sig blandt andet om, vandtes afstrømningshastighed, støjgener og trafikforhold. Man har fra Rambølls side foretaget en række vurderinger ud fra statistik, men ikke aktivt været ude at foretage målinger og set det område, VE-anlægget skal opføres i. Visualiseringsmaterialet er ikke heller ikke retvisende

Hele procesplanen har så meget elastik ift bygherrer, og så få garantier til borgerne. For eksempel står der i planen, at arbejdstiderne tilstræbes.

Økonomien i projektet er endnu er bekymringspunkt ift processen. Projektet har en meget lille egenkapital, og hvordan stiller det os, hvis anlægget går fallit? - Ecosolar har meget lidt erfaring og har endnu aldrig opført et VE-anlæg.

Argumenter mod og bekymringer for solcelleanlægget:

Vi bekymrer os om den store refleksion af sollyset fra flader og blanke aluminiumsrammer fra anlægget.

Vi bekymrer os over, at der endnu ikke her ved anden høringsrunde er en afklaring af højden på solceller og solcelletyper

Vi mangler, at der er en betingelse om, at der IKKE må foregå beskæring af eksisterende vildthege

Vi bekymrer os om støjgener i forbindelse med udsigten til roterende celler tæt på bebyggelse og især støjgener fra inverter-stationen.

Vi er MEGET bekymrede for hastigheden hvormed vandet afstrømmer fra anlægget, fordi vi har en stopklods i vådområdet "Sortemosen". Vi er i forvejen hårdt ramt af dårligt kloaksystem og overfladevand, der ikke kan komme væk.

Vi vil ikke være en del af en energi-ø. Ecosolar har allerede forsøgt dialog med CC-Jensen (ejer af vindmøllerne) på trods af at Henrik Mentz udtaler det modsatte.

Argumentet fra kommunen om, at solcelleanlægget skal ligge, hvor der i forvejen er energikilder (vindmøllerne), får os til at frygte, at man senere vil udvide både vindmøller og solcelleanlæg omkring os. Vi er bekymrede for PFAS, der udskilles fra solcellerne ved regnvejr, da man endnu ikke ved, hvad langtidseffekten kan blive.

Landbrugene i Lakkendrup drives ved at øge biodiversiteten - Vi er bange for at diversiteten ødelægges af solcelleanlægget.

Strålingen fra elektromagnetismen og den indflydelse den får på mennesker og dyr i området især flagermus.

Forringelse af ejendomsværdien for vores boliger og arbejdspladser.

Den landskabelige udsigt over det bakkede terræn, som er det man bosætter sig for i dette område, bliver ødelagt. Det går som tidligere nævnt imod kommunens egen kommuneplan. Det er en skam, at rigtig god landbrugsjord, lægges hen til solcelledrift.

Sidst men ikke mindst er vi bekymrede for vildtets fri bevægelighed. Vi ønsker derfor garantier for, at der ikke bliver sat kunstige hegn, som fx trådhegn op omkring VEanlægget. Med disse manglende præmisser og bekymringer foreslår vi projektet nedlagt.

Med venlig hilsen Lakkendrup Bylaug

Med Venlig hilsen
Lakkendrup Bylaug

Side 1.

Navn	Adresse	Underskrift
	Sortemosevej 14	
	Sortemosevej 14	
	Sortemosevej 7	
	Sortemosevej 7	
	Sortemosevej 20	
	Langholmvej 10	
	Lakkendrupvej 54	
	Sortemosevej 15	
	Sortemosevej 15	
	Lakkendrupvej 47	
	Lakkendrupvej 47	
	Sortemosevej 11	
	Langholmvej 10	
	Sortemosevej 15	
	Langholmvej 8	
	Lakkendrupvej 46	
	Langholmvej 8	
	Langholmvej 10	
	Sortemosevej 10	

Side 2.

Navn	Adresse	Underskrift
	Sortemosevej 10	
	Lakkendrupvej 51	
	Lakkendrupvej 51	
	Lakkendrupvej 46b	
	Lakkendrupvej 46B	
	Sortemosevej 9	
	Sortemosevej 9	
	Sortemosevej 29	
	Lakkendrupvej 58	
	LAKKENDRUPVEJ 58	
	Ørbækvej 253	
	Ørbækvej 253	
	Sortemosevej 8	

21

Jeg forstår ikke hvordan en kommune med respekt for sig selv kan vælge at gennemføre et projekt med så mange fejl og mangler, og er endt med at skabe så meget modstand hvor der ellers var vilje til at samarbejde.

Baggrund for høringssvaret:

Først og fremmest er vi alvorligt kede af hele den forcerede måde forløbet har været gennemført på de sidste to år. Det føles nærmest som om kommunen helt fra start, længe før ideen blev præsenteret på første borgermøde, har besluttet sig for at her SKAL der være et anlæg. Koste hvad det vil!

Helt fra start her vi forsøgt at være imødekommende overfor projektet. Selvom vi har været skeptiske over placeringen så tæt på vores hus, har vi ville indgå i konstruktiv dialog, og forsøgt at opnå en eller anden form fælles gavn for lokalområdet i Lakkendrup.

På en række møde har jeg forsøgt at få lovning på tiltag og garantier for en række bekymringer som vi har delt med en række af borgerne i området. I det endelige materiale kan jeg dog se at det har været totalt for gæves.

Processen har været oplevet som uprofessionel, meget træg og meget ukonkret. Ecosolar har været direkte løgnagtige og manipulerende i deres kommunikation.

Nærmest hver gang vi på et møde har talt os frem til noget "konkret" med en af parterne, er man blevet henvist til " At det er Ecosolar I skal tale med om det" eller "Det skal I tale med Kommune om. Det er deres ansvar". Når dette cirkus har stået på et par omgange har man i sidste ende altid udskudt de konkrete løfter og tiltag med, at Kommunen venter til høringsforslaget er klar, og at der jo kommer Grøn pulje. Altså intet konkret, og intet man med sikkerhed kan stole på igennem to år, og ikke engang noget man skal være sikker på at få dækning for da man skal ansøge om midler fra grøn pulje.

Der ud over er den generelle opfattelse at vi som borgere har været næsten lige så godt forberedt på at gennemføre et VE projekt som Kommunen. Helt grundlæggende præmisser for udpegningen af området har været falske, imod eksisterende kommuneplan, og direkte ulovlig. Her tænker jeg specifikt på lovningen om 40% lokalt medejerskab, som var et af de væsentligste parameter kommunen fremhævede helt fra start, og som var grund til kommunen afviste at gå med et projekt på Hvidkilde. Der ud over har vi gang på gang kunne påpege direkte fejl og mangler, ikke fået tilstrækkeligt og korrekt materiale til eks. visualiseringer, og næsten alt bliver afgjort ved skøn! Ikke konkrete målinger og beregninger.

Alt dette til trods har man alligevel valgt at gennemføre projektet fra kommunens side.

Jeg kan kun sige, at hvor der før var villighed til at samarbejde og indgå i dialog og kompromiser, er der nu kun modvilje og frustration tilbage..

Argumenter imod og bekymringer for anlægget:

- Vi er bekymrede for udsigten til, og genskin fra et anlæg, der fysisk binder to landsbyer sammen. Såfremt anlægget gennemføres ønsker vi derfor kommunen stiller krav om: 1. At den eksisterende beplantning i og omkring projektområdet, fredes og ikke må beskæres overhovedet i anlæggets levetid. 2. At de eksisterende hegn forstærkes med hjemmehørende træer- og buskarter i min. 4 rækker på hver sin side, som kun må beskæres vertikalt
- Såfremt anlægget bliver til noget, vil vi have at kommunen stiller krav om at ekstra skærmende beplantning etableres som det første, og i virkeligheden burde det allerede have været sat i gang, da der vil gå mange år før planterne overhovedet er oppe i 4 meters højde eller mere, hvor de rent

faktisk vil skærme for udsynet til solcellerne. Planter af hjemmehørende løvtræer og buske vil under optimale forhold kun vokse 20 – 50 cm årligt!

- Hvis anlægget gennemføres vil vi have stillet krav om, at der ikke må etableres vildthejn omkring anlægget da dette både vil skæmme udsigten i området yderligere, og særdeles fordi der er en enormt stor bestand af klovbærende vildt i området, som hver dag trækker over markerne, og ikke længere vil kunne have fri passage
- Vi er bekymrede for anlæggets synlighed midt i et kuperet terræn med landskabelige udsigt over skov, markere og levende hegn, som er så karakteristisk for området, og som i meget høj grad er det man flytter hertil for. Dette vil blive smadret totalt ved at bygget et kæmpe anlæg, der fysisk binder Lakkendrup og Gudbjerg sammen til en energi-ø med solceller og vindmøller i midten. Det vil virke afskrækkende for fremtidige tilflyttere, forringe boligernes værdi, og forhindre udbygning af landsbyerne
- Vi er bange for støjgener fra anlægget, som vil blive meget markante i et ellers fredeligt og meget støjsvagt område. Vi har ingen mulighed for at skærme os fra disse gener på egen grund eller lignende. Derfor vil vi stille krav om at der ikke opføres roterende paneler, og at invertere og transformere placeres i lavningen ved Højlundsvej i "byggefelt II",
- Vi er bekymrede for at der endnu ikke er blevet givet lovning på, at langt størstedelen af midlerne fra den grønne pulje skal go tilbage til de mest påvirkede i lokalområdet Lakkendrup og Gudbjerg, men at vi kan søge på lige fod med alle andre i kommunen. Hvorfor skal vi der bor tættest på og vi der har alle generne fra anlægget ikke kompenseres mest? Uden garanti for størstedelen af midlerne til de lokale, mener jeg at det vil være en ren formssag for kommunen, der skal tildele midlerne, at kanalisere dem alle til endnu flere projekter i Svendborg By, der i forvejen får mest!
- Vi er bekymrede for at have bosat os i et område, hvor kommunen med jævne mellemrum truer med at lukke skolen, hvor kommunen ikke lever op til lovkrav om minimumsnormeringer, og hvor man nu vil gennemtrumfe et kæmpe solcelleanlæg og ødelægge alt herlighed. Hvad er det for borgere kommunen ønsker at tiltrække til sådan et sted?
- Vi er bekymrede for den vurdering der er lavet af regnvandsafstrømning fra området, og hvilken indvirkning solcellepanelerne vil have på denne. Lakkendrup er i forvejen ufatteligt hårdt ramt af forældet og utilstrækkelig kloakering, og et stort moseområde som dæmmer op for at regnvand kan løbe tilstrækkeligt hurtigt væk fra byens huse. Anlæggets paneler vil i den hensende bidrage yderligere til denne problematik, og lede vandet endnu hurtigere ned til Lakkendrup gennem smalle render imellem rækkerne. Der vil ikke blive nogen nedsivning på arealet, og alt regnvand vil lyn hurtigt strømme direkte ned i Lakkendrup og stuve op i det stærkt begrænsede kloaksystem, og oversvømme de huse, der ligger først for og lavest i terrænet
- Der er på kortbilag og potentielt areal til solcellepaneler ikke taget tilstrækkelig højde for den hovedkloakledning, der løber midt ned igennem arealet fra Gudbjerg mod Lakkendrup, og som skal have en friholdt zone på 6,5m. Her må der ikke placeres solceller

22

Høringssvar angående Gudbjerg Solcellepark

Vi sender nok et høringssvar angående Gudbjerg Solcellepark, og vi må desværre sige, at fra vi sendte det første høringsvar i april 2023 med en hvis forhåbning om at blive inddraget i processen og projektet, må vi nu desværre konstatere, at præmissen for projektet ser helt anderledes ud end ved første borgemøde, og den inddragelse vi blev lovet fra både Ecsolar og Svendborg Kommune ikke er blevet opfyldt.

Det er i det hele taget svært at lave et høringssvar på et projekt, hvor der fortsat er så mange beslutninger, der ikke er truffet.

Hvordan skal man skrive et høringsvar til et projekt, hvor det endnu ikke er besluttet, hvilken type solceller, man vil sætte op, hvilken højde de vil få, hvilken compensation der vil gives og hvilken del af den grønne pulje, vi kan regne med at få?

Hvordan kan Svendborg Kommune og Ecosolar ikke tilbyde en konkret plan fra første borgemøde i 2023 til sidste borgemøde i 2025?

Derudover virker det utroværdigt, når Svendborg Kommune kan kvalitetssikre en rapport fra Rambøll, der indeholder så mange faktuelle fejl. Det giver det indtryk, at i Svendborg Kommune har man ikke sat sig ind i vores område, og man opfører sig på den måde arrogant over for de borgere, der bor og lever her til dagligt.

Til det første borgemøde udtrykte repræsentanter for kommunen, at der var ting, de ikke kunne svare på, da de ikke kendte til området, og her ved sidste borgermøde forholder man sig ikke til, at vi faktisk har et vådområde syd for solcelleanlægget, det vidner i den grad om et uprofessionelt stykke arbejde fra Svendborg Kommunes side.

Dertil kommer hele "samarbejdet" med Ecosolar, som er en historie for sig, og som er beskrevet i talrige eksempler i andre høringssvar, og som vi kun kan tilslutte os.

Vi vil dog nævne, at de kontrakter, som Ecosolar i øjeblikket udfærdiger til de beboere, der ligger indenfor 200 m, er særdeles mangelfulde og ikke retvisende. Svendborg Kommunes konsulent fraråder i øjeblikket, at man underskriver disse kontrakter.

Det er endnu et eksempel på, at Ecosolar opfører sig uetisk.

Her ville det være ønskværdigt, at Svendborg Kommune havde nogle retningslinjer over for bygherrer, så borgerne ikke bliver overladt til sig selv. Det efterlader os igen med det indtryk, at samarbejdet med Ecosolar er vigtigere for Svendborg Kommune end samarbejdet med deres egne borgere.

Vores største bekymring i alt dette er dog overfladevandet fra solcellerne. Ikke mængden, men hastigheden, som vandet vil komme med.

Rambøll kan lave nok så mange vurderinger på mængden af overfladevand, men når hverken de eller Svendborg Kommune kender området og det store vådområde, der ligger mindre end 600 m fra et skrånende terræn med solceller, så kan man ikke vurdere med hvilken hastighed, vandet vil komme på papiret og slet ikke vurdere, hvornår det ikke længere kan trække væk. Dertil er man - Rambøll og Svendborg Kommune - nødt til at begive sig ud i terrænet og foretage fysiske målinger.

Det vil efter vores bedste overbevisning og daglige erfaring betyde betydelige mængder vand, som ikke kan komme væk, og da Lakkendrup i forvejen har svært ved at aflede vand fra hel-dagsregn, frygter vi det værste.

Vores grund har lavtliggende græsarealer, og når vandløbene ikke kan opsluge mængden af regnvand, stiger vandet meget hurtigt, og på få timer kan det stige godt 1,5 m. Vi tør slet ikke tænke på, hvad der kan ske, når vandet afledes endnu hurtigere fra solcellerne.

Med udgangspunkt i vores og de mange andre høringssvar, som alle påpeger store mangler i præmissen, processen og samarbejdet, og som alle udtrykker store bekymringer for vand og dyreliv, forventer vi, at projektet skrinlægges.

23

Min tilgang til dette kommentarbrev er at jeg ejer jord (Matrikel 12a og 10a), der er i spil til højspændings kabelforbindelse fra Gudbjerg Solcellepark til Transformer Station i Hesselager.

I det følgende mine kommentarer til projektet med navnet Gudbjerg Solcellepark:-

- a) Hvorfor kan eksisterende 60 kV højspændingslinier ikke benyttes og har der været set på at fjerne eksisterende 60 kV højspændingslinier i luft og erstatte med nyt 60 kV jord kabel, der er fremtidssikret med tilstrækkelig kapacitet. Vil gerne have indsigt i beslutningsgrundlaget.
- b) Hvad er spændingsniveau på foreslået projekteret kabel? 60 kV eller?
- c) På nedenstående opmærkede kortskitse, ses den foreslåede rute for solcelleparkens højspændingskabel på min ejendom (Orange). Jeg er overrasket over, ikke at have været en del af dette delprojekt og har ingen information om hvornår dette evt. skal udføres. Der er opmærket med blå et område, som er særligt følsomt, da jordstruktur er beskadiget af tidligere kloakeringsprojekter og kun kan bære maskiner i sommermåneder. Der er adskillige rørføringer i denne zone. Vil gerne have indsigt i projekt- grundlag og -plan.
- d) Er ikke blevet informeret om projektets planer om kompensering for nedgravet højspændingskabel. Vil gerne have indsigt i denne del af projektoplæg.
- e) Jeg er uforstående overfor beslutningen om at der ikke er mulighed for lokal involvering og vil gerne have uddybet denne beslutning. Det må være muligt at forme projektet, så der udbydes en vis procentdel i andele, som kan købes af berørte i lokalbefolkningen. Vil gerne have indsigt i den beslutning samt beslutningsgrundlag

24

Vi skriver for at udtrykke vores bekymringer i forbindelse med den planlagte etablering af solcelleparken i Gudbjerg/Lakkendrup. Som nabo og beboer i området har vi nogle alvorlige bekymringer, som vi håber vil blive taget i betragtning under høringsprocessen. 1. Overfladevand ved store regnmængder. Vi er bekymret for hvordan solcelleparkens installation kan påvirke områdets vandafledning. Ved store mængder regn frygter vi, at der vil opstå problemer med overfladevand, hvilket kan føre til oversvømmelser. Vi er blevet informeret om at det ikke er et problem, men som vi forstod det, var det ud fra et skøn, og ikke en undersøgelse. 2. Risiko for faldende huspriser. En anden bekymring er den potentielle påvirkning af huspriserne i området. Solcelleparken kan have negativ effekt på boligmarkedet, da solcelleparken ofte bliver forbundet med nedsatte boligpriser i de områder, hvor de etableres. 3. Generering af genskin fra solpanelerne. Vi er også bekymret for mulig genskin fra solpanelerne, især fra de aluminiumsrammer, der ofte er monteret på forsiden af panelerne. Genskin kan være generende for beboerne. Hvis der skal etableres en solcellepark, bør det være med sorte paneler.

25

Indsigelse mod planforslag vedrørende Gudbjerg Solcellepark

Kære Svendborg Kommune, På vegne af C.C.JENSEN vil jeg gerne gøre indsigelse i forbindelse med høringen af planforslagene for Gudbjerg Solcellepark. C.C.JENSEN har følgende bekymringer, som vi ønsker, at kommunen tager i betragtning, før en endelig beslutning træffes.

Eksisterende vindmøller på området C.C.JENSEN, har to vindmøller opsat på den jord, hvor der nu planlægges opsættelse af solcellepark. Disse er begge opsat omkring år 2000. Den vestlige mølle er opsat af C.C.JENSEN og den østlige blev opsat af et vindmøllelaug, som C.C.JENSEN så købte den anden vindmølle af i 2017. C.C.JENSENs vindmøller er placeret på adresserne Højlundsvej 4 og 10, 5892 Gudbjerg. Møller står på henholdsvis matrikel nr. 7a og 8a, Gudbjerg By.

Vi har fra starten indgået en 30-årig lejekontrakt med den nuværende ejer, landmand Ulrik Balman, Højlundsvej 6. Dette gælder både for jorden som møllerne står på samt tilkørselsvejene til begge vindmøller. Jorden omkring møllerne er indtil nu dyrket konventionelt.

Ecosolar, som er ansvarlig for solcelleprojektet, har så vidt vi er bekendt med, indgået en betinget købsaftale, hvor Ecosolar vil købe jorden af Ulrik Balman som møllerne er placeret på. C.C.JENSEN har ikke været inviteret til den tidligere dialog der har været mellem Ulrik Balman og Ecosolar, ej heller med Svendborg Kommune, men ønsker at der sikres en konstruktiv dialog både med Ecosolar og Svendborg Kommune inden Ecosolar indgår en købsaftale.

C.C.JENSEN vil derfor sikre sig, at lejekontrakten omkring jorden til vindmøllerne samt tilkørselsvejene kan forlænges med den forventede nye ejer, når C.C.JENSENs kontrakterne udløber, hvilket i henhold til kontrakterne sker uden yderligere varsel den 29/12-2029. C.C.JENSEN er på ingen måde interesseret i at dette kan gå hen at påvirke den videre drift af vores nuværende vindmøller.

Det bør ligeledes sikres, om og i givet fald hvordan de eksisterende vindmøller vil blive påvirket af solcelleprojektet. Kan det forventes at der opstår tekniske eller logistiske konflikter mellem disse to bæredygtige energikilder, da disse stadigvæk er meget forskellige.

Ligeledes skal det tilføjes til lokalplanen, at C.C.JENSEN forbeholder sig retten til på sigt at kunne udskifte vores to nuværende eksisterende vindmøller med nye vindmøller. Størrelses- og specificationsmæssigt kunne de nye vindmøller være af fabrikat Vestas type V136, 4,5 MW eller andre lignende fabrikater af tilsvarende størrelse. Disse vindmøller er fysisk større end de nuværende vindmøller, hvorfor dette selvfølgelig vil forudsætte at der fortages en ny miljøvurdering m.v.

Borgerinddragelse og lokal opbakning ved en eventuel udskiftning af vindmøllerne For C.C.JENSEN er det vigtigt, at borgerne i området føler sig hørt og inddraget i processen. I givet fald at en udskiftning af vindmøllerne bliver aktuel, så vil vi gerne konstruktivt deltage i borgermøder og lokale høringer for at sikre, at eventuelle bekymringer bliver adresseret ordentligt.

Af ovenstående grunde anmoder C.C.JENSEN om, at kommunen revurderer projektet og sikre at denne indsigelse vurderes og at der sikres at de nødvendige foranstaltninger iværksættes. Jeg ser frem til at få en bekræftelse på modtagelsen af denne indsigelse samt en opfølgende redegørelse for, hvordan kommunen vil tage højde for de fremsatte synspunkter i forbindelse med udførelse af projektet.

26

Til: Svendborg Fælles Mail <svendborg@svendborg.dk>

Emne: Høring vedr. forslag for kommuneplantillæg, 2021.15 og forslag om lokalplan 691, Gudbjerg Solcellepark, Svendborg kommune (STPR F2: 3331438)

Att. Planafdelingen

Fyens Stift har ingen bemærkninger til forslag for kommuneplantillæg, 2021.15 og forslag om lokalplan 691, Gudbjerg Solcellepark, Svendborg Kommune.

Med venlig hilsen

Christine Nortov Schreiner
Stiftsfuldmægtig

Fyens Stift, Klingenberg 2,5000 Odense C

Tlf: 66 12 30 24, direkte: 63 11 39 50

Mail: chns@km.dk

www.fyensstift.dk

Når vi modtager en e-mail, registrerer vi de personoplysninger, der fremgår af e-mailen. [Læs Fyens Stifts persondatapolitik her](#). Hvis du ikke er rette modtager af denne e-mail, beder vi dig slette den og underrette Fyens Stift, da mailen kan indeholde fortrolige oplysninger